

EGEMENLERİN KRİZİ: HALKA VE DOĞAYA SAVAŞ

Sistemin doğasında olan her şey işçi ve emekçilerin mücadele gerekçesidir. Saldırıların, çürümenin, krizin boyutu büyüktür. Egemenler gün geçtikçe daha güçlü bir şekilde tüm halkı ölüm ile yaşam arasında bir tercihe itmektedir.

özgür gelecek için
Yeni

Demokrasi

gazetesi

6 AĞUSTOS-20 AĞUSTOS • SAYI: 191 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

halka cehennemi yaşatanlar

**DEVİRİMLE
YIKILACAK!**

KADIN 10

**KADININ BEYANI
NEDEN ESASTIR? -III**

Kadın sorunu etrafında şekillenen liberal yaklaşımlar, sadece kadınların değil, tüm örgütlü mücadelenin niteliğini belirleyen temel siyasî başlıklardan biridir. Devrimci saflarda sıkça karşımıza çıkan bu eğilim, çoğu zaman doğrudan savunulmasa da davranış kalıplarında, tutum alışkanlıklarında, söylem tercihinde kendini yeniden üretmektedir.

EKONOMİ 18

**KRİZİ SINIRLARDA DURDURMAK:
EMPERYALİZMİN ZAMAN
KAZANMA ÇABASI**

Kapitalizmin tarihsel evreleri dikkate alındığında, bugün yaşanmakta olan kriz özgün ya da beklenmedik değildir; tersine, sistemin yapısal çelişkilerinin derinleşmiş ve birikmiş hâlidir. 1970'li yıllarda Fordist üretim biçiminin tıkanmasıyla birlikte, krizi aşmak amacıyla post-Fordist ve esnek üretim modelleri geliştirilmiştir.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU

Tüm Gericiliği Besleyen Emperyalizmi Yıkılım

23. Munzur Kültür ve Doğa Festivali gerçekleştirildi

Bu yıl “Dersim Yaşamdır; Doğama, İrademe, Dilime, İnancıma Dokunma” şiarıyla düzenlenen 23. Munzur Kültür ve Doğa Festivali dört gün sürdü.

Açılıшта Tertip Komitesi adına konuşan Dersim Dernekleri Federasyonu (DEDEF) Genel Başkanı Ali Rıza Bilir, “Eskişehir’deki yangında 10 kamu görevlisini kaybettik. Bu büyük acıyı paylaşıyoruz. Bu nedenle davul zurna gösterisini iptal ettik ancak diğer programlarımız devam edecektir” dedi.

Yerine kayyım atanan Dersim Belediyesi Eş Başkanı Birsan Orhan da sözlerine Eskişehir’de yaşamını yitirenlere baş sağlığı dileyerek başladı. Orhan, Munzur Kültür ve Doğa Festivali’nin ticari bir faaliyet değil; kültür, inanç, dil açısından bir duruş olduğunu belirtti.

İKİNCİ GÜNDE MADENLERE KARŞI MÜCADELE VURGUSU

23. Munzur Kültür ve Doğa Festivali’nin ikinci gününde Dersim’in Ovacık ve Hozat ilçelerinde programlar gerçekleştirildi. Yapılan etkinliklerde doğa talanına karşı özellikle de madenlere karşı mücadele edilmesi ve duyarlılık oluşturulması gerektiği düşüncesi ön plana çıktı.

HOZAT

Hozat programından önce maden tehdidi altında olan Sin köyünde bir yürüyüş düzenlendi. Geyiksuyu-Sin köyü yol

ayrımında buluşan aralarında Partizan, SMF, DEM Parti’nin de olduğu devrimci, demokrat kurumlar ve köylüler Sin köyünde yürüyüş ve açıklama yaptı. Geyiksuyu ve Çevre Köyleri Doğayı Koruma Platformu öncülüğünde yapılan yürüyüş ve açıklamada Munzur Çevre Derneği Dersim Temsilcisi Yusuf Topçu

OVACIK

Altın madeni tehdidi altında olan Ovacık’ın Cevizlidere köyünde köylülerle birlikte basın açıklaması gerçekleştirildi. Köy girişi askerler ve zırhlı araçlarla ablukaya alınırken açıklamaya gelenlere GBT tacizi gerçekleştirildi.

PANEL VE YÜRÜYÜŞLE SONA ERDİ

23. Munzur Kültür ve Doğa Festivali kapsamında Ergin Doğru moderatörlüğünde ‘Ortadoğu’daki Gelişmeler, Kürt Sorunu, Barış ve Demokratik Çözümü’ konulu panel düzenlendi. Panele Partizan, ESP, EMEP, SMF ve DEM Parti temsilcileri katıldı.

Emperyalizmin Orta Doğu’da bir silahsızlanma yarışı başlattığını ve “Direniş Eksenini” diye tariflenen ulusal hareketlere saldırdığını ifade eden Partizan temsilcisi, devletin Kürt sorununu çözecek yetkinlikte olmadığını belirterek “Türkiye Cumhuriyeti, kuruluşundan bu yana ekonomik, askerî olarak emperyalizmin güdümünde olduğu için bu sorunları çözme kapasitesinde değildir. Çok baskıcı, hakları gasbeden ve zayıf burjuvazisi nedeniyle baskı politikalarını azaltmadan devam ettikleri için bu sorunu çözemezler. Dış etkenlerden kaynaklı bir gelişme olarak değerlendiriyoruz bu süreci.

Orta Doğu’daki gelişmeler Kürt Ulusal Hareketi ile uzlaşıya zorladı egemen devletleri. Bize düşen görev; ezilen ulusun haklarını, eşitliğini savunmak, Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkını desteklemek. Mücadelenin bu bağlamda ilerletilmesi gerekiyor” diye konuştu.

Panelin ardından 1999’dan bu yana geleneksel olarak “Munzur’da Barajlara Hayır” şiarıyla çevre yürüyüşü yapıldı. Sanat Sokağı’ndan başlayan yürüyüş festival alanında sona erdi.

da söz alarak örgütlenme çağrısı yaptı.

Geyiksuyu programının ardından Hozat ilçe merkezinde de Hozat-Pertek Sekasur Doğa ve Çevre Platformu öncülüğünde başta Sekasur’da yapılmak istenen pomza maden ocağına karşı ve Dersim’deki tüm maden şirketlerine “Dersim’i vermeyeceğiz” denildi.

Yürüyüşün ardından Hozat Hasan Saltık Kültür Merkezi’nde “Kazdağları’ndan Karadeniz’e, Karadeniz’den Dersim’e Ekolojik Yıkım” başlıklı panel düzenlendi.

Açıklamada Munzur Çevre Derneği Genel Başkanı Hatun Esen, Kırmancı konuşma yaparak Ankara’da köylülerin Meclis önünde gerçekleştirdiği nöbete dair aktarımlarda bulundu. Munzur Koruma Kurulu’ndan Hasan Şen, DEM Parti Dersim Vekili Ayten Kordu, yerine kayyım atanan Ovacık Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül de konuşma yaparak Cevizlidere köylülerinin yanlarında olduklarını, yıllardır burada yapılmak istenen madene karşı mücadele ettiklerini dile getirdiler.

Tutsak Partizan Fırat Akgül kuyu tipi hapishaneye sürgün sevk edildi

Sürgün sevk edilen ve 4 gün boyunca haber alınamayan Tutsak Partizan Fırat Akgül’ün kuyu tipi hapishaneye götürüldüğü öğrenildi.

Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde tutsak olan Fırat Akgül 3 Ağustos Pazar sabahı 05.00’te sürgün sevk edildi. Gardiyanlar tarafından sabah sayımından önce hücresi basılan Tutsak Partizan Fırat Akgül eşyaları toplanarak hücreden

çıkarıldı. Hapishanedeki diğer tutsaklar tarafından Akgül’ün ailesine haber gönderildi. Hapishaneyi arayan Akgül’ün ailesine idarenin cevabı ise “Bilgi veremeyiz” oldu.

4 gündür Fırat Akgül’ün ailesine haber vermeyen Elazığ 1 Nolu Hapishanesi Akgül’ün Adana Suluca 1 Nolu Y Tipi Hapishane’ye sürgün sevk edildiğini söyledi. Adana Suluca’da bulunan 1 Nolu Y Tipi Hapishane “kuyu tipi” olarak

adlandırılan hapishane modeline sahip.

Fırat Akgül’ün hücreden zorla alınmasının ardından devrimci tutsaklar kapı dövme eylemi yaparak sürgün sevkleri protesto etti.

2019’dan bu yana tutsak olan bulunan Fırat Akgül hakkında 2 ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilmiş ve dosyası İstinaf Mahkemesi tarafından onanarak Yargıtay’a gönderilmişti.

POLİTİK
GÜNDEMEGEMENLERİN KRİZİ:
HALKA VE DOĞAYA SAVAŞ

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları Moody's ve Fitch, 25 Temmuz'da Türkiye'ye ilişkin güncel değerlendirmelerini yayımladı. Moody's, Türkiye'nin kredi notunu "B1" seviyesinden bir kademe artırarak "Ba3"e yükseltti. Fitch ise, geçtiğimiz eylül ayında "B+"dan "BB-"ye çıkardığı notu bu değerlendirmede teyit etti. Ancak her iki kuruluş da not artışına rağmen, Türkiye ekonomisine ilişkin görünümü "pozitif"ten, belirsizliklerin ağır bastığı "durağan" seviyeye çekti. Mevcut tablo, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in "ekonomimiz zorlukları aştı, olumlu bir döngüye girdi" yönündeki açıklamalarıyla açık bir çelişki içindedir. Kredi notundaki artışı "başarı" ve "dayanıklılık" göstergesi olarak sunan bu değerlendirme, gerçekte Moody's ve Fitch'in işaret ettiği belirsizlikleri göz ardı etmektedir. Çünkü her iki kuruluş da not artışına rağmen görünümü "pozitif"ten "durağan"a çekerek Türkiye ekonomisinin kırılganlığının sürdüğünü tescillemiştir. Kısacası, görüntüde ilerleyen notlar, arka planda derinleşen ekonomik belirsizliklerle birlikte anılmaktadır.

İşçi ve emekçilerin derin bir kriz girdabında boğulduğu bu dönemde, kredi derecelendirme notlarındaki artışın "ekonomik iyileşme" olarak sunulması, halkın gerçekliğiyle açık bir çelişki içindedir. Bu artışın emekçiler lehine somut hiçbir karşılığı yoktur. Kendi iç krizinde debelenen Türkiye egemenleri, aynı zamanda göbekten bağlı oldukları emperyalist merkezlerin krizden çıkış stratejilerine tam uyum sağlayarak hareket etmektedir. Bu tablo, ekonomik göstergelerdeki makyajlı iyileşmenin kimin yararına, kimin zararına olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

YATIRIMCIYA "İSTİKRAR" İŞÇİYE
YASAK

TC egemenlerinin kredi derecelendirme notunun yükseltilmesine duyduğu ihtiyaç, esasen emperyalist sermayenin Türkiye'ye girişini kolaylaştırmakla ilgilidir. Bu not artışları, emperyalist fon ve bankalardan sağlanabilecek yeni borçlanma imkânları için bir tür güvencedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı

koltuğuna yeniden oturduğu andan itibaren Londra merkezli tefeci sermayenin kapısını aşındıran Mehmet Şimşek'in öncülüğündeki ekonomi politikalarının temel hedefi de bu sermaye akışını yeniden güvence altına almak olmuştur.

Bununla birlikte, "yabancı yatırımcı" olarak tanımlanan emperyalist tekelin yatırım yapabilmesi için gerekli olan bu güven notunun yükseltilebilmesi, doğrudan işçi ve emekçilerin sırtına bindirilen yeni yükler anlamına gelmektedir. Emperyalistlerin çıkarları

litikalarıyla uyumlu bir şekilde ilerliyor. Bugün kredi derecelendirme kuruluşları tarafından yapılan "not artışı" tam da bu uyumun ödüllendirilmesidir aslında.

Adım adım hayata geçirilen bu politikalar kendini, işçi sınıfı ve emekçilerin yaşamında giderek derinleşen bir yıkım olarak göstermektedir. Asgari ücret belirlemelerinden emekli maaşlarına, sosyal haklardan temel adalet mekanizmalarına kadar her alanda hissedilen bu yıkım; işçi ve emekçiler için sürünerek yaşamak anlamına gelirken egemen sınıflar için krizden çıkış

HİS) ilk altı ay için yüzde 24, ikinci altı ay için yüzde 11, üçüncü altı ay için yüzde 10 ve son altı ay için yalnızca yüzde 6 zam önerdi.

Nisan ayından bu yana TÜHİS ile Türk-İş ve Hak-İş arasında süren TİS görüşmeleri tıkanma aşamasına gelmişken işçiler tarafından grev kararı alındı. 1 Ağustos'ta 500 iş yerinde başlaması planlanan ve 8 Ağustos'ta tüm iş yerlerine yayılması öngörülen grev kararı, 30 Temmuz'da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bir kez daha yasaklandı. Bu, elbette yabancı olmadığı bir devlet müdahalesiydi. Böylece yalnızca son yirmi yılda yasaklanan grev sayısı 201'e ulaştı. Grev yasakları ne bugüne özgüdür ne de geçici bir uygulamadır. İşçinin en güçlü silahı olan grev, egemenlerin en büyük korkularındandır. Onlar için sıradan bir rutin haline gelen bu yasaklar, Mehmet Şimşek'in öncülük ettiği ekonomi politikaları açısından ise artık hayati bir müdahale niteliğindedir.

Nitekim yukarıda sözünü ettiğimiz "kredi derecelendirme" sürecinde verilen taahhütlerden biri olan "yatırımcı için istikrar" (yani grevsiz, sessiz bir toplum) bu grev yasağının gerekçelerinden biridir. Grev yasağının hemen ardından "dik duracağız, işçinin hakkını alacağız" söylemleriyle öne çıkan Hak-İş ve Türk-İş'e çöreklenmiş sendika ağaları, hızla uzlaşma yolunu seçmiştir.

doğrultusunda şekillenen kredi derecelendirme notları—her ne kadar ülkelerin ekonomik gidişatını ölçüyor gibi görünse de—özellikle yarı sömürge ülkelerde hem ekonomik hem de siyasal bir baskı aracı işlevi görmektedir. Bugün Türkiye'de uygulamaya konulan ekonomi politikaları, kredi notunu yükseltme hedefiyle hayata geçirilmiş bu emperyalist baskının somut bir yansımasıdır.

Derecelendirme notunu yükseltme politikaları çerçevesinde verilen en büyük taahhütlerden üç ana başlık, "ücretlerin baskılanması (asgari ücret ve emekli maaşları gibi kalemlerin)" "kamu harcamalarının kısılması" ve "yatırımcı için istikrar (yani grevsiz, sessiz bir toplum)"dur. Mehmet Şimşek öncülüğünde başlatıldığı "rasyonel zemin" ekonomi programı egemenlerin talepleri doğrultusunda uygulanmaktadır. Bu program yalnızca iç dinamiklerle şekillenmiyor, doğrudan doğruya emperyalist efendilerinin ekonomi po-

değil, krizi fırsata çevirerek daha fazla sömürü ve daha yüksek kâr anlamına gelmektedir.

UZLAŞMACILIKLA BASTIRILAN
İRDE

Bu yıkımın sonuçları, yaşamının her alanında baskı altında kalan işçi ve emekçilere, 2025-2026 Toplu İş Sözleşmesi (TİS) görüşmelerinde bir kez daha hatırlatıldı. Yaklaşık 600 bin kamu işçisini ilgilendiren bu görüşmeler, yukarıda çizilen tablonun gölgesinde yürütüldü. Geçtiğimiz aralık ayında asgari ücret ve emekli maaşlarına dair yapılan tartışmalarda "çeşitli gerekçelerle" uygulanan ücret baskılanması, bu kez kamu işçilerinin karşısına çıkarıldı. Enflasyon ve hayat pahalılığı temelinde dile getirilen zam ve hak talepleri, "baskılanmış ücret" dayatmasıyla karşılandı. İşçilerin talebi, 2025'in ilk altı ayı için yüzde 50, sonraki iki dönem için yüzde 25'er zam ve ayrıca yüzde 10 refah payı iken; patron tarafı (TÜ-

İşçinin talep ve çağrılarını yok sayan sendika ağaları, TÜHİS tarafından revize edilen ancak işçilerin beklentilerinin oldukça gerisinde kalan yeni teklifi "yetmez ama evet" diyerek alelacele kabul etti ve hanesine bir ihanet daha yazdırdı. Türk-İş'in ihaneti yalnızca bir gecede işçileri satmakla sınırlı kalmadı; öncesinde "grev kararlılığını ölçme" bahanesiyle iş yerlerine girerek fiilen iradeyi bölmeye çalıştı. Buna rağmen grev eğiliminin baskın olduğu bir tabloya karşın, uzlaşmacı bir kararla grev iptal edildi ve taleplerin çok altındaki bir sözleşmeye imza atıldı. Uzun süredir sınıf hareketini denetim altında tutma görevini üstlenen iş birliği sendika bürokrasisi bir kez daha üzerine düşeni yaptı ve egemenlerin örgütlü çıkarına

sadakatle hizmet etti.

Temmuz ayı, her yıl asgari ücret ve emekli maaşlarına ara zam yapıldığı tarihtir. Ancak bu yıl, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, ara zam yapılmayacağını açıkladı. Işıkhan, “Evet, sene başında verilen yüzde 30'luk zam eridi. Ama yeni bir zam yapılacağını düşünmüyorum” diyerek tartışmayı kapattı. Daha ilk altı ayda yüzde 30'luk zam oranının eridiğini kabul eden devlet, bir kez daha işçi, emekçi ve emeklilerin enflasyon karşısında ezilmesine göz yummuş oldu. 2025 Temmuz enflasyon beklentileri yüzde 30 olarak ifade edilse de, TÜİK'in manipüle edilmiş verileri bile bu beklentiyi karşılamadı.

TÜİK'e göre haziran ayında yüzde 1,37 olan aylık enflasyon oranı Temmuz'da artarak yüzde 2,06 olurken, ENAG'a göre ise haziran'da yüzde 3,05 olan aylık enflasyon temmuz ayında yüzde 3,75'e yükseldi. Enflasyon ve emek ücreti arasındaki dengesizlik alım gücünü daha da düşürürken işçi ve emekçinin açlık ve yoksullukla daha fazla boğuşması anlamına gelmektedir. Yapılan bir araştırmaya göre 2023 yılında bir asgari ücretle bin 842 ekmek alınabiliyorken, enflasyon ve asgari ücret dengesizliğinden kaynaklı şimdi bin 473 ekmek alınabiliyor. Bu demektir ki egemenler daha fazla kâr için işçinin emekçinin

emeğini daha fazla sömürürken sofrasından her ay 369 ekmek çalmıştır.

TALANA ARDINA KADAR AÇILAN KAPI

Ekonomik krizin bir diğer yüzü de doğanın talanıdır. Egemenler, krizden çıkışı sadece emeği değil, doğayı da sömürerek sağlamaya çalışmaktadır. Tatile çıkması gereken Meclis, mesai süresini uzatarak AKP/MHP eliyle doğanın talanını emperyalistlere daha meşru ve güvenceli biçimde peşkeş çekmeyi amaçlayan “İklim Kanunu” ile “Zeytinlikler Yasası”nı çıkardı. Muhalefet partilerinin cılız itirazları, kararın onaylanmasını engelleyemedi. Doğanın emperyalist sermayeye peşkeş çekilmesi uzun süredir sistematik biçimde sürerken yeni yasalarla sermayeye egemenlerce daha güçlü garantiler verilmiş oldu. Nitekim yasaların onaylanmasının hemen ardından, özellikle Kastamonu ve Bursa gibi maden rezervlerinin yoğun olduğu bölgelerde büyük orman yangınları çıktı. Günlerce süren ve yerleşim yerlerine kadar ulaşan bu yangınlar, devletin müdahalesizliği nedeniyle yanacak alan kalmayana dek devam etti ve büyük ölçüde kendiliğinden sönmüldü. Egemenlerin temsilcileri her ne kadar “yangınla büyük mücadeleler” verdiklerini propaganda etse de, yasaların hemen ardından başlayan büyük yangınlara

gereken müdahalelerin yapılmaması, devletin yetersizliklerinden değil; yanan alanların sermayeye peşkeş çekilme planlarının bir parçası olarak bilinçli bir tercih olarak ortaya çıkmıştır. Kâr için doğayı talana açanlar, yine kâr hırsıyla ormanların yanmasına göz yummuş, canlıların yok olmasını izlemiş, yüzlerce kişiyi “önlem(!) adına” yerlerinden yurtlarından tahliye etmiştir.

EĞİTİMDE SKANDALLAR: LGS'DEN SAHTE DİPLOMAYA

Türkiye tarihinin en kapsamlı ekonomik krizlerinden birinin içinden geçiyoruz. Bu kriz, TC egemenlerinin derinden bağlı olduğu emperyalizmin genel krizleriyle birleşerek büyümekte ve derinleşmektedir. Yapısal ekonomik kriz yalnızca kötüleşen ekonomik göstergeler veya piyasalardaki istikrarsızlıkla sınırlı kalmamaktadır; aynı zamanda mevcut çürümeyi de derinleştirmektedir. Sistem tüm kodlarıyla hırsızlık ve yolsuzluk üzerine kuruludur ve bu durum, onu ayakta tutan kurumların en derinlerine kadar işlemiştir. Haziran ayında LGS sınav sorularının çalınması hâlâ gündemdeki tazeliğini korurken şimdi de “sahte diploma” ve “sahte sınav” skandallarıyla karşı karşıyayız.

Yıllardır Whatsapp gruplarında, sanal medya hesaplarında açık ilanlarla

gerçekleşen bu uygulamaların devlet tarafından bilinmemesi mümkün değildir. Gençlerin geleceğinin çalınmasına hizmet eden bu organize suç örgütüne yönelik devletin yılları bulan sessizliği(!) kendi çürümüş ve çıkarıcı kimliğinin görüngüsüdür aslında. En küçük toplumsal muhalefeti bastırmakta en hızlı refleksi gösteren; sisteme öfkesini, açlığa mahkûm olmayacağını ve yoksulluğu kader olarak görmediğini haykıran, hakkını arayan kişileri saatler içinde gözaltına alma ve tutuklama yeteneğine sahip devletin, böylesi bir çürümeyi görmezden gelmesi sistemin doğasına dair açık bir veridir ve ne bugüne özgüdür ne de münferittir; bu, egemen sistemlerin sürekliliğini korumak için başvurduğu temel yöntemlerden biridir.

Sistemin doğasında olan her şey işçi ve emekçilerin mücadele gerekçesidir. Saldırıların, çürümenin, krizin boyutu büyüktür. Egemenler gün geçtikçe daha güçlü bir şekilde tüm halkı ölüm ile yaşam arasında bir tercihe itmektedir. Tercihin yaşamdan yana güçlenmesinin, öfkenin kıvılcım olarak alevi tutuşturmasının önemi daha da büyümektedir. Tek başına bir hiç olanlar, örgütlü olunca güç olarak egemenlerin korkulu rüyası ise, korkularını büyütme için örgütlü mücadeleyi güçlendirelim. Bizi yaşatacak olan budur.

3. AGEB Kolektif Tatil Kampı başarıyla tamamlandı

Avrupa Göçmen Emekçiler Birliği'nin geleneksel olarak düzenlediği kolektif tatil kampının üçüncüsü bu sene Yunanistan'ın Tolo kasabasında gerçekleştirildi. 21 Temmuz-6 Ağustos tarihleri arasında gerçekleşen kampa yoğun katılım olurken kamp boyunca çeşitli politik ve kültürel etkinlikler gerçekleştirildi.

Kampta gerçekleşen paneller ilk olarak güncel politik gelişmelere dair Partizan tarafından yapılan sunumla başladı. Sunumda dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeler aktarıldı. Kriz ve buna paralel olarak yaşanan bölgesel savaşlar, emperyalist hegemonya mücadelesi ve bunun dünya ezilenlerine yansıması konu edildi. Sunumda Orta Doğu ve Türkiye ekseninde de güncel gelişmelere dair politik aktarım ve yönelim tartışması gerçekleştirildi. Bu bağlamda son süreçte silah bırakma dahil "barış görüşmeleri" adı altında gelişen süreç ve buna dair proleter tavır ve yaklaşım vurgulandı. Sunumun ardından kamp kitlesi, soru ve görüşleriyle tartışmalara katkı sundu.

Avrupa'daki gelişmelere yönelik gerçekleştirilen AGEB sunumunda ise emperyalizmin yaşadığı kriz, egemen sınıfların sürece dair yönelimleri ve saldırganlıkları, buna bağlı olarak militaristleşme ve savaş hazırlıklarına dair sunumlar gerçekleştirdi. Yine Avrupa'da egemen sınıfların ırkçı-faşist politikaları ve bu kapsamda göçmenlere yönelik saldırı ve hak gaspları üzerine çeşitli örnekler tartışıldı. Sunum, anti emperyalist mücadelenin geliştirilmesi ve daha etkili olması noktasında AGEB'in çalışma ve programları üzerine yapılan

vurguyla sona erdi.

Yine kadın çalışması kapsamında Yeni Demokrasi gazetesinde kadın sorununa dair çıkan yazı dizileri tartışıldı. Bu bağlamda "Kadının Beyanı Neden Esastır?" yazıları eğitim çalışması olarak ele alındı. Kadınların hazırlık yaparak kamp kitesine sunduğu ve tartışmaya açtığı konu kapsamında kadına yönelik sınıfsal ve cinsel baskı, devrimci kişiliğin bu soruna yaklaşımı yoğun olarak tartışıldı. Kamp alanının yakınında YKP(ml) faaliyetçilerinin gerçekleştirdiği kampa da ziyaret

gerçekleştirildi. Burada gerçekleştirilen sohbetlerin ardından AGEB kampında ortak kültürel etkinlik düzenlendi. Bu kültürel etkinlikler kapsamında devrim ve komünizm mücadelesinde şehit düşenler için yazılan ya da onların sevdiği ezgi ve marşlar coşkuyla söylendi. 10 yıl önce Yunanistan'da gerçekleştirilen kampta yaşanan trafik kazasında yaşamını yitiren Ayfer Ceren Karatepe ve babası Mazlum Karatepe'yi anmak için gençlik tarafından bir anma da gerçekleştirildi.

Kampta son süreçte ölümsüzleşen HKP (Maoist) kadro ve savaşçıları için de anma gerçekleştirilerek Hindistan'da süren Halk Savaşı da selamlandı. HKP (Maoist) Genel Sekreteri Basavaraj şahsında gerçekleştirilen saygı duruşunun ardından Hindistan'daki Halk Savaşıyla dayanışmayı yükseltme çağrısı yapan konuşmalar ve sloganların ardından anma etkinliği sonlandırıldı. Kamp, 6 Ağustos tarihinde çevre sorunu üzerine yapılan söyleşi ve kamp değerlendirilmesi yapılarak sonlandırıldı.

TOPRAKLA, EMEKLE VE KENDİMİZLE YÜZ YÜZE

Bazılarımız için yeni, bazılarımız içinse tanıdık bir yolun yolcusu-yuz. Hepimiz yoldaşlardan köy çalışmalarına dair anlatılanları uzun uzun dinleyerek geldik bu yolculuğa. Şimdi ise o anlatıların içindeyiz: emek sürecine doğrudan katılacağımız, öğreneceğimiz, eksiklerimizle ve zaaflarımızla yüzleşeceğimiz; disiplini, sabrı, günü ve yarını birlikte planlamayı tartışacağımız bir sürecin ilk günündeyiz.

Daha baştan disiplinin yalnızca bir organizasyon aracı değil, kolektif yaşamın ruhu olduğunu kavıyoruz. Emekle ve üretimle kurduğumuz ilişkide, bireyci alışkanlıklarımızın yerini birlikte karar alma, birlikte hareket etme ve birlikte üretme zorunluluğu alıyor. Kolektif yaşam, disiplinli yaşamdan ayrı düşünülemez; sabah kaçta kalkacağımızdan, yemeğin nasıl yapılacağına, kimin hangi işi üstleneceğine kadar her detayda bu disiplin sınanıyor ve şekilleniyor. Bu disiplin üretimi sürdürmenin olduğu kadar, aramızdaki güveni ve politik bağ güçlendirmenin de temel koşulu haline geliyor. Her sabah birlikte uyanmak, birlikte sofraya oturmak, birlikte yola koyulmak bir ritme değil, kolektif bilince dönüşüyor.

Aklımızda net planlar var: Ne zaman uyanacağımızı, sabah sporu yapıp tarlaya hangi saatte gideceğimizi, eğitim çalışmasına nasıl başlayacağımızı, ne zaman dinleneceğimizi, yemekleri nasıl organize edeceğimizi "biliyoruz." Ancak bir su motorunun çalışmaması ne anlama gelir, toprağı sulayamamak yaşamımızda neye tekabül eder henüz bilmiyoruz.

Köylünün üretim döngüsünü anlamaya çalışıyoruz. Burada, küçük ve orta ölçekli üretim yapan aileler çoğunlukta. Temel geçim kaynakları buğday ve ayçiçeği gibi mevsimlik ürünler. Fakat bunlar çoğu zaman geçimi karşılamıyor. Bu yüzden pek çok aile şehir merkezlerinde pazarcılık yapıyor, sebze satıyor. Elde edilen gelir ise yıl boyunca süren borç döngüsünü kırmaya yetmiyor. Tarımsal üretim araçlarına sahip olsalar da bu araçlar mülkiyetin değil borcun yüküyle elde tutuluyor. Üstelik su so-

runu yaygın ve herkesin ortak derdi. İlk gün herkes büyük bir heyecanla çapaya sarılıyor. Kimimiz zarar verme kaygısıyla daha yavaş, kimimiz önceki deneyimlerin verdiği hızla, kimimizse işleri bir an önce bitirme telaşıyla aceleci davranıyor. Derken bir biber fidesi kopuyor. Ardından bir tane daha, sonra iki, üç... İlk günü dört kayıpla kapatıyoruz. Sayıya takılmıyoruz ama henüz köylünün emeğe ve ürüne nasıl yaklaştığını tam kavramış değiliz.

Günlerimiz biber, domates, kabak, pırasa tarlalarında, seralarda geçiyor. Çapayı, seracılığı, sulama sistemlerini, toprağı sürmeyi, fideyi ekmeyi ve sayısız başka bilgiyi öğreniyoruz. Fakat tüm bunların ortasında belki de en çok proleter yaşamı öğreniyoruz. Kolektif yaşamı nasıl kuracağımızı tartışıyor, zaaflarımızla ve eksikliklerimizle her an yüzleşiyoruz.

Her yoldaşta işi tamamlama isteği kuşkusuz var, ama işin sadece tamamlanmasından öte bir bütünlüğü olduğunu biliyoruz. Çapaya başlarken hangi sırayı seçiyoruz? Kolay olanı mı? İşimiz bitince kenara çekilip bekliyor muyuz, yoksa yoldaşımıza yardım etmeye mi koyuluyoruz? İşin parçasındaki emeğimizi, kolektifin bütününe ne kadar katabiliyoruz? "Yoldaşlar geri dönüp bize yardım eder" düşüncesi bizi tembelleştiriyor mu? Her akşam benzer soruları kendimize ve birbirimize soruyoruz. Bu kadar somut, elle tutulur örnekler üzerinden zaaflarımızı görmek ve tartışmak, faaliyet alanlarımızdaki liberal ve sektör yönlerimizi de gün yüzüne çıkarıyor. Çalışma boyunca sadece toprağı değil, birbirimizi ve kendimizi de yeniden tanıyoruz.

KÖYDE KADIN OLMAK

Tüm bu çalışmanın içinde, köyde kadın olmak bambaşka bir deneyimin kapılarını aralıyor. Köye vardığımız andan itibaren Anayla kurduğumuz ilişki hızla derinleşiyor. Kadın olmak, Türkiye'de kadın olmak, köyde kadın olmak üzerine uzun uzun sohbet ediyoruz. Sardunya'nın, kardelenin inadından bahsediyoruz,

"toprak taş olsa, fırtınalar kopsa bile bir yolunu bulur açar." diyor. Bu sohbetler yalnızca yaşanmışlıkları dinlemek değil, aynı zamanda kendimize ve birbirimize ayna tutmak anlamına geliyor.

Çapa makinesini çalıştıracakken, odun kıracakken, traktör tekerleklerini taşıyacakken ya da başka bir "ağır" işin ucundan tutacakken, dışarıdan yükselen o tanıdık sesi sık sık duyuyoruz: "Sen onu yapamazsın." Bu cümle, yalnızca fiziki bir iş yapmaya dair değil; köyde kadına biçilen toplumsal rolün sınırlarına dair de çok şey söylüyor.

Ama bir yandan da görüyoruz ki köydeki üretimin her aşamasında yükü taşıyanlar kadınlar. Yaşları ne olursa olsun, bir an bile durmaksızın çalışıyorlar. Kadınlar hem üretimi omuzluyor hem de "yapamazsın" denilerek sınırlandırılıyor. Tanıdık ve bir o kadar da can yakıcı bir gerçek bu.

Yoldaşlar olarak işlerin eşit paylaşımı konusunda büyük bir özveriyle çaba ediyoruz. Toplumsal cinsiyet rollerinin biz kadınları mutfağa, temizlik işlerine itmeye çalıştığı her anda, yanımızda o işi devralacak bir erkek yoldaşı buluyoruz. Bu bizim için bir dayanışma, yalnızca bir işi paylaşmak değil, aynı zamanda cinsiyetçi iş bölümüyle de kolektif bir mücadele anlamına geliyor.

Ananın bize ilk günlerden beri söylediği bir şey var: "Ne olursa olsun, ehliyet alın." Başta sıradan bir öneri gibi geliyor ama birkaç gün geçince altındaki gerçeği daha net görüyoruz. Köyde bir kadının ehliyeti varsa, üretim araçlarıyla kurduğu ilişki değişiyor; hareket alanı genişliyor, güvencesi artıyor. Traktörü sürebildiğinde, arabayı kullanabildiğinde, yalnızca bir yerden bir yere gitmiyor; aynı zamanda kendi yaşamına yön verme gücünü de eline alıyor.

Köyde sık sık yaşanan erkek şiddeti karşısında kadınların bu araçlara sahip olması, hayatlarını kurtarmalarının da anahtarı oluyor. Günde yalnızca iki kez merkeze giden minibüsün geçtiği bir yerde, başına bir şey geldiğinde oradan çıkmanın tek yolu çoğu zaman

ehliyete sahip olmak. Ehliyet bir belge değil sadece; bir can simidi, bir kaçış yolu, bir kurtuluş aralığı haline geliyor.

Kadınların kırsalda yaşamla, üretimle ve mücadeleyle kurduğu ilişki hem ağır hem de öğretici. Biz de köyde kadın olmanın ne anlama geldiğini yalnızca gözlemleyerek değil, bizzat yaşayarak öğreniyoruz. Kadınlar burada hem emekçi hem de kadın olarak iki kat sömürülüyor: Üretiyorlar ama karar veremiyorlar; çalışıyorlar ama söz hakları yok. Bu gerçeklik, köyde üretimin bel kemiği olan kadınların mücadelemizdeki yerini daha iyi kavramamıza neden oldu.

KOLEKTİF EMEKLE YOĞRULMAK

Bu çalışmaya dair anlatacak çok şeyimiz var. Ama belirleyici olan, küçük burjuva yanlarımızla açıkça yüzleşmemizdir. Emekle iç içe geçen her gün, disiplini yalnızca bireysel bir sorumluluk değil, kolektif varoluşun zemini olarak kavradık. İş bölümünden karar almaya, planlamadan birlikte üretmeye kadar her adımda birbirimizin temposuna uyum sağlamayı; yeniden ve yeniden birlikte düşünmeyi öğrendik.

Bu köy çalışması, kolektif emekle nasıl dönüşebileceğimizi ve örgütlü yaşamın hangi temeller üzerine kurulması gerektiğini gösterdi. Disiplin, kolektif üretim ve bilinç birbirinden ayrı değil; her sabah çapanın başında, her öğlen güneşin altında, her akşam değerlendirmede iç içe örülen bir bütün olarak şekilleniyor.

Farklı türkülerle, çekingen adımlarla başladığımız çalışmanın son gününde pırasa ektiğimiz tarladan hep birlikte, aynı marşların coşkusuyla çıktık. Lenin'in Clara Zetkin'le sohbetinde söylediği gibi: "Büyük işler başarmak için büyük bir coşku gerekir." Bu coşkuyu hissettik. Bu deneyimi, devrimci yaşamı kurmak ve büyütme için bir araca dönüştürüyoruz. Eksiklerimizi giderme, zaaflarımızla mücadele etme ve kolektifi büyütme kararlılığımız, bugün bu coşkunun asıl taşıyıcısıdır.

600 BİN İŞÇİYE DEVLETİN SEFALET PROTOKOLÜ

2025 yılı Kamu Çerçeve Protokolü (KÇP) süreci, Türkiye işçi sınıfı açısından yalnızca teknik bir toplu sözleşme görüşmesi değil; komprador ve tekelci sermayenin halkın geçim koşulları üzerindeki tam tahakkümünü, emek üzerindeki sistematik baskı ve sömürü düzenini tüm açıklığıyla ortaya koyan bir sınıf çatışması alanı olarak yaşandı. Bu çatışmada devlet, her zaman olduğu gibi egemen sınıfların elindeki güç aygıtı olmaktan ibaretti. Yaklaşık 600 bin kamu işçisini doğrudan ilgilendiren bu süreç, devletin ve komprador ve tekelci sermaye sınıfının çıkarlarıyla işçilerin insanca geçim koşullarına sahip olma talepleri arasındaki temel çelişkiyi gün yüzüne çıkardı. Sendikaların uzlaşmacı tutumu, komprador patron temsilcilerinin kibri ve tekelci sermaye gruplarının çıkarları doğrultusunda açıkça taraf olan devlet karşısında, bu toplu sözleşme dönemi işçilerin öfkesini büyüttü. Süreç, Türkiye’de emeğin nasıl sistemli biçimde değersizleştirildiğinin

ve işçi sınıfının nasıl bastırıldığının somut bir örneği oldu.

İşçilerin talepleri son derece açık ve yaşadıkları gerçeklikten doğan meşru istemlerdi: Neydi bunlar: Taban ücretlerin artırılması, her yıl için kıdem zammı, sosyal yardımların güncellenmesi, yüksek enflasyon karşısında ücretlerin korunması ve refah payının hesaba katılması.

Türk-İş ve Hak-İş’in ortaklaşa hazırladığı 21 maddelik teklif dosyasında yer alan bu talepler, Türkiye’de yaşanan derin yoksullaşma, hayat pahalılığı ve gelir adaletsizliği düşünüldüğünde, yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda yaşamsal bir zorunluluktur. Ancak işçilerin yaklaşık yüzde 50 oranındaki zam talebi, bir avuç komprador ve tekelci sermaye çevresi ile onlara hizmet eden hükümet tarafından gerçek dışı ilan edilerek küçümsendi. Oysa bu oran, işçilerin eriyen ücretlerini korumaya yönelik

asgari bir talepti; geçim koşullarını karşılamaktan uzak, uzlaşmacı bir çizgide belirlenmişti.

Ne var ki patron kanadı TÜHİS ve hükümet, talepleri karşılamak bir yana, süreci bilinçli biçimde oyalama ve aşağılayıcı teklifler zinciriyle ilerletme yoluna gitti. İlk teklif yüzde 16 gibi sefalet sınırının bile altında bir oranla geldi; ardından yüzde 17’ye ve sonrasında yüzde 24’e çıkarıldı. Ancak bu artış yalnızca ilk altı ayı kapsıyor, ikinci altı ay içinse hedef enflasyona endeksli bir düzenleme öneriliyordu. Oysa verileri çarpıtan ve gerçekliği egemen sınıflar ile yabancı sermayenin çıkarları doğrultusunda manipüle eden TÜİK’in bile gizlemekte zorlandığı yüksek enflasyon, işçilerin gelirlerini her ay biraz daha aşındırıyordu. Sunulan teklif, işçilerin yıllık reel kayıplarını telafi etmekten çok uzaktı ve devlet, bu tekliflerin arkasında durarak patron tarafında durduğunu, sınıf çatışmasında bir aparattan ibaret

olduğunu gösterdi.

Bu tutumun en çarpıcı örneği, 23 Temmuz 2025’te Maliye Bakanı’nın toplu görüşme masasını terk edip bir daha geri dönmemesiyle yaşandı. Bu, basit bir bürokratik aksaklık değil; devletin emeğe yönelik tahammülsüzlüğünün, toprak ağası küstahlığıyla bezeli ideolojik tutumunun açık bir ifadesiydi. Çalışma Bakanlığı da benzer biçimde sürece müdahil olmayı reddederek sözde tarafsız hakem olarak bulunduğu yeri, bu apaçık yapmacık rolü de taşıyamadı ve tümüyle terk etti. Böylece devlet, KÇP sürecini fiilen kilitleyerek toplu sözleşme hakkını askıya aldı, anayasal bir hakkı kullanılamaz kıldı, işçi haklarını ve gücünü görmezden gelme küstahlığını gösterdi.

Bu aşamada sendikaların tutumu belirleyici bir rol oynadı. Türk-İş, tabandan gelen baskılar sonucunda 500’ün üzerinde kamu iş yerinde grev kararlarını açıkladı. Bu

adım, geçmişte defalarca tanık olunan uzlaşmacı ve edilgen sendikal çizgiden bir kopuş değilse bile, işçilerin sabrının tükendiğini ve kaderlerini ellerine alma iradesinin güçlendiğini gösteriyordu. Özellikle enerji, karayolları, şeker ve maden sektörlerinde örgütlü işçilerin greve hazır olduklarını ilan etmeleri, sendika yönetimini harekete geçmeye zorladı. Bu yönüyle grev kararları, tabandan yükselen fiili baskının sendikal bürokrasi üzerindeki etkisinin açık bir göstergesiydi.

Hak-İş, başlangıçta ortak taleplerle sürece katılmış olsa da hükümetin düşük zam tekliflerine karşı sessiz kalarak hiçbir eleştiri getirmedi. Bu tutum, işçi sınıfı mücadelesinin önündeki bir başka engeli, yani devlet yanlısı sendikal yapının işlevsizliğini ve iş birlikçiliğini açıkça ortaya koydu. Hak-İş, bir konfederasyon olarak işçilerin taleplerine değil, siyasî iktidarın tercihine göre hareket etmeyi sürdürdü. Bu sendika bir kez daha bir sendikal figür gibi davranma eğilimini dahi taşımadığını gösterdi.

Sendikaların “beklenen” işlevlerinden uzak durmaları ve işçiyi yalnızlaştıran sessizliklerinden daha ağır olan ise, grevlerin Cumhurbaşkanı kararıyla “milli güvenlik” gerekçesiyle ertelenmesidir. Eti Maden’e bağlı üç büyük işletmede ilan edilen grev 60 gün süreyle ertelendi, bu da fiili grev yasağı anlamına gelmektedir. 12 Eylül yasalarından miras kalan bu uygulama, yıllardır grev hakkını ortadan kaldıran sistematik bir devlet politikasına dönüşmüştür. Erteleme süresinin sonunda devreye giren Yüksek Hakem Kurulu ise çoğunlukla patronlar lehine kararlar vererek işçilerin fiili pazarlık gücünü yok etmektedir. Bu durum, emek-sermaye çatışmasında devletin açık biçimde sermayenin yanında pozisyon aldığını ve anayasal hakları idari araçlarla işlevsizleştirdiğini göstermektedir.

Sürecin bu denli tıkanmasına, Türkiye kapitalizminin komprador karakterinin belirleyici etkisi vardır. Komprador ağa-patron devletinin uluslararası sermaye ile simbiyotik ilişkisi, çevrenin talan edilmesi kadar kamu kaynaklarının sermayeye aktarılmasını ve işçi sınıfının emeğinin sürekli ucuzlatılmasını da hedeflemektedir. Kamu işçisinin bütçedeki yeri bir maliyet kalemi olarak görülmekte, grev hakkı bir güvenlik riski olarak değerlendirilmekte, toplu sözleşme ise yalnızca devletin belirleyeceği sınırlar içinde var olabilmektedir. Bu durum, Türkiye’de komprador kapitalist sınıfın, bürokrat burjuvazinin siyasal iktidar

üzerindeki tahakkümünü ve devletin sınıfsal karakterini bütün çıplaklığıyla ortaya koymaktadır.

Ücret dengesizlikleri, bu sömürü düzeninin yalnızca ekonomik bozulmaya değil, sınıfsal bir yarılmaya da, sınıf içinde de bölünmeye neden olmaktadır. Aynı kamu kurumunda çalışan kadrolu ve taşeron işçiler arasındaki gelir ve güvence farkı, işçi sınıfını kendi içinde bölmekte; borçla, krediyle ve temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamadan yaşamaya çalışan milyonlarca emekçi, sistematik olarak sefalet içinde tutulmaktadır. KÇP sürecindeki zam talepleri bu yüzden yalnızca ekonomik bir düzeyde değil; insani yaşam koşullarının, toplumsal döngünün sürdürülebilirliğinin asgari bir talebi olarak okunmalıdır.

Ayrıca protokol sürecinin bilinçli biçimde geciktirilmesi, Ocak 2025’ten bu yana hiçbir ücret artışı yapılmaması ve görüşmelerin aylarca sürüncemede bırakılması, işçilerin yalnızca gelir değil, zaman ve umut kaybına da uğratıldığını göstermektedir. Bu gecikme, işçilerin her geçen gün yoksullaşmasına neden olmuş; hükümet ise geç sunduğu teklifleri bir lütuf gibi göstererek gerçekte yaratılan mağduriyeti gizlemeye çalışmıştır.

ATILAN İMZA YOKSULLUĞUN, SEFALETİN ONAYIDIR

2025-2026 Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Protokolü’nün imzalanmasıyla yaklaşık 600 bin kamu işçisinin mali ve sosyal haklarında belirleyici olacak yeni dönem başlasa da özellikle tabandan yükselen tepkiler, protokolün işçi sınıfının gerçek taleplerine yanıt vermediği kıyas yapılmayacak kadar geride olduğu çok açıktır. Protokolde öngörülen yüzde 24, yüzde 11, yüzde 10 ve yüzde 6’lık zam oranları, resmî enflasyonun bile gerisinde kalmakta; işçilerin alım gücünü korumaktan uzak, enflasyon karşısındaki erimeyi daha da derinleştiren bir tabloyu yansıtmaktadır. Bu oranlar, işçilerin başından beri dile getirdiği yüzde 50 zam ve yüzde 25 refah payı talebinin oldukça altında kalırken geniş işçi kesimleri tarafından “sefalet zammı” olarak nitelendirilmektedir. KÇP, işçilerin gündelik yaşamda karşılaştığı ekonomik baskıyı hafifletmek yerine, var olan yoksullaşmayı kalıcılaştıran bir düzenleme olarak değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte, protokolde belirlenen 42 bin TL’lik taban ücret uygulaması, brüt maaşı bu seviyenin altında olan işçiler için bir düzenleme sunsa da mevcut ekonomik koşullar göz önünde

bulundurulduğunda, bu ücret düzeyi bile temel ihtiyaçları karşılamaktan uzaktır. Taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi, çalışma tanımlarının yeniden düzenlenmesi, vergide adaletin sağlanması gibi temel özlük haklarına dair talepler ise büyük ölçüde görmezden gelinmiştir. Şubat ayında işçi temsilcileri tarafından sunulan taleplerle karşılaştırıldığında, imzalanan protokolün kapsamı dar, etkisi zayıf ve kazanım yönünden yetersizdir.

Sendikal temsiliyetin durumu da protokole yönelik eleştirilerin temelinde yer almaktadır. Türk-İş ve Hak-İş’in işçilerin taleplerini yeterince savunmadığı, hükümetin çizdiği sınırlar içinde hareket ettiği ve uzlaşmacı bir tutumla protokole imza attığı yönündeki değerlendirmeler oldukça gerçekçi ve yerindedir. Grev söylemlerinin retorik düzeyde kaldığı, gerçek anlamda bir işçi seferberliğine dönüşmediği, işçilerin iradesinin doğrudan sürece yansıtılmadığı baştan beri gözden kaçmayan başka bir olgudur. Protokol sürecinde hükümetin aylarca karşı teklif sunmaması ve görüşmeleri geciktirmesi, uluslararası işçi hakları sözleşmelerine aykırı bir biçimde değerlendirilmekte, 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nun konfederasyonlara verdiği tekil yetkinin sendikal demokrasiyi zedelediği ifade edilmektedir.

Sendikal temsiliyetin durumu da protokole yönelik eleştirilerin merkezinde yer almaktadır. Türk-İş ve Hak-İş’in işçilerin taleplerini yeterince savunamaması, hükümetin çizdiği sınırlar içinde hareket etmesi ve uzlaşmacı bir tutumla protokole imza atması yönündeki değerlendirmeler yerindedir. Grev söylemlerinin retorik düzeyde kalması, gerçek anlamda bir işçi seferberliğine dönüşmemesi ve işçilerin iradesinin toplu sözleşme sürecine doğrudan yansıtılamaması ise baştan beri göz ardı edilmeyen başka bir gerçekliktir. Bu sürece dair geniş çevreden gelen değerlendirmeler de bu özelliklere dikkat çekmektedir. Hükümetin aylar boyunca karşı teklif sunmaması ve süreci bilinçli şekilde geciktirmesi, uluslararası işçi hakları sözleşmelerine açıkça aykırı bir tutum olarak değerlendirilmekte; öte yandan 6356 Sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu’nun konfederasyonlara verdiği tekil yetkinin sendikal demokrasiyi zedelediği dile getirilmektedir. Bu eleştirilerin yalnızca teknik ya da idari değil; aynı zamanda görece bir sınıf perspektifi taşıdığını söyleyebiliriz. Sonuç olarak bu KÇP protokolü, emek-sermaye çelişisini derinleştiren bir araç olarak görülmekte;

kamu kaynaklarının ve toplu sözleşme süreçlerinin işçilerin değil, egemen sınıfların çıkarları doğrultusunda biçimlendiği öne sürülmektedir.

Bu tespitlerin doğruluğu tartışmasızdır. Ancak sürecin taşıdığı bu karakterin yeni olmadığını özellikle vurgulamak gerekir. Zira bir süredir dikkat çektiğimiz üzere, egemen sınıflar tarafından şekillendirilen bu tür süreçler, çoğu zaman egemen ideolojinin sınırları içinde ve mevcut siyasî iktidarın “karakteri”ne indirgenerek ele alınmakta, böylece sınıf mücadelesi görünmez kılınmaktadır. Mücadele, sınıfın mücadelesi olmaktan çıkarılmakta; “herkesin mücadelesi” söylemiyle devrimci içerikten arındırılmış, insani talepler düzeyine indirgenmiş bir forma sokulmaktadır. Bu, devrimci mücadelenin inkâr edilmesinin örtük bir biçimidir.

Hükümetin ekonomi politikalarıyla doğrudan bağlantılı olarak işçilerin hak mücadelesinin sendikal bürokrasi eliyle bastırıldığı; mücadelecı sendikacılığın tasfiye edilerek yerini itaatkâr ve kurumsal bağlılıkla hareket eden bir yapıya bırakılmış durumdadır. Bu gerçeklik çerçevesinde, KÇP; ekonomik ve sosyal hakları iyileştirmeyen, işçilerin insanca yaşam taleplerini karşılamayan, taşeronluğu ve vergideki adaletsizliği sürdürerek emeği baskı altında tutan bir uzlaşma olarak kalmıştır. Bu durum, işçi sınıfı açısından sendikal özerkliğin yeniden inşa edilmesi ve mücadele araçlarının güçlendirilmesi gerektiği yönündeki çağrıların daha da belirginleşmesine yol açmaktadır.

Özetle, 2025 KÇP süreci, Türkiye işçi sınıfı için büyük derslerle dolu bir dönem olmuştur. Bu süreç, komprador ve bağımlı sermayenin devlet eliyle işçi sınıfına karşı nasıl sistemli bir tahakküm mekanizması kurduğunu, sendikal bürokrasinin ne kadar yetersiz kaldığını, ama aynı zamanda tabandan gelen örgütlü işçi tepkisinin ne kadar etkili olabileceğini göstermiştir. Fiili grev kararı, bu baskıcı düzene karşı bir karşı duruş olarak yükselmiş; işçilerin kendi iradeleriyle mücadele alanına çıktıkları anda nasıl bir dönüşüm yaratabileceklerini kanıtlamıştır. Komprador ağa-patron düzeniyle karşı mücadele, yalnızca ekonomik haklarla sınırlı kalmamalı; işçilerin diğer halk kesimleriyle birleşen örgütlü gücüyle, tabandan yükselen, birleşik ve militan bir işçi hareketiyle tüm dünya kapitalist sistemini hedef almalıdır.

GAZZE'NİN ÇETİN SAVAŞI: AÇLIK VE BOMBALAR ARASINDA BİTMİYEN UMUT

Bir insan ne kadar süre bombalar altında yaşamını sürdürebilir? Ne kadar aç, susuz kalabilir? Bir insanı sahil kenarından vuran plastik şişeler içindeki erzaklara sevindiren motivasyon nedir? İşte Filistinliler ölüm ile yaşam arasındaki bu ince çizgiyi her gün yaşıyor. İsrail'in vahşice saldırıları altında hayatta kalma mücadelesi veriyorlar. Her gün açlıktan ölenlerin sayısı artıyor, biz ise bunlara sosyal medyadan tanıklık ediyoruz. Önümüze düşen zapzayıf çocuk fotoğraflarına kimimiz üzülmeye kimimiz bir şey hissetmemek için kaydırıp bakmadan geçiyor. Ancak bu insanlar orada vahşetin binbir türlü halini yaşıyor ve saldırganlık azalmadan devam ediyor. Yardım noktalarına giden Filistinliler öldürülüyor. Filistin'e yardım için çıkan gemiler İsrail tarafından alıkonuluyor. Mısır sahillerinden pet şişelerin içine not ve erzak bırakılıyor ve bu erzaklar Filistin sahillerine bir şekilde kısmen de olsa ulaşıyor. Bir halkın bu koşullar altında yaşamasına sebep olanlar ise çıkıp ABD'nin iki hafta önce Gazze'ye gıda için 60 milyon dolar yardımda bulunduğu, ancak kimsenin bundan bahsetmediğini ve teşekkür etmediğini utanmadan söyleyebiliyor.

7 Ekim'de savaşın başlamasından bu yana Gazze'de 100'ü aşkın kişi açlıktan hayatını kaybetti. Bunlardan 80'i ise daha çocuk. Gazze halkı artık umutsuzluğa sürükleniyor. Açlık yavaş yavaş öldürme aracı haline getiriliyor. Gazzeli bir kişi şöyle diyor: "Dün gece çocuklarıma bakmayı veya onları iyi bir şekilde yetiştirmeyi başaramadığım için onları öldürmeyi düşündüm. Yiyecek bile sağlayamıyorum. Onları ekmek dilenmek için komşu çadırlara göndermek zorunda kaldım. Artık ne yapacağımı gerçekten bilmiyorum." Ne kadar çaresizlik dolu bir cümle. Bir kişi çocuklarının açlıktan ölmesinden önce kendi elinden ölmesini tercih ediyor. Çünkü çocuklar açlıktan acı çekerek halsiz düşerek ölüyor. Ya bomba ya da açlık anlayacağınız. Şansınız varsa hayatta kalırsınız!

Gazze'nin merkezindeki El-Aksa Şehitleri Hastanesi'nde gönüllü olarak çalışan ve Sınır Tanımayan Doktorlar Örgütü'nün (MSF) tıbbi veri bölümünde çalışan Abdulwhhab Abu Alamrain, Gazze'de yetersiz beslenmeye yönelik sadece dört merkez bulunduğunu, tesislerin aşırı kalabalık olması nedeniyle kabul kapasitesinin ciddi şekilde sınırlı olduğunu ve Gazze'deki hastanelerin acil servislerinin savaşın başlangıcından bu yana yaralılarla dolup taşıdığını, ancak son iki haftadır yardım almaya çalışırken yaralandığı bildirilen ve açlıktan yere yığılan insanlarla dolup taşıdığını söyledi.

MSF Perşembe günü yaptığı açıklamada, Gazze'deki kliniklerde taranan çocukların ve hamile veya emziren kadınların

5 BİN ÇOCUK YETERSİZ BESLENİYOR: ARTIK ÇÖZÜM SADECE GIDA DEĞİL

UNICEF Ortadoğu ve Kuzey Afrika Bölge Direktörü Edouard Beigbede temmuz ayında iki hafta içinde 5.000 çocuğun akut yetersiz beslenme nedeniyle kliniklere kabul edildiğini ve yalnızca Gazze'de akut yetersiz beslenme nedeniyle taranan ve tespit edilen çocuk sayısının şubat ayına göre dört kat daha fazla olduğunu söyledi.

MercyCorps Küresel Politika ve Savunuculuk Başkan Yardımcısı Kate Phillips-Barasso, Gazze'deki ekibinin, birçok insanın günlerce hiçbir şey yemeden yaşadığını bildirdiğini söyledi. "Herkes gününü nasıl besleneceğinin peşinde

olduğunu belirterek dayanışma çağrısı yaptı. Alamrain adlı bir Gazzeli Ekim 2023'te savaşın başlamasından bu yana 27 kilo (59,5 pound), son iki ayda ise sekiz kilo (17,6 pound) verdiğini söyledi. Paraları olmasına rağmen marketlerde yiyecek bir şeyin kalmadığını da ekledi..

SUÇLU SUÇLUYU ARARKEN...

Gazze'deki açlıktan hayatını kaybeden insanlarla ilgili yaptıkları açıklamalarda çok üzüldüklerini belirten emperyalist devletler kitleleri manipülasyonlarla farklı yalanlara inandırmaya çalışıyorlar. Kimisi açlıktan ölümler konusunda Hamas'ı suçlarken kimisi Filistin devletini tanıyacağını ilan ediyor. Tüm bu gelişmeler değişen konjonktür ve devletlere

içeriden gelen baskı ile yakından alakalı. İsrail devleti ise tüm bu yaşananlardan Hamas'ı sorumlu tutmaya devam ediyor ve işgalci dilinden konuşuyor. Örneğin hükümet sözcüsü David Mencer, yaptığı açıklamada, "Kıtlığın İsrail'den kaynaklanmadığını, Hamas tarafından yaratılan insan kaynaklı bir kıtlığın söz konusu olduğunu" söyledi. Kıtlığın yaratılmasında İsrail'in attığı bombaların, yardım merkezlerinde bekleyen ölüm sıralarının payı yok mudur? Mesele sadece gıda sıralarında izdihamların yaşanması değildir; mesele Gazzelileri bu duruma getiren aktörlerdir. Bunun suçluları ise başta

İsrail devleti olmak üzere ABD ve onun safında yer alan devletlerdir. Suçlu, suçluyu ararken suçunu saklayamaz. Bütün dünya burada sorumluların kim olduğunu biliyor. Bir halkı umutsuzluk kışkacında bombalar altında açlıkla sınayan İsrail'dir. Bütün dünya halkları da bunun farkında. Halklar daha fazla harekete geçmeli her geçen gün büyüyen bu vahşete son verilmesi çağrısında bulunmalıdır. Gazze'ye varmak üzere yola çıkan özgürlük gemileri örnek olmalıdır. Bir avuç insanın cesareti milyonlarla birleştiğinde yıkılmaz olur. Bu cesaret örnek olmalı, her halk diktatörlüğü altında yaşadığı devletten hesap sormalı, Filistin halkında yaygınlaşan bu umutsuzluğa bir umut kaynağı olmalıdır.

yüzde 25'inin yetersiz beslendiğini ve 5 yaşın altındaki çocuklarda ciddi yetersiz beslenme vakalarının sadece iki haftada üç katına çıktığını söyledi.

MSF'nin Gazze Şehri Proje Koordinatörü Caroline Willemen, 19 ve 20 Temmuz'da Gazze'nin kuzeyindeki El-Helou Hastanesi'nde MSF sağlık ekiplerinin çocuk ve doğum servislerinde yatan kadın ve çocuklara yiyecek sağlayamadığını, ayrıca yenidoğan yoğun bakım ünitesindeki 23 bebek için yeterli bebek maması bulunmadığını söyledi.

Gazze'nin merkezindeki Nasır Hastanesi'nde 20 ve 21 Temmuz'da çocuk ve doğum servislerine kaldırılan 168 hastanın gıdaya ulaşamadığını da aktardı.

koşarak geçiriyor. Umutlarını kaybediyorlar. Kendilerinin veya ailelerinin sağ salım kurtulup kurtulamayacağını merak ediyorlar."

Uzmanlar daha fazla insanın açlıktan öleceğini bildirirken aynı koşullar devam ederse bu durumu tersine çevirmenin artık gerçekten zor olduğunu belirtiyor. Aynı zamanda daha fazla gıdanın da çözüm olmadığını, terapötik beslenme ve tedaviye daha fazla ihtiyaç duyulacağı bir noktaya gelindiğini söylüyor.

Yardım kuruluşları, çalışanlarının ve sağlık personelinin de yiyecek bulmakta zorluk çektiğini söyledi. Ayrıca uluslararası basın kuruluşları Gazze'deki gazetecilerin de açlıkla karşı karşıya

KÜRT SORUNUNDA "ÇÖZÜM" TEKERRÜRÜ

ABD ve Batı emperyalizmi, olası emperyalist paylaşım savaşından galebe çıkmak için Orta Doğu'yu yeniden dizayn etmektedirler. İlhakçı devletler de hem emperyalistlerle ilişkilerini hem de Kürt ulusal güçleriyle ilişkileri yeniden biçimlendirmektedirler. Bu yeni süreçte halklar bir kez daha izleyicidir. Kürt ulusal güçleri kapılarını uzlaşmaya açmış olsa da onların nezdinde de sürece belirsizlik ve güvensizlik hâkimdir.

Irak ile IKBK arasındaki memur maaşı ve petrol gerilimi, IKBK'deki petrol sahalarının bombalanması; İran'ın PJAK'ı hedef alan saldırıları; ABD ve TC'ye dayanan HTŞ'nin, Rojava'daki de-facto yönetimi çöktürme planları; TC'nin "Terörsüz Türkiye" söylemi gibi olgular UKKT hakkını yadsıyan "çözümlerin" çözümsüzlük olduğunu göstermektedir.

FAŞİZMİN BEKA MESELESİ: "BÖLÜNMEZ BÜTÜNLÜK"

Geçtiğimiz haftalarda HTŞ'nin ve desteklediği cihatçı aşiretlerin Dürzilere yönelik saldırıları Suriye ile İsrail arasındaki gerilimi tırmandırmış ve İsrail "Dürzileri koruma" bahanesiyle Suriye'ye askerî müdahalede bulunmuştu. Uluslararası aktörlerin devreye girmesiyle -hâlâ devam eden- ateşkes görüşmeleri gündeme gelmişti. Bu sırada Dürziler SDG'ye Rojava ile Süveyda arasında güvenli koridorlar temin etmesi ve kendilerini hedef alan saldırılara karşı durması yönünde çağrılarda bulunmuştu. Dürzi lider Hikmet el-Hicri Süveyda'yı "felaket bölgesi" ilan etmiş ve "kardeş Kürtlerle bağlantı yollarının açılmasını" talep etmişti.

Devlet Bahçeli'nin, Dürzilerin "güvenli koridor" talebine ilişkin yaptığı "Süveyda'dan kuzeye açılacak koridor şeytan koridorudur, Suriye'nin bölünmesidir, Türkiye'nin hedef alınmasıdır. PYD/YPG terör örgütünün Siyonist tuzağa kapılmadan, maksimalist heveslere aldanmadan 27 Şubat İmralı çağrısına müzahir hareket etmesi de en azından kendi hayrına olacaktır." açıklaması, Türkiye Cumhuriyeti'nin Kürt ulusu ve diğer azınlıklara yönelik tutumunun ardındaki ırkçı-faşist karakteri bir kez daha gözler önüne sermiştir. Daha önce de YPG'yi

"...aman diyeyim, buradaki karışıklığı fırsat bilip istenmeyen bir duruma girişmesinler." diye uyararak Hakan Fidan, "Bölünme dışında ne konuşuyorsanız konuşun. Ne talepleriniz varsa yapın. Biz bu konuda nasıl yardımcı olacaksak olalım; ama bunun ötesine geçtiğiniz zaman biz kendimizi tehdit altında tutamayız." diyerek Kürt ulusuna, Dürzilere ve diğer azınlıklara "müdahale ederiz" tehdidinde bulunmuştu.

27 Şubat çağrısını fırsat bilen TC, SDG'nin "geçici hükümet"le bir anlaşma için adımlar atmasını ve silah bırakmasını beklediğini gizlememektedir. ABD'nin SDG'ye olan açık desteğine rağmen, TC'nin Suriye'deki Kürt ulusal kazanımlarını bertaraf etmeyi amaçlayan beklentileri ABD ve Batı emperyalizminin SDG ile kurduğu askerî, siyasî ve ticarî ilişkiler nedeniyle karşılık bulmamaktadır. Rojava yönetiminden İlham Ahmed Suriye'deki sürecin bir silahsızlanma değil, entegrasyon süreci olduğunu vurgulayarak TC'nin beklentilerini boşa çıkarmıştır.

KOMİSYONUN İŞLEVİ NE?

PKK'nin sembolik silah bırakma töreninin ardından, TC'nin somut adımlar atması bekleniyordu. Geline aşamada, "yeni süreç" doğrultusunda kurulan komisyon için Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş ve MİT Başkanı İbrahim Kalın'ın koordinatörlüğünde, Meclis'teki siyasî partilerle yoğun bir görüşme trafiği yürütüldü.

Bu görüşmelerde Kalın'ın, beş aşamalı bir yol haritası sunduğu, buna göre sürecin dördüncü aşamasında, yani silah bırakma aşamasında olunduğu ifade ediliyor. Erdoğan'ın "iç cephe" vurgusu, Bahçeli'nin 22 Ekim tarihli çağrısı ve Öcalan'ın 27 Şubat'ta yaptığı "barış ve demokratik toplum" açıklaması geride kalan ilk üç aşama olarak kabul ediliyor.

Son aşama ise "örgütün lağvedilmesi"ni içeriyor. DEM Partili vekiller de komisyonun önceliğinin silah bırakan PKK'lilerin durumu olacağını, ilk meselenin silahsızlanma olacağını vurgulayarak beş aşamalı sürecin dördüncü aşamasını doğrulamaktadır. Bununla birlikte iktidar blokunun CHP'ye yöne-

lik operasyonları neticesinde CHP'nin komisyonda yer alıp almayacağı da gündemdeki tartışma maddelerinden biri oldu. CHP Grup Başkanvekili Gökhan Günaydın, komisyona dair tutumlarını şu sözlerle ifade ediyor: "CHP komisyona katkı vermek istiyor, Türkiye'nin demokratikleşmesine katkı vermek istiyor ancak bu kayıtsız şartsız değildir." CHP'nin bu yaklaşımı, hem Meclis'te ana muhalefet partisi olarak üstlendiği konumla hem de iktidar blokunun yön verdiği sürece dahil edilme biçimiyle doğrudan ilişkilidir. Yeni anayasa çalışmalarının da gündemde olduğu "süreç"te CHP'nin ikinci büyük parti olması, iktidar blokunu istikrarsızlaştırıcı bir potansiyel taşıması vesilesiyle belli tavizler vermeye zorlayacaktır.

BAYIK'IN ÇELİŞKİLERİ: YEL KAYADAN NE KOPARIR?

Komisyonun kurulmasına dönük hazırlıklarda TC, ne silah bırakan gerillaların ne de Kürt ulusal haklarının "yasal zemini" için bir adım atmıştır. KCK Eş Başkanı Cemil Bayık'ın "Komisyon, dağda kalanların cezasını belirleyip ona göre adım atmak istiyor. Bu, meseleyi sadece silah bırakma üzerinden ele almaktır. ... Hâlâ terör yasalarını uyguluyorlar. Komisyon özgürlük yasalarını geliştirmedikçe, demokratik entegrasyon yasalarını oluşturmadıkça çözüm olmaz. ... Eğer Türkiye Rêber Apo'nun koşullarında değişiklik yapar, tecridi kaldırır, özgürlük yasaları geliştirilirse, demokratik entegre yasaları geliştirilirse o zaman zemin yaratılır ve biz de silahları bırakabiliriz. Böyle olmadığı sürece kimse bizden silah bırakmamızı isteyemez. ... 'Terörsüz Türkiye' diyerek Kürt sorununu örtbas ediyorlar. Kürtçe konuşma hakkı dahi gündemlerinde yok. Sorunun adını koymadan nasıl çözecekler?" açıklaması komisyonun işlevini teşhir etmektedir. Ancak aynı açıklamada Bayık, sürecin bozulması durumunda tekrar silahlara sarılmayacaklarını vurgulayarak "Artık askerî bir savaş istemiyoruz, yeterince yaşandı." söylemiyle de geri dönülmez bir noktada olduklarını itiraf etmiş oluyor.

Bu açıklama, yalnızca PKK'nin uzlaşmacı çizgisini yansıtmakla kalmıyor; aynı zamanda bu çizgiyi de aşan, dışarıdan

dayatılan bir iradenin etkisini açığa vuruyor. Orta Doğu'nun yeniden dizayn edildiği bir dönemde yapılan bu tür beyanlar, bölgesel güç dengeleriyle uyumlu bir politik pozisyon alışı izlerini taşıyor.

UZLAŞMACI ÇİZGİ VE DEVLETİN ROLÜ

DEM Parti ise bu yeni süreçte "özel aracı" misyonunu üstlenmiş görünüyor. Otuz yıllık uzlaşmacı çizginin nihayet bir karşılık bulması açısından, bu yeni rol partiye kendini "bulabileceği" (!) bir fırsat sunmaktadır. Uzlaşmanın yarattığı handikaplarla boğuşmalarına rağmen, partideki birçok "uygun kişilik" kendi içinde tutarlı bir çizgide ilerlemektedir. Ancak kimi "sosyalist"lerin, DEM Parti'nin ideolojik yönelimini görmezden gelen ve onu yalnızca söylem üzerinden eleştiren yaklaşımları, bu gerçeklik karşısında etkisiz kalacaktır.

Devlet, bir yandan "kardeşlik" söylemini güçlendirmek için infazını tamamlamış ya da defalarca infazı yakılmış PKK'li tutukluların tahliyesine izin vererek "ihtiyacı" karşılamış görünüyor; öte yandan ise "teröre büyük darbe vurulduğu" propagandasını sürdürüyor. Amed surlarına üç hilalli bayrak astıran MHP'nin, ayrıca Bahçeli'ye övgüler dizen bir pankartta "Terörsüz Türkiye'nin baş mimarı Devlet Bahçeli" ifadelerine yer vermesi; Kürt Dil Bayramı'nda yalnızca Kürtçe hizmet verme kararı alan bir esnafın "bölücülük" suçlamasıyla 1 ila 8 yıl hapis istemiyle yargılanması; Kürtçe müzik dinlediği için sokakta polis işkencesine maruz kalan bir ailenin gözaltına alınması gibi örnekler, son günlerde yaşanan gelişmelerden bazılarıdır.

Devlet, Orta Doğu'daki dengelerin değişimini bir fırsat olarak görüp sürece yön vermeye çalışmaktadır. Bu nedenle "çözüm" iddialarına rağmen Kürt halkına karşı güç politikalarını sürdürmekte, şovenizmi farklı biçimlerde yeniden üretmektedir. Sonuç olarak, devlet Kürt halkına yönelik tahakküm politikasında bir değişim duygusu da veremezken sürecin akıbeti hayal kırıklığı olmamalıdır, malumun ilanı olmalıdır. Hazırlığımız bu yönde olmalıdır.

KADININ BEYANI

NEDEN ESASTIR? –III

GÜÇLÜYÜZ; ÇÜNKÜ KOMÜNİST ÇİZGİDE ISRARCIYIZ!

Dönüştürücü ve toplumu ileriye taşıyan her tutumun, her zaman komünistlerin seçeneği olduğu nu söylemiştik. Komünist bir zeminde durulduğunda, erkek egemen burjuva çizgiyle, cinsiyet eşitliğini esas alan komünist çizgi arasındaki mücadele sürekli. Bu mücadelede, çizgilerin bireylerdeki tezahürlerini, varlık koşullarını ve görüngülerini anlamak kritik bir önem taşır. Çünkü her olguyu ancak kendi iç çelişkisiyle kavrayabiliriz ve kavrama düzeyimiz ölçüsünde, bu mücadelenin ya öznesi ya da yalnızca tanığı oluruz.

İyi bir devrimci olmak, “iyilikle tanımlanmış” bir kalıba girmek midir? Eğer devrimci kişiliği belli özelliklerle sabitlenmiş, durağan bir biçime bürünmek olarak anlarsak onun özünü, yani tarihsel ve sınıfsal hareketini yok saymış oluruz. Kalıp, belli tarihsel koşulların ürünü olan, değişime dirençli bir biçimdir; oysa devrimcilik, bu koşullar değiştikçe kendini yeniden üretebilme iradesidir. Devrimci çizgi, kalıplarla değil, mücadeleye tanımlanır.

Değişmeyen bir kalıp içindeki kişi, zamanla o kalıbın niteliğini bile kavrayamaz; çünkü biçim sabit kaldıkça içerik donar, kişi ise biçimsizleşir. Bu yüzden, bizim için iyi bir devrimci olmak, bir kalıba uymak değil, tarihsel olarak kendini sürekli yeniden kurma yetisine sahip olmaktır.

Komünist partinin ve onun kadrolarının gelişebilen ya da zamanla gerileme riski taşıyan, yani canlı ve çelişkili unsurlar olduğunu biliyoruz. Kalıplar ise dogmatik olanlar, devrimi bir ezbere indirgeyenler, geçmişle romantik bir bağ kuran ama geleceğe yön veremeyenler içindir. Oysa biz, komünist olmanın ömür boyu süren bir mücadele olduğunu biliyor ve bu mücadeleyi her gün yeniden üstleniyoruz.

Biz romantik değiliz; tarihine sahip çıkan, yoldaşlarının yaşamlarından

öğrenenler olmalıyız. Dogmatik değil; yeniyi ve devrimci olanı arzulayanlarız. İyi bir devrimci olmak isteyen kişi, bunu yalnızca kendi için değil, esas olarak devrim için istemeli ve bu uğurda çabalamalıdır. Çünkü özgür insan, bu seçimi yapabilen insandır.

Ama bu seçim, iyiyle kötü arasında değil; komünist olanla olmayan arasındadır. Ve bu seçim, yalnızca bir tercih değil, bizzat mücadelenin kendisidir. Seçimini yaptığında, artık kısa süreli bir muharebede ya kazanır ya da kaybedersin. Ve sonra tekrar, tekrar!

Bu mücadele, sıradan bir iş gibi yürütülemez; tam da bu yüzden devrimcilik kalıplara sığmaz. “Disiplinliysen iyi bir devrimcisin” demek yetmez—esas olan, en zor anlarda bile örgüt disiplinine bağlı kalabilmektir. Sınanmak, bu yolun ayrılmaz bir parçasıdır. Ve kaçınılmazdır.

Bu yüzden Otto Vargas’ın da, Mao’nun da altını çizdiği “sürekli mücadele” anlayışına inanıyoruz. “Komünist” adını aldığın anda gerçekten geri dönüşsüz bir yola mı girilmiş olur? Öyle olsaydı, Mao neden “Burjuva karargâhlarını bombalayın!” desin?

Elbette bireylere büyük bir sorumluluk yüklüyoruz. Ancak amacımız bireyleri hedef tahtasına koymak değil; çünkü komünist ve komünist olmayan çizgiler nihayetinde bireylerde somutlaşır. Partinin canlı bir yapı olması, onun toplumun geri değerlerine karşı geçirgenliği olduğu anlamına da gelir. Bu da komünist olmayan anlayışların parti içinde var olabileceği koşulları yaratır. Ama açıklık göstermek, bu anlayışları kabul etmek demek değildir.

Buradan, toplumda mevcut olan geriliklerin—yani burjuva çizginin—parti saflarında var olmasının “meşrulaştırıldığı” gibi bir sonuç çıkarılamaz. Bu suçlama dagmato revizyonistler tarafından Mao’ya da yöneltildi. Oysa burada zemini biz kurmuyoruz; zemin

zaten vardır. O zemin, bizzat komünist partinin kendisidir.

Komünist partisi, sınıflı toplum gerçekliğinin bir parçasıdır ve bu nedenle toplumu belirleyen temel çelişkilerden tümüyle yalıtık bir yapı olarak var olamaz. Toplumsal ideolojik unsurlar—başta egemen sınıf ideolojisi olmak üzere—kaçınılmaz olarak komünist partiye yansır; ya da parti, bu unsurları kendi varlık zemininde bir biçimiyle taşır. Her varlık gibi komünist parti de mutlak bir yapı değil, bir çelişkidir: içinde hem komünist olanı hem de komünist olmayanı barındırır.

Sorun, komünist olmayan anlayışların, toplumdaki egemen ideolojinin bir parçası ya da yansıması olarak parti içinde yer alıyor olması değildir; asıl mesele, bu çizginin parti içindeki etkisi, gücü, bulaşıcılığı ve buna karşı yürütülen mücadelenin niteliğidir.

Sınıf savaşı sürdükçe, komünist partilerde de iki çizgi mücadelesi sürecektir. Bu konuda hiçbir kuşku ya da şüphe yer olmamalıdır. Komünist partideki komünist olmayan anlayışların varlığı, toplumsal ideolojik kuşatmanın bir yansımasıdır—ve bu, bir “yorum” meselesi değil, doğrudan bir mücadele meselesidir.

Bu nedenle, sınıf mücadelesi sona erdiğinde, bu mücadeleye de ihtiyaç kalmaz; böylece komünist partinin varlık koşulları da ortadan kalkar ve nihayetinde komünist parti de tarihten silinir.

Bu bakış açısını, komünist parti içindeki her birey bakımından yeniden düşünmeliyiz. Komünist partide, komünist olmayan çizgiyi taşıyabilecek olan kim olabilir? Elbette yalnızca bireyler. Dolayısıyla, “Komünistler mutlak komünisttir, ama parti kendinde zıddını taşır” gibi bir ifade, idealist ve tutarsız bir yaklaşımdır.

Komünist partilerde varlığını sürdüren burjuva anlayışların, onun kadrolarında

hiçbir karşılığı olamayacağını savunmak; somutu, çelişkiyi ve mücadeleyi inkâr etmektir. Bu, gerçeklikle hiçbir bağ kuramayan, soyut düşünceden ibaret bir bakış açısidir. Buna hak vermek mümkün değildir.

İşte tam da bu nedenle, her birimiz kendi içimizdeki çelişkileri tanımaya, onları anlamaya ve aşmaya yönelmeliyiz.

Olaylara bakış açımızı, yani nerede durduğumuzu, bu çelişkiler içinde baskın olanı belirler. Komünist olanla olmayanı ayırt edebilmek, gerçekten özgür bir seçim yapabilmek için önce komünist bir bakış geliştirmemiz gerekir. Kadın sorununa da ancak bu gözle yaklaşabilirsek doğru yerde konumlanabiliriz.

Sorunun mu, yoksa çözümün mü bir parçası olacağız, bütün mesele budur.

SUÇLARI NASIL ELE ALMALIYIZ?

Bilinçli biçimde parti malına zarar vermenin, yalan söylemenin, disiplini çiğnemenin suç olduğunu kimse inkâr etmez. Bu tür suçları açıkça işlemiş olanlar, eğer parti çizgisi tutarlılıkla işletiliyorsa, ilk aşamada “dışlayıcı” bir tutumla karşılanır. Suçu reddetmek ve partiyi her türden burjuva anlayışlardan arındırmak mücadelesi bakımından bu tutum yerindedir. Çünkü partiyi savunmak, devrimi savunmaktır; ve “onun kızılığını bozan bütün lekeler, ciddi ve titiz bir çabayla silinip atılmalıdır.”

Ancak bu dışlayıcı tutum, sürecin sonu değil, başlangıcıdır. Suçlu olan kadronun öz eleştiri vermesi, yani kendi payını görmesi ve bu yönüyle dönüşmeyi talep etmesi halinde, tutum da değişime uğrar. Bu durumda “dışlama”, dönüşüm sürecine içkin bir araç haline alır. Yani öz eleştiri, yalnızca suçun değil, suçlunun da arınmasıdır. Bu ilerleme olmadan dışlayıcı tutumu terk etmek, arınmanın zorunlu şartını inkâr etmek anlamına gelir.

Ne var ki, çoğu zaman bu noktada bir yanılgıya düşüyoruz: Sorunu nedenleriyle değil, yalnızca sonuçlarıyla değerlendiriyor, tüm dikkatimizi sonucu ortadan kaldırmaya yöneltiyoruz. Oysa yalnızca sonucu hedef almak, ne ciddi ne de titiz bir çaba gerektirir. Asıl görev, sonucu doğuran zemini, çizgiyi ve süreci kavrayarak mücadele etmektir.

Örneğin; parti malına zarar verenin zararı karşılatılır, yalan söyleyenin yalanı düzeltilir, disiplini çiğneyen alt düzeye çekilir ya da dışa konumlandırılır. Kural uygulanmış olur. Oldukça basit, değil mi? Basit ama yetersiz. Ezberlenebilir ama uygulamada her zaman çözüm üretmez. Çünkü suçlar, daha derindeki sorunların yalnızca en görünür biçimidir.

Biraz daha derinleştirelim;

Kadına yönelik suçlar nelerdir? Açık olalım: mobbing, taciz (sözlü ya da fiziksel), tecavüz, şiddet (psikolojik, fiziksel, cinsel, ekonomik)... Bunların her biri, daha derin ve yapısal bir sorunun görünür biçimidir. Ancak saydığımız bu suçlar, çoğu zaman “eksiklik” olarak dahi kabul edilmez. Görülürler, fakat görünmez kınırlar.

Psikolojik şiddet, örneğin; aşağılama, kandırma, aldatma, bağırma biçiminde kendini gösterir. Ama bu haliyle bile çoğu zaman fark edilmez ya da meşrulaştırılır. Tecavüz, evli ya da sevgili olunan bir ilişkide “karılık-kocalık görevi” gibi sunulur suç olmaktan çıkarılır. Ekonomik şiddet, “aile ekonomisi” adı altında görünmez hale gelir. Mobbing ise, çoğu zaman “üstün alta öğrettiği” bir disiplin biçimi gibi kabul ettirilir. Yurtdışı sözünü ettiğimiz yaklaşımla bu suçları da çözmeye kalkarsak ne olur? Kadınla erkeği birbirinden uzaklaştırmak bir çözüm gibi sunulabilir ya da suçlular için belirli cezalar öngörülür. Oysa bu, çelişkileri kavrayamayan ya da kavramak istemeyenlerin çözümüdür. Çünkü bu suçlar, kadının ikincil cins konumunu yeniden üretir ve pekiştirir. Her biri kadına yönelen doğrudan bir saldırdır; onun kişiliğini, iradesini ve toplumsal varlığını hedef alır. Bu nedenle, yalnızca bireysel eylemler olarak değil, kadının toplumsal varlığına yönelik sistematik bir saldırı olarak değerlendirilmelidir.

Kadınla erkeğin toplum içindeki konumlarını anlamadan gerçek bir çözüm üretilemez. Erkek ve kadın arasında

ezen-ezilen ilişkisi vardır. Toplumsal çelişkilerin partiye yansması kaçınılmazsa bu çelişkilerin erkek ve kadın militanlar arasındaki ilişkide de ortaya çıkması kaçınılmazdır. Bu olaylar toplumda olduğu biçimiyle bire bir yaşanmayabilir; ancak özgün biçimlerde, çoğunlukla da örtük biçimlerde yaşanabileceğini bilerek hareket etmek gerekir.

Kadına yönelik suçların sadece bireysel ahlaki zaaflarla açıklanamayacağını, toplumsal ilişkilerin ve üretim biçiminin bir sonucu olduğunu anlamak zorundayız. Bu noktada, toplumsal eşitsizlikler içinde ezilen cins olarak kadının kurtuluşu, genel bir kurtuluşun parçası haline gelir. Lenin, gerçek bir kurtuluş olmadığı sürece “Ezenlerle ezilenlerin, sömürenlerle sömürülenlerin eşitliği olmaz, yoktur ve hiçbir zaman olmayacaktır” der. Kadınların nihai kurtuluşu ise özel mülkiyetçiliğin ortadan kaldırılmasına bağlıdır ve bu görev proletaryanın omuzlarındadır. Bu nedenle meseleye proleter bir perspektifle yaklaşmalı, kadının nihai kurtuluşunu örgütlenme sorumluluğunu üstlenmeliyiz.

Kadınların mevcut konumlarından biraz daha iyi bir durumda olması, onlar için gerçek bir kurtuluş değildir. Nihai kurtuluş; kadınların eşit ve özgür olduğu, sınıfsız ve sömürsüz bir toplumsal düzenin inşasıdır. Bu tarihsel görev, yalnızca proletaryanın değil, ezilen tüm sınıfların, komünist partinin ve onun disiplini altındaki tüm kadroların ortak sorumluluğudur.

Bu bağlamda, erkek devrimciler öncelikle erkekliklerinden kaynaklanan ayrıcalıklarından vazgeçmelidir. Bu sürecin zorluğuna rağmen, örgütlerinin değişim süreçlerinde onlara yardımcı olacağından kuşku duymamalıdır. Mao yoldaş, ıslah olmayanlar **hariç**, hata yapanların dışlanmak yerine ikna edilmesi, hatalarının giderilmesi ve değişimlerine yardımcı olunması gerektiğini vurgular. Biz de bu anlayışla hareket ediyoruz.

Kadın sorunu etrafında şekillenen liberal yaklaşımlar, sadece kadınların değil, tüm örgütlü mücadelenin niteliğini belirleyen temel siyasî başlıklardan biridir. Devrimci saflarda sıkça karşımıza çıkan bu eğilim, çoğu zaman doğrudan savunulmasa da davranış kalıplarında, tutum alışkanlıklarında, söylem terci-

hinde kendini yeniden üretmektedir. Bu nedenle meseleyi sadece bireysel zaaflardan ibaret görmeden, toplumsal bir zemin üzerinden değerlendirmek zorundayız.

Liberalizmin kadın sorunundaki tezahürleri genellikle örtük biçimlerde ortaya çıkar; çünkü kadınlara yönelik toplumsal baskı ve şiddet biçimleri, gündelik yaşamda normalleştirilmiş ve görünmezleştirilmiştir. İşte bu nedenle, bu alandaki liberal yaklaşımlar çoğu zaman fark edilmeden içselleştirilir, hatta kimi zaman örgütlü yapılar içinde dahi meşruiyet bulabilir. Oysa kadın sorununda liberal olmak, devrimci çizgideki bir sapmanın ifadesidir ve diğer tüm başlıklardaki liberal tavırlarla aynı kökene sahiptir.

Patronunu çok sevdiği için işçinin hakkının yenmesine göz yuman birini, örgüte karşı işlenen bir suçu gizleyeni, halkın sorunlarını gündemine almayı nasıl kabul edemezsek kadın sorununda da benzer liberal tavırları kabul edemeyiz. Faili sevdiği için mağdur kadını suçlamak, kadına yönelik şiddet ya da cinsel suçlara sessiz kalmak ya da bizzat bu suçlara ortak olmak; halk içinde kadınların yaşadığı sorunları bir komünist olduğunu unutarak görmezden gelmek... Tüm bunlar, liberalizmin kadın sorunu özelinde aldığı çeşitli biçimlerdir.

Kadın sorunundaki liberalizm özellikle sinsidir; çünkü toplumsal olarak normalleştirilmiş, kanıksanmıştır. Bu durum, sorunun karmaşık görünmesine ve buna karşı ayrıca bir mücadele gerektiği düşüncesine yol açabilir. Oysa ayrı bir mücadeleye değil, proleter bir bakış açısına ihtiyacımız var. Bu bakış açısını benimsediğimizde yıkmaktan ve yeniden inşa etmekten korkmayacağız.

Liberalizmin bir başka biçimi ise kadınların örgütteki niteliklerini “yeterli” görmekle ortaya çıkar. Geçmişe bakıp “önceden bu da yoktu” demekle yetinmek, geleceği inşa etmenin önünü tıkar. Dün yapılamayanların bugün yapılmasıyla övünmek yetinmeciliktir; biz ileriye bakmak, eksikleri tespit edip aşmak zorundayız.

KORKMADAN, YILMADAN!

Sonuç olarak; kadına yönelik onu aşağılayan, onun iradesini çiğneyen tutumların tamamı, biçimi ne olursa

olsun, temelde cinsiyet eşitsizliğini üretmeleri bakımından **suçtur**. Toplumsal dayanaklarıyla birlikte devrimci saflardaki özgünlükleri, bu pratiklerin suç niteliğini ortadan kaldırmaz. Bu suçları, onları doğuran toplumsal ilişkiler bağlamında ele almalıyız.

Bu yazımızda faillerin kimliğinden çok, bu suçları mümkün kılan düşünsel ve örgütsel zeminleri tartışmayı esas aldık. Çünkü asıl sorunun, bu anlayışların kendilerini yeniden üretme imkânı bulmasında yattığını düşünüyoruz. Elbette faillerin dönüşümünü de önemsiyoruz; fakat bu, **ancak** onların samimi bir yüzleşme ve değişim iradesi göstermeleriyle mümkündür. Aynı çatı altında mücadele ettiğimiz yoldaşlarımızla birlikte gelişmek, birbirimizi dönüştürmek zorundayız. Bu, devrimci samimiyetin ta kendisidir.

Bu noktada Mao Zedong’un uyarısını hatırlamak yerinde olur:

“Bunları temizlemek ve süpürüp atmak kolay değildir. Bu işin gereğince, yani insanları ikna etmenin güçlüklerine katlanılarak yapılması gerekir. Ancak içtenlikle ve doğru bir şekilde ikna etmeye çalışırsak etkili olabiliriz. Bu ikna süreci içinde yapılacak ilk iş, terini iyice atması için hastaya ‘Sen hastasın!’ diye bağırarak onu tepeden tırnağa sarsmak, sonra da iyileşmesi için ona samimi öğütlerde bulunmaktır.”

Bugün geçmişe göre daha ileri bir yerdeyiz; fakat hayalini kurduğumuz özgürlük dünyasının hâlâ çok gerisindedir. Ağzına çalınan bir parmak balla doymayanların, özgürlüğün reformlarla gelmeyeceğini bilenlerin, önündeki taşları tek tek kaldıranların yoldaşlarıyız. Hiçbir şey, içimizdeki özgürlük arzusunu söndüremedi; işte bu yüzden hâlâ buradayız. Hatalarımızla, eksikliklerimizle ve zaaflarımızla uzlaşmayı reddediyoruz. Bu reddiyemiz, tek tek hepimizi, kolektif bütünlüğümüzü ve en nihayetinde toplumu ileriye taşıyacaktı.

Tüm yoldaşlarımızı kendi içlerindeki burjuva kalelere yönelmeye, onları kuşatmaya ve yıkmaya çağırıyoruz.

Bitti...

Tüm Gericiliği Besleyen

Toplumcu düşüncenin üstünlüklerinden ve insanlığın sömürsüz, sınırsız bir geleceği inşa edebilmesi için taşıdığı zorunluluktan söz ettik. Bugün bu düşüncenin en kapsamlı ifadesinin Marksizm-Leninizm-Maoizm olduğunu savunuyoruz ve bu savununun her an yeniden üretilmesi gerektiğine dikkat çekiyoruz. Bu savunuyu kime karşı, hangi koşullar altında ve hangi yöntemlerle yapacağımız ise özel bir önem taşıyor. Bu yazının temel meseleleri de bunlardır.

Bugün tüm dünyada kapitalist sistemin egemenliği söz konusudur. Kapitalist üretim tarzı tüm dünyaya yayılmış, dünyada girmedeği hiçbir pazar bırakmamıştır. Girdiği her yerde, finans kapitalin ihtiyaçları doğrultusunda en gerici sınıflarla, üretim ilişkileriyle ve anlayışlarla birleşerek şekillenmiştir.

Bu durumun temel nedeni, kapitalist sistemin ulaştığı tekelleri aşamadır. Emperyalizm girdiği yerlere ne demokrasi ne de özgürlük taşır; tersine, tekellerin hegemonyası aracılığıyla kendi bünyesindeki tüm çürümüşlüğü ve çelişkileri dünyanın dört bir yanına yayar. Lenin'in "mali sermayenin ve tekellerin çağı" olarak tanımladığı çağımız, tam da bu niteliği ifade eder. Bu nedenle emperyalist zincire eklenmiş ülkelerde somut politik rejim ne olursa olsun, belirleyici olan şey bütünüyle gericiliktir. Kapitalizmin içerdiği tüm çelişkiler, geri bıraktırmış ülkelerde katmerlenerek yaşamın her alanında kendini gösterir.

EMPERYALİZM VE TOPLUMSAL SORUNLARIN KAYNAĞI

Bugün ülkemizdeki hemen her toplumsal sorunun kaynağında, çürümüş ve asalak kapitalizmin iğrenç kokusuna, derin bir yozlaşmayla birleşmiş kültürene rastlamak mümkündür. Elbette her toplumsal sorunun kaynağının doğrudan emperyalizm olduğunu iddia etmiyoruz. Emperyalizmin getirdiği ve yaydığı sayısız sorun vardır; ancak bu, tüm sorunların yalnızca ondan kaynaklandığı anlamına gelmez. Buna rağmen, neredeyse her sorunda emperyalizmin etkisi hissedilir. Dahası, bu sorunların önümüzde "aşılmaz bir bataklık" gibi durmasının esas nedenidir emperyalizm. Devrim gerektiren bu bataklığın koruyucusu, sürdürücüsü ve besleyicisi emperyalizmin ta kendisidir. Bu gerçeklik uzun bir süredir dile getirilmemiş, görmezden gelinmiş, hatta

başlangıçta açıkça inkâr edilmiştir. Egemen sınıfların, halk düşmanı faşistlerin ve gericilerin bir zamanlar sahte bir biçimde sarıldıkları "anti emperyalizm", yakın zamana dek en hafif ifadeyle "romantik bir söylem" muamelesi görmekteydi. Ancak bu durum son dönemde değişmeye başladı. Emperyalizm, tüm karanlığıyla sahnedan inmediğini ispatlamaktadır; tarihin derinliklerine gömüldüğü sanılan gerici ve çağdışı akımlarla birleşmiş olan emperyalizm insanlığa bir kez daha zorlu ve çetin bir savaşın eşiğinde olduğunu hatırlatmaktadır.

"BATI MEDENİYETİ" NİN GERİCİ ÇÖZÜLÜŞÜ

"Batı medeniyeti" hakkında öğretilen hemen her olumlu şeyin, aslında onun bugünkü değil, dünkü gerçekliğine ait olduğunu görüyoruz. Bu medeniyetin doğurduğu; ama neden olduğu büyük yıkımla birlikte "dışladığı" faşizmin gene bu medeniyet tarafından mevcut iktidarların bir parçası haline getirildiğine tanıklık ediyoruz. Avrupa'nın birçok ülkesinde, açıkça faşist görüşleri savunan; hatta geçmişin lanetli faşist liderlerinin torunlarını iktidara taşıyan çürümüş bir medeniyetle karşı karşıyayız. Avrupa'nın karşı kıyısında, bu aynı medeniyetin öte yakasındaki Donald Trump'ı bu sürecin en güçlü figürü olarak aldığımızda emperyalizmin yalın ve saldırgan gerçekliğini teyit eden bir örnekle karşı karşıya olduğumuzu görürüz. Tutumları, açıklamaları, ilişkileri, politikaları ve suçlarıyla emperyalist sistemin karakterini gözler önüne sermektedir. Adlarını tek tek anmaya gerek olmayan diğerleri de ondan aşağı kalır değildir.

Emperyalizm kana susamışlığıyla, sömürüye ve talana bitmek bilmeyen arzusuyla tüm dünyadaki, dolayısıyla ülkemizdeki kötülüklerin, yozluğun, gericiliğin, cehaletin ve sefaletin kaynağıdır. Tüm dünya halklarını bu kaynağı kurutmaya çağıran Anti Emperyalist Birliği oluşturarak Maoistler emperyalizmin, kendini ve kendisiyle birlikte dünyayı bir mahvoluşa sürüklemekten yıkılabilmesini biricik yoluna işaret ettiler. Bu birliğin bize ve dolaylı olarak dünya halklarına söylediği net bir şey var: nasıl bir gericilikle ve baskıyla karşı karşıya olursanız olun onu alt etmenin yegâne yolu emperyalizmin tahakkümünü kırmaktır. Tüm sorunlarımızın kaynağında bu meşum organizasyon

vardır. O, insanlığın toplumsal gelişimi önündeki en büyük engeldir. Hiçbir sorun emperyalizm engeli anlaşılmadıkça anlaşılmayacaktır ve emperyalizm engeli aşılmadıkça aşılamayacaktır.

KOMÜNİST KİMLİK VE PRATİK YÖNELİM

Anti emperyalizmin kapsamına ve genel yönelimine dair görüşlerimizi, Anti Emperyalist Birliğin programıyla birlikte ortaya koyduğumuzda, önümüzde yürünecek açık bir yolun varlığına dikkat çekmiştik. Bu yolda "kendi kimliğimizle" yürüyebilmenin önemine — hatta belirleyici niteliğine — vurgu yaparak tüm anti emperyalist, anti feodal ve anti faşist hareketleri, olanaklar dâhilinde eğilimleri de etkileyebilecek tutarlı ve amaca bağlı bir çizginin gerekliliğini ortaya koyduk. Kuşkusuz, bu açıklamalar teorik ve programatik düzlemde. Asıl mesele, bu çizginin pratiğe geçirilmesidir.

Peki, bu nasıl mümkün olacaktır?

KAPSAYICILIK

Defalarca dile getirdiğimiz gibi, proleter devrimci bir programın kapsayıcı olması onun özünden kaynaklanır; aksi halde zaten proleter bir nitelik taşımaz. Çünkü proletarya, insanlığın "sınıflı toplum evresinin" son sınıfıdır. Burjuvazi karşısında ezilen bir sınıf olarak devrimci karakter kazanan proletarya, kendini sömürüden ve sınıf tahakkümünden kurtardığında, sınıflı toplum evresine de son vermiş olacaktır. Kendisiyle birlikte tüm sınıflı toplumlar tarihini sona erdirecek olan bu sınıf, bu nedenle yalnızca burjuvaziye karşı değil, aynı zamanda "sonuna kadar" — yani kendine de son verecek ölçüde — devrimcidir. Sözüne ettiğimiz kapsayıcılık da tam olarak bu özden beslenir.

Bu durumun belirli bir söylemin değil, devrimci programın bütünlüklü ve ilkesel niteliğinin bir sonucu olduğuna özellikle dikkat çekmek istiyoruz. Bilindiği gibi komünistler, her türlü akımı, düşünceyi ve eylemi sınıfsal özülle birlikte ele alırlar; sınıflardan bağımsız bir "irade"nin var olamayacağını savunurlar. Bu da demektir ki komünistler her iddiayı mutlak surette bir özneye, günümüzün sınıflı toplumlar gerçeğinden de hareketle bir sınıfla temellendirir veya açıklarlar. Örneğin, kapitalist toplumun tarihsel olarak şekillenmesinde belirleyici rol oynayan

sınıf burjuvazidir; dolayısıyla bu toplumun ideolojik, siyasal ve ekonomik yapıları da burjuva sınıfının çıkarları doğrultusunda biçimlenmiştir. Kapitalist mülkiyet ilişkilerinin yeniden ve yeniden üretilmesiyle şekillenen kapitalist toplumda burjuvazi her bir burjuvanın bireysel ihtiyaçlarına göre değil, sınıfın ihtiyaçlarına göre şekillenir ve bir sınıf egemenliği gerçekleştirir. Bireyler de bu egemenlik içinde hareket ederler. Mülkiyet ilişkileri içinde bir burjuva olup bireysel dünyasında burjuva olmaktan "vazgeçen" biri sadece bireysel bir tercih yapmış olur ve asla toplumsal bir dönüşüme neden olmaz. Her burjuva için kapitalizm onun içine doğduğu dünyadır ve bu sistemin üretim ilişkileri onu belirler. Bu, Marksist teorinin temel taşlarından biridir. Materyalist tarih anlayışına göre toplumsal ihtiyaçlar, kararlar, ideolojiler, kurumlar ve hatta ahlaki değerler toplumların maddi üretim koşullarıyla şekillenir. Bu görüş, "varlık bilinci belirler" formülüyle özetlenir. Marks bu konuda şöyle der: *"İnsanların düşünceleri, görüşleri ve anlayışları — kısacası bilinci — onların maddi yaşam süreçlerinden, yani gerçek üretim ilişkilerinden doğar. İnsanların varlığını belirleyen bilinçleri değil, bilincini belirleyen toplumsal varlıklarıdır."*

(Karl Marks, Alman İdeolojisi)

Bu bağlamda, toplumların neyi ihtiyaç olarak gördükleri ya da hangi kararları aldıkları, onların maddi üretim tarzlarına ve sınıfsal yapılarına bağlıdır. Örneğin, bir köleci toplumda "özgürlük" ihtiyacının anlamı başka, bir kapitalist toplumda başkadır; çünkü bu toplumların maddi temelleri ve sınıf ilişkileri farklıdır.

MADDİ TEMEL VE NİTELİK

Proletaryanın sınıf gerçekliği, hareketimizin temelini kavramada belirleyici bir unsurdur. Hemen her ilkimizin, iddiamızın ve ihtiyacımızın gerisinde, proletaryanın bir sınıf olarak taşıdığı özgün nitelikler yatar. Komünist bir harekette disiplin, "proleter disiplin"; demokrasi, "proleter demokrasi"; özgürlük, "proleter özgürlük"; savaş, "proleter savaş"; barış ise "proleter barış"tır.

Elbette, komünist bir hareketin yalnızca söylemi değil, eylemleri de çelişkiler karşısında aldığı tutumlar da proleter bir nitelik taşır ya da taşımaz. "Sonuna kadar devrimci" bir sınıfın mücadelesini yürüten komünist partinin de niteliği

Anti Emperyalizmi Yıkılım

aynı şekilde “sonuna kadar devrimci” olmalıdır ki, onun proletaryanın maddi koşullarından, onun gerçek üretim ilişkilerinden beslendiğine inanılabilir. Proleter bakış açısından yükselen anti emperyalist mücadelenin kapsayıcı niteliğini, proletarya sınıfının maddi yaşam koşullarından hareketle anlamak gerektiğini söylerken de bu anlayışa dayanıyoruz. Hepimizin aklına şu itirazın gelmiş olması muhtemeldir: “Proletarya mı kaldı? Kapitalizm bambaşka bir toplumsal düzen yarattı ve hâlâ da değiştirmeye devam ediyor.” Bu söylemin bir manipölasyon içerdiğini bir kez daha vurguluyoruz.

Kapitalizmin tekelci aşaması olan emperyalizmin temel niteliklerinde herhangi bir değişiklik olmamıştır. Lenin’in Emperyalizm çalışması okundığında da görülecektir ki, son yüzyılımız emperyalizmin dört temel özelliğinin çeşitli biçimlerde tekrarlanmasından ibarettir. Elbette maddi yaşam koşulları sürekli değişmektedir; kapitalist üretim sürecinin yeni ürünleri, toplum üzerindeki burjuva tahakkümünün de yeni biçimlerini üretmektedir.

Bu koşullar altında, proletaryanın “kendiliğinden mücadelesi” ideolojik düzeyde her defasında geriye düşmekte, birliğini kalıcı bir siyasî başarıya taşıyamamaktadır. Ancak komünistler bu yolun sonuçsuz olduğunu en başından beri dile getirmemişler miydi? Marks ve Engels’ten başlayarak özellikle vurgulanan proletaryanın zaferi için bir komünist partiye, çizgiye, örgütlü bir harekete duyulan “zorunlu” ihtiyaç tam da bu sorunun yanıtıdır.

Ve elbette, bu ihtiyaç basit bir “eğitim” süreciyle karşılanamaz. Bu, ciddi ve kapsamlı bir ideolojik mücadeleyi zorunlu kılar.

Anti emperyalist mücadelenin gelişmesi ve başarıya ulaşması için proleter sınıf bakış açısının zorunlu olduğunu söylüyoruz. Bu bakış açısını, yalnızca mücadeleyi yönlendirmek için değil, tüm anti emperyalist eylemlerin birliğini sağlamak için de savunuyoruz. Çünkü proleter hareket, özü gereği bu birliğin savunucusu, kurucusu ve öznesidir.

Bu tanımlı yapmak ve bu temelde harekete geçmek, pratik mücadelenin başlangıç noktasıdır. Sözünü ettiğimiz türde bir anti emperyalist mücadeleyi başka

hiçbir sınıftan — dolayısıyla başka hiçbir toplumsal hareketten — bekleyemeyiz. Peki bunu dile getirdiğimizde “dışlayıcı” bir tutum mu almış oluyoruz? Hayır. Aksine, en baştan kim olduğumuzu, amacımızı ve başarı ölçütümüzü açıkça ortaya koymuş oluyoruz. Bu, kendimizi “komünist” olarak tanımlamak kadar doğrudur ve gereklidir.

Komünist ustaların yaptığı budur; bizim de yaptığımız ve yapmamız gereken tam olarak budur. Maoizm’in ulaştığı düzey, Marksizm-Leninizm’in bir başarısıdır ve kuşkusuz ondan ayrı değildir. Ama aynı zamanda onun ilerletilmiş, geliştirilmiş biçimidir. Bunun inkârı, tarihsel ve maddi gerçekliğin reddidir. Anti emperyalist mücadelenin başarısı da Maoizm’in rehberliğinde mümkündür. Bu, “Maoist olunmadan anti emperyalist olunmaz” demek değildir; demek istediğimiz şudur: Anti emperyalist mücadelenin başarısı, ancak proleter sınıf bilincine yaslandığı ölçüde mümkündür. Ya bu bilince en gelişmiş haliyle sahip olup “sonuna kadar devrimci” bir sınıfın pratiğini üstlenirsiniz; ya da bu bilince kısmen sahip olur, buna bağlı olarak kısmi ilerlemeler kaydedersiniz. Bu, bizim düşüncemizdir. Ve düşüncelerimizi, siyasal görüşlerimizi açıklamaktan çekinmemeliyiz. Aksine, bunlar bizim için “örgütlenmesi” gereken düşüncelerdir ve dolayısıyla olabildiğince geniş kesimlere yayılmalıdır. Buradaki esas mesele, öncelikle bizim buna ikna olmamızdır. Çekinmeden doğruyu, bilimsel olanı ve gerçekleşmek zorunda olanı açıklamak, bir devrimcinin temel niteliklerindendir. Proletaryanın devrimci bakış açısı ise bu konuda hiçbir kararsızlığa tahammül etmez.

MÜTTEFİK VE ÖNDERLİK AYRIMI

Anti emperyalist mücadele küçük burjuvazi başta olmak üzere çok geniş bir toplumsal kesimi içerir. Küçük burjuvaziden hareketle yukarıdaki görüşümüzü daha somut bir içeriğe kavuşturabiliriz. Son proleter devrimler çağının bize küçük burjuvazinin devrimci pratiği hakkında öğrettiği çok şey vardır. Bununla birlikte Marksizm-Leninizm-Maoizm en başından itibaren küçük burjuvazinin “katlanılabilir bir sınıflı toplum” içinde hareket ettiğini söyler. Küçük burjuvazinin tüm devrimci söylemi nihayetinde onun sınıf karakteriyle sınırlanır. Bunu Marks Komünistler Birliği’ne yazdığı mektupta¹ olabildiğince somut anlatır: “Tüm toplumu devrimci proleterler için

devrimciyleştirmeyi arzulamaktan çok uzak bulunan demokratik küçük-burjuvazi, toplumsal koşulların mevcut toplumu kendisi için olabildiğince katlanılabilir ve rahat hale getirecek bir değişiklik için çabalar. Böylece bunlar, her şeyden önce, bürokrasinin azaltılması ve belli başlı vergilerin büyük toprak sahiplerine ve burjuvaziye kaydırılmasıyla devlet harcamalarının kısılmasını isterler. Ayrıca, kamusal kredi kurumları ve tefeciliğe karşı yasalar aracılığı ile büyük sermayenin küçük sermaye üzerindeki baskısına son verilmesini isterler ki, bu sayede kendilerinin ve köylülerin, kapitalistler yerine devletten elverişli koşullarla avanslar alabilmeleri olanaklı olacaktır; feodalizmin tümüyle tasfiye edilmesiyle kırsal bölgelerde burjuva mülkiyet ilişkilerinin kurulmasını da isterler. Bütün bunları gerçekleştirmek için, kendilerine ve müttefiklerine, köylülere, çoğunluğu kazandıracak olan ya anayasal ya da cumhuriyetçi bir demokratik devlet yapısına gerek duyarlar; komünal mülkiyetin ve halen bürokratlar tarafından yürütülmekte olan bir dizi işlevin doğrudan denetimini onlara verecek bir demokratik komünal yapıya da gerek duyarlar.

“Sermayenin egemenliği ve hızlı artışı, kısmen veraset hakkının sınırlandırılmasıyla ve kısmen de olabildiğince çok sayıda iş alanının devlete aktarılmasıyla daha da etkisizleştirilecektir. İşçilere gelince, bunların, daha önce de olduğu gibi, ücretli işçiler olarak kalacakları kesindir; demokratik küçük-burjuvazi, işçiler için, olsa olsa daha iyi bir ücret ve daha güvenli bir yaşam arzular ve bunu da devlet tarafından yapılacak kısmi istihdamla ve yardımseverce önlemlerle gerçekleştirmeyi umar; kısacası bunlar, az çok üstü örtülü sadakalarla işçileri satın alabilmeyi ve durumlarını o an için katlanılabilir hale getirerek işçilerin devrimci güçlerini kırabilmeyi umarlar.”

Küçük burjuvazinin bütünü değil; ama sınıf siyaseti izleyenlerce konu edilen buradaki taleplerin ve ideallerin nihayetinde bütün küçük burjuvalardaki eğilim olduğunu da Marks şöyle açıklar: “Küçük-burjuva demokrasisinin burada özetlenen istemleri, küçük-burjuvazinin bütün kesimleri tarafından aynı anda öne sürülmüyor; bunların yalnızca çok az bir kısmı bu istemlerin bütünlükleri içinde kesin amaçlar oluşturduklarını düşünüyor. Bunlar arasından tek tek

bireyler ya da kesimler ne denli ileri gidecek olurlarsa, bu istemlerden o denli çoğunu kendi istemleri haline getirirler ve kendi programlarını yukarıda ana hatları verilenlerde bulan birkaçı da, kendilerinin böylelikle devrimden istenebileceklerin azamisini ortaya koyduklarına inanabilirler.”

Ve ekler Marks “Ama bu istemler proletaryanın partisi için asla yeterli olmaz.” (Marks-Engels, Seçme Yapıtlar c. 1, s: 169)

Bizim anti emperyalist mücadeleye ilişkin yaklaşımımız, burada ifade edilen Marksist yöntemin özel bir uygulamasıdır. Küçük burjuvaziyi bu mücadelede bir müttefik olarak görmekle birlikte, önderliğin proleter sınıf bilincine dayanması gerektiğini savunuyoruz.

Feodal, faşist, şoven, ırkçı ve ataerkil tüm sınıf düşmanlarını etkili biçimde hedef almak ve bu güçleri gerçekten alt edecek bir anti emperyalist mücadele hattı kurmak, proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliğini gerektirir.

Anti emperyalist mücadelenin kapsamı ve bu mücadelede önderliğin karakteri üzerine ısrarla durmaya devam edeceğiz. Toplumsal sorunların kaynağında emperyalizmi görüyoruz; bu nedenle, bu sorunlardan doğrudan etkilenen kesimlerin karşısına emperyalizmi yalnızca teşhir edilecek değil, alt edilmesi gereken bir güç olarak koymak zorundayız. Bu ise, ancak proleter bir stratejiyle mümkündür.

¹**Merkez Komitesinin Komünist Birliğe Çağrısı**, Marks ve Engels tarafından 1850 Mart’ının sonlarında, yeni bir devrimci dalganın geleceğinden hâlâ umutvar oldukları bir sırada yazılmıştır. Yaklaşan devrimde proletaryanın teori ve taktiklerini geliştirirken Marks ve Engels, küçük burjuva demokratlarından ayrı olarak, bağımsız bir proletarya partisinin kurulması gereğini vurgulamaktadırlar. Çağırdaki temel yönlendirici düşünce, özel ve yeni bir toplum kuracak olan devrimin sürekliliği düşüncesidir. Merkez Komitesinin Çağrısı, Komünist Birlik üyeleri arasında gizli olarak dağıtılmıştır. Tutuklanan bazı Birlik üyelerinin üzerinden çıkan bu belge, 1851’de Alman burjuva gazetelerinde ve polis görevlileri Wermuth ve Stieber tarafından yazılan bir kitapta yayımlandı.

DEVİRİMİ GERÇEKLEŞTİRMEK ANCAK İLKELİ YÜRÜYÜŞLE MÜMKÜNDÜR!

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Her örgütlenme, her örgütlülük temsil ettiği sınıfın özelliklerini taşır ve bu sınıfın çıkarları için mücadele eder. Kendisini var ettiği sınıfın çıkarları için kavgaya tutuşur ve bunu başarmak için bir dizi yol ve yöntem geliştirir.

Bu özellik Komünist Partisi için de geçerlidir. Onu diğer tüm parti ve örgütlerden ayıran esas ise temsil ettiği sınıfın özelliklerini taşımakla sınırlı kalmayarak onu daha ileri götürmek, siyasal iktidar mücadelesini kazanmak üzere ona önderlik etmesidir. KP temsil ettiği sınıf olarak proletaryanın özelliklerini taşır ama kendisini bu özelliklerle sınırlandırmadan geliştirir, örgütler ve ancak bu durumda gerçek bir savaş gücüne erişir. Sınıfın özellikleriyle yetinmeyecek onu bilimsel ideolojiyle donatır ve ilerletir. Bu bilinçtir ki onu diğer “sınıf” ve “kitle partilerinden” ayırır ve KP’ye ayıracı bir özellik kazandırır.

Dünya devrim mücadeleleri bize devrimin sorunları, çözüm yolları konusunda bir dizi fikir, deneyim bırakmıştır. Bu fikir ve deneyimler KP’nin temel özelliklerinde somutlaşır. Bu başlık altında da bir dizi noktayı tartışmak mümkündür. Burada üzerinde duracağımız nokta KP’nin temel özelliklerinden biri olan demokratik merkezîyetçilik ve disiplindir.

“Birliğinden ve demir disiplininin gücü alan bir Parti olmaksızın, proletarya diktatörlüğünü kurmak ve devam ettirmek imkânsızdır. Ama irade birliği olmadan, bütün Parti üyelerinin tam ve koşulsuz eylem birliği olmadan, Partide demir disiplin düşünülemez. Kuşkusuz ki bu, Partide fikir mücadelesine, yer olmadığı anlamına gelmez. Tam tersine, demir disiplin, eleştiriye ve fikir mücadelesine engel olmak şöyle dursun, Partinin bağrında eleştiriye ve fikir mücadelesini önşart koşar. Üstelik bu, disiplinin ‘kör’

disiplin olması demek hiç değildir. Tam tersine, demir disiplin, bilinçliliği ve itaat özgürlüğünü dışdalamaz, bilakis bunları önşart olarak öngörür; çünkü ancak bilinçli bir disiplin, gerçekten demir disiplin olabilir.” (J. Stalin)

Leninist partinin temel özelliklerinden söz ediyor Stalin yoldaş ve proletaryanın siyasal iktidar mücadelesinde sadece zaferi kazanmak için değil, proletarya diktatörlüğünün devamı içinde partinin bu temel özellikleri koruması gerektiğini ifade ediyor. Devrim ancak Bolşevik bir partinin öncülüğünde gerçekleşecekse o zaman öncünün tüm niteliği ve özellikleri bu misyona uygun olmak zorunda. Bu nedenledir ki Lenin kavgaya önce Bolşevik partinin temellerini atarak, onu inşa ederek başlamıştır. Ve tüm bir devrim süreçlerinde Bolşevik partinin temel ilkelerini koruma mücadelesini amansız bir şekilde yürütmüştür.

Leninist parti kavrayışının tezahürü kuşkusuz kendini önce proletaryanın çıkarlarıyla buluşturmak, siyasal iktidar mücadelesine kilitlemek ve bu uğurda “eski birey” olma özelliğini bir kenarda bırakmaktır. Demirden disiplinin kabulü için bilinç ögesini ön şart olarak koyuyor Stalin yoldaş. KP’de “partili” olmak, işçi sınıfının çıkarlarıyla bütünleşmiş tam bir dava insanı olmak demektir. Lenin’e göre proletaryanın devrimi gerçekleştirmesi iyi örgütlenmiş, profesyonel devrimcilerden meydana gelmiş, proletaryanın diktatörlüğünü benimsemiş bir KP ile mümkün olabilir. Bu başarılmadığında savaşıma önderlik edebilecek bir niteliğin olmadığından söz etmiş oluyoruz. KP tüm niteliği ve özellikleri işlediğinde ancak önderlik rolünü oynayabilir. Bir ilkenin deformasyonu hiç küçümsenmeyecek şekilde onu yolundan alıkoyar, önderlik rolünü oynayamamasına neden olur.

Demokratik merkezîyetçilik ve disipli-

nin olmadığı yerde kendine alan bulan kendiliğindencilik (anarşizm, Menşevizm vb.) bir kurt gibi partiyi kemirir, çürütür, yolundan alıkoyar. Sınıfın değil, bireylerin çıkarlarını tartıştırır, disiplini değil bireysel özgürlüğü geliştirir, azınlığın çoğunluğa tabi olmasını değil, anarşizmi yaymaya çalışır... Parti, örgütlerin toplamı olarak, bu örgütler için bağlayıcı ilkelerin, kuralların ve kararların sistematik merkezidir. Demokratik merkezîyetçilik ilkesi değişmez bir Komünist Parti özelliğidir. Bu ilke gereğince azınlığın çoğunluğa, altın üste, bireyin partiye tabi olduğu; merkezin tüm kararlarının her üye ve örgütlülük için esas olduğu bir ilişki ağı örülür. Bu değişmeyecek olan nitelik açıktır ve aynı açıklıkla kavranmadığında “partililer” için sorunlu bir özellik olmaya başlar.

“Topluluğun fikirleri”, “komitelerin kararları”, “bireylerin düşünceleri” belirleyici hale geldiğinde ve merkezî kararlar tartışılmak için değil uygulamamak üzere gündeme alındığında, temsil ettiğimiz sınıfın çıkarlarından uzaklaşmışız demektir. Oysa devrim için parti bir zorunluluktur; sınıflar mücadelesinin ürünü olarak doğmuştur. Bu gerçeklik kavranmadığında, Komünist Partisinin temel özellikleri de anlaşılamaz. Siyasal iktidar bilinci, hangi sınıfın kurtuluşu için savaştığımızı gösterir; bu bilinç, örgüt bilincini besler ve devrimin ancak komünist bir örgütlülükle başarılabilirliğini ortaya koyar. Bu kavrayış, bizi “ben”in sınırlarından çıkarır; sınıfın ve partinin çıkarları için bitimsiz bir çabanın ve mücadelenin parçası haline getirir. Zincirin herhangi bir halkası zayıfladığında ise, aşınmalar ve kopmalar kaçınılmaz olur. Devrim mücadelesinden kopanların hikâyeleri, bu kopuşların örnekleriyle doludur.

DÖNEMİN RUHUyla DEĞİL, İLKELERİMİZLE ŞEKİLLENELİM!

“Bir komünist açık yürekli, sadık ve etkin olmalı; devrimin çıkarlarını kendi hayatından daha değerli görmeli ve kişisel çıkarlarını devrimin çıkarlarına tabi kılmalıdır. Her zaman ve her yerde, partinin kollektif yaşamını pekiştirecek ve kitlelerle bağlarını güçlendirecek biçimde doğru ilkelere sıkı sıkıya bağlı kalmalı; her türlü yanlış düşünce ve eyleme karşı yılmadan mücadele

etmelidir. Kişilerden çok partiyi ve kitleleri, kendisinden çok başkalarını düşünmelidir. Ancak bu niteliklere sahip biri komünist unvanını hak eder.” (Mao Zedong)

Sınıf mücadelesini, tüm gelişmeleri ile birlikte inceleyip anlamadığımızda, tüm gelişmelere komünist ve devrimci bir bilinçle ele almadığımızda olması gerekene göre değil, dönemin ve sürecin öne çıkan özelliklerine göre şekil almamız kaçınılmaz olacaktır. Devrim mücadelelerinin gerilediği, kitle hareketlerinin durağanlaştığı, devrim fikrinin artık bir ütopya olduğunu propaganda edenlerin yükselen sesleri dünyada ve ülkemizde ezilenlerin mücadelesine ciddi zararlar vermeye devam ediyor. Ezilenleri etkisi altına almaya çalışan revizyonist ve reformist akımlar proletaryayı kurtuluş mücadelesinden alıkoyarak yetinmeyerek komünist partileri de kemirmeye çalışıyorlar. Ancak zor yoluyla gerçekleşecek devrimlerin yerine barışçıl mücadeleler, toplumsal kurtuluş mücadelelerinin yerine de bireysel kurtuluşların propagandasını yapmaktalar.

Bu ideolojik akım, yalnızca saflarımızı değil, saflarımızda mücadele edenleri de belirlemektedir. Değişime direnen, eleştiriye dönüşümün değil benliğini korumanın aracı haline getiren, her durumda kendi çıkarlarını, kendi doğrularını savunmayı sürdüren; partinin değil, kendi ilkelerinin izinden yürüyenlerin azımsanmayacak ölçüde arttığı bir dönemden geçiyoruz. Bireyselliğin ve “vazgeçilmez” birey olmanın hazzıyla var olmaya çalışanlara, bu tutumun devrimci mücadeledeki anlamsızlığını kavratmakla yükümlüyüz. Benliği ilklere kadar işlemiş bir yapıyı söküp atmak kolay değildir; ancak bu yönde bir arınmayı gerçekleştirmedikçe yolu bütünlüklü ve sağlam bir şekilde yürümemiz mümkün olmayacaktır. Bizi biz yapan ilkeleri yeniden ve yeniden hatırlamak, birbirimize hatırlatmak bu yüzden hayati önemdedir. Mücadeleye, dönemin ruhuna değil, komünizmin ruhuna biçim vermek için atıldık. Tüm zorluklara rağmen bu ruhla mücadele etmek ve ilkelerimize sıkı sıkıya sarılmak zorundayız.

ABD EKONOMİSİNDEKİ BUHRANIN SUÇLUSU KİM?

ABD Temsilciler Meclisi Üyesi Anna Paulina Luna, Fed Başkanı Jerome Powell hakkında soruşturma açılması talebiyle Adalet Bakanlığına resmî başvuruda bulundu. Soruşturmanın gerekçesi, Powell'ın Fed binasının yenilenmesi için talep ettiği 2,5 milyar dolarlık bütçe oldu. Luna'ya göre, Powell'ın beyanları ile yenileme projesi arasında tutarsızlık gösterilerek Powell'ın "yeminli olarak gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu" ileri sürülüyor.

ABD yönetici organlarında yaşanan bu düzeydeki gerilimlerin sıklaştığının ve çok fazla yansıtıldığının herkes farkındadır. Elon Musk'ın Trump ile yaşadığı gerilim ve birden "iplerin kopması"ndan sonra şimdi de emperyalist sistemin temel araçlarından olan Fed'in, başkanı hakkında bir soruşturma talep edilmiştir. Bu olaylar sistemin temel çelişmelerindeki yoğunlaşmaya işaret etmektedir ve dikkate değerdir.

Powell'e yönelik soruşturma iddiası, kamuoyuna yansıtıldığı gibi yalnızca bir "şeffaflık" meselesi, "yanlış beyan" ya da "lüks harcama" tartışması değildir. Bu gelişme, ABD emperyalizminin iç çelişkileriyle baş etme becerisinde zorlandığını gösterir.

"Bağımsız" bir kurum olarak Fed ABD mali sermayesinin çıkarlarını göre hareket eder. Fed özellikle pandemi sonrası dönemde uyguladığı faiz artırımlarıyla mali sermayeyi korurken genel olarak gelir eşitsizliğinde büyük dengesizliklere yol açmıştır. Tüm dünyada yaygın bir yoksullaşmaya ve devamında enflasyona yol açan bu müdahale henüz devam etmekte olan krizin nedenlerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Kuşkusuz bu müdahaleler sermaye grupları arasında da gerilimlere neden olmuştur. Derinleşen çelişkiler üretimde ciddi bir gerilemeyi de beraberinde getirmiştir. Bu, elbette tek başına Fed para politikalarıyla açıklanamaz. Tam tersine bu çelişkiler, uzun zamanlı bir krizin ABD'deki görüngüleridir. Bu kriz Fed'in politikalarına da yön vermektedir.

ABD'de uzun süredir devam eden ekonomik kriz, basit bir durgunluk ya da gerileme süreci değil; üretim ilişkilerin-

deki yapısal tıkanmalardan kaynaklanan derinleşmiş bir emperyalist krizdir.

Powell'a yöneltilen suçlamaların temelinde, Fed'in son yıllarda uyguladığı faiz politikalarının yol açtığı iç çalkantılar yatmaktadır. Ancak bu politikaların yönü ve sonuçları, Powell'ın kişisel tercihleriyle değil, Fed'in temsil ettiği konumla açıklanabilir. Fed, "bağımsız" bir kurum değil; doğrudan doğruya mali sermayenin egemenliğini temsil eden bir yapıdır. Powell da bu yapının sözcüsüdür, bu makamlarda belirlenen tüm politikalar, sermaye sınıfının çıkarları doğrultusunda şekillenir. Buna rağmen seçim kampanyası sürecinde özellikle "ulusal ekonomi", "iç üretim" ve buna bağlı olarak ciddi biçimde gerileyen istihdamın çözümüne yönelik nutuklar atan Trump ile Fed'in para politikası arasında çelişkili bir durum ortaya çıkmaktadır. Bu çelişki, Cumhuriyetçilerin Fed Başkanı Powell'ı hedef tahtasına oturtmalarına neden olmaktadır.

Trump, bir süredir istifa çağrısında bulunduğu Powell'ı ve Fed'i hedef göstererek ekonomik krizden güç devşirmekte, gücünü konsolide etmektedir. Trump ve çevresine göre Fed'in faiz politikaları iç pazarı daraltmakta, sanayi yatırımlarını engellemekte ve istihdamı baltalamaktadır.

Çözümeyen kriz koşullarında birilerini hedef tahtasına koymak, sorumluluğu belli kişilere yıkmak olağan, hatta egemen sınıf klikleri arasındaki iç çelişkiler nedeniyle çoğu zaman kaçınılmazdır. Bu tür durumlarda öne sürülen gerekçelerin "yolsuzluk", "görevi kötüye kullanma" gibi "ahlakî" unsurlara dayanması da gene olağandır. Böylece sistemin yapısal sorunları, kişiselleştirme yoluyla görünmez kılınır ve asıl nedenler göz ardı edilir. Powell'ın hedefe konması da bir tesadüf ya da beklenmedik bir gelişme değildir; çünkü Fed gibi kurumlar, krizin artık sistem içi yöntemlerle yönetilemediği bir evrede belirleyici konuma gelmiştir.

Ancak mesele Powell'ın gitmesiyle ya da Fed'in başına başka birinin gelmesiyle çözülemeyecek kadar derindir. Aşırı üretim, daralan pazarlar, azalan

kâr oranları, büyüyen sabit sermaye ve azalan değişen sermaye tüm sistemi sistematik bir çıkmaza sürüklemiş durumdadır. Fed'in para politikası bu krizi çözemez; faiz indirimleri ya da artırımları, sadece geçici istikrar araçlarıdır. Bu durumda Trump'ın Powell'ı hedef göstermesi, halkı bu yapısal krizin gerçek nedenlerinden uzaklaştırarak sistem içi hesaplaşmayı "halka hizmet mücadelesi" gibi sunmaktan ibarettir. Sermaye sınıfının farklı fraksiyonları, ekonomik kriz koşullarında devletin ideolojik ve kurumsal aygıtları üzerinde egemenlik mücadelesi yürütmektedir. Fed'in başkanının görevden alınması çabası, sadece bir kadro değişimi değildir; sermaye içi güç ilişkilerinin yeniden dizaynıdır.

Trump ve çevresi, "ulusal ekonomiye öncelik" söylemiyle krizi gizlemeye çalışıyor, sanki halk adına Fed'e karşı bir mücadele veriliyormuş gibi bir illüzyon yaratıyorlar. Bu, halkın yaşadığı ekonomik sıkıntıların sistemden kaynaklandığı gerçeğini örtbas etmek için, sorunu kişilere ve kurumlara indirgemeye yönelik bir manipülasyon hamlesidir. Jerome Powell değiştiğinde ya da Fed politikası ulusalcı bir rotaya çekildiğinde halkın yaşam koşullarının iyileşeceği yanılsaması yayılıyor. Oysa burada asıl sorulması gereken şudur: ABD ekonomisindeki buhranın kaynağı gerçekten Powell'ın faiz politikaları mı, yoksa kapitalizmin temel ve tarihsel çelişkileri midir?

Lenin, emperyalizm analizinde sermayenin belirli aşamalarda ulusal sınırları aştığını, azami kâr için üretimin başka ülkelere kaydığını ve bunun da emperyalist ülkelerde belli düzeyde gerilemeyi kaçınılmaz kıldığını ifade eder. Bu durum, onun "bir parça gerileme pahasına çok daha büyük bir kâr" formülasyonu ile açıklanır. Bugün ABD'nin yaşadığı iç kriz, bu formülasyonun günümüzdeki somut yansımasıdır.

Özellikle kriz dönemlerinde üretimi yarı sömürgelerde ucuz iş gücü ve hammadde nedeniyle azami kâr için daha da yaygınlaştırırken ulusal sınırların bir gerileme yaşamaktadır. Bu, kısa vadede bu şirketlerin kârlılıklarını

artırsa da uzun vadede ABD işçi sınıfı için işsizleşme, ücretlerin düşmesi ve sosyal harcamaların kesilmesi anlamına gelmiştir. Bu süreçte halk yoksullaşırken sermaye daha da büyümüş; ekonomik refah göstergeleri dar bir azınlık lehine yoğunlaşmıştır. Bu yüzden bugün Trump ve şürekâsı, bu yoksullaşmayı kullanarak halkı kendi programlarına yedeklemeye çalışmaktadır.

"Ulusal ekonomiyi yeniden ayağa kaldırma" sloganı, küresel rekabetten yorgun düşen sermaye kesimlerinin devletten koruma ve yeni ayrıcalıklar istemesidir. Bu, halk için değil; sermayenin reorganizasyonu içindir.

Bugün emperyalist-kapitalist sistem sadece bölgesel krizler değil, yapısal ve küresel bir bunalım içindedir. Temel sorun, aşırı üretim krizidir. Kapitalist sistemde üretim sürekli artar; ancak bu üretimi satın alacak nüfus buna karşılık veremez. Çünkü kapitalist kâr, işçi sınıfının emeğinden çalınarak elde edilir; işçi sınıfına ödenen ücretler, son tahlilde üretilen değer çok altındadır. Bu nedenle mallar pazarda karşılık bulamaz; stoklar birikir, yatırım durur, işsizlik artar.

Bu krize sabit sermayenin büyümesi, teknolojik yoğunluklu üretimin artması da eşlik eder. Makinelerle üretim artarken, emek sömürüsü üzerinden elde edilen artı değer toplam içindeki oranı düşer. Bu da kâr oranlarında düşüş eğilimini doğurur. Powell ve Fed'in para politikaları bu krizi çözemez. Faiz kartını oynayarak ya da para arzını kısarak yalnızca geçici çözümler üretebilir.

Emperyalizm derin kriz sarmalındayken bunun çeşitli yol ve biçimlerle geçiştirilmeye çalışılması krizin faturasının işçi sınıfı ve halka çıkarılmasını engellemez. Bugün Powell'a yöneltilen suçlama, bu geçiştirme-geciktirme politikasının tıkanmasından doğmaktadır. Burada bir mücadele varsa da bu halkın çıkarına değil, mali sermaye ile "ulusal sermaye" arasındaki mücadeledir. Bu mücadele de ise kazanan kim olursa olsun kaybeden işçi sınıfı ve halk olacaktır. Ta ki emperyalist-kapitalizm yenilgiye uğratılana kadar.

TOPLUMSAL PRATİK, BİLGİNİN GELİŞİM SÜRECİ VE SINIF SAVAŞIMI -II

İnsan Toplumunun İşleyişi ve Bilimin Kapsamı

Bilimin kapsamının ne olduğuna dair tartışmalar, tüm bilim tarihi içerisinde görece yeni bir tartışmadır. Bunun da temel sebebi, özellikle 19. yüzyıl ile birlikte toplum bilimleri olarak tanımlanan disiplinlerin oluşması ve sistematik hale gelmesi olmaktadır.

“Organik doğada, hiç olmazsa doğrudan doğruya gözlemleyebildiğimiz ölçüde, çok geniş sınırlar içinde oldukça düzenli bir biçimde yinelenen bir süreçler dizisi ile uğraşıyoruz. Aristoteles’ten bu yana, organizma türleri, kabaca aynı kalmıştır. Buna karşılık, toplum tarihinde insanlığın ilkel durumunu taş devri denilen şeyi, aştığımız andan itibaren başlayarak, durumların yenilenmesi kural değil, ayrıklamadır ve bu türlü yinelenmelerin kendini gösterdiği yerde de bu yinelenmeler hiçbir zaman aynı koşullar içinde çıkmazlar. Bütün uygar halklarda toprağın ilkel kolektif mülkiyetine ve bunun ortadan kalkma biçimine rastlanması gibi. Bu nedenle, insanlık tarihi alanında sağlam bilgimiz, biyoloji alanında olduğundan çok daha geridedir.” (Engels, Anti Dühring)

Pozitif bilimlerde yapılan çalışmalarda, bilimsel yöntem kullanmak zorunludur. Aksi halde bilimsel çalışma yürütmek veya sonuçları rasyonel değerlendirmek mümkün değildir. Yine çalışma sonucu, kullandığınız yönteme göre öngörülere cevap verecek veya vermeyecektir. Bilimsel yöntem kullanılsa dahi, tabiatın karmaşık çelişkiler örüntüsü her zaman beklenen sonuçların verilmesi önünde engel teşkil edebilir. Bilimsel yöntem kullanılmaması, pozitif bilimlerde gerçeğin açığa çıkarılması veya yakınsama yapılması sonucuna odaklı çalışma yürütülmesini olanaksız hale getirir. Ancak aynı durum toplumsal yaşama dair yürütülen çalışmalar için geçerli değildir. Pozitif bilimlerden sistemin veya toplumun beklentisi ihtiyaçları karşılayacak ürün ortaya çıkarılması iken, toplumsal alanda yürütülen çalışmalarda beklenti, toplumun bir bütün olarak şekillendirilmesini içermekte-

dir. Bir diğer olgu, toplumsal yapının tabiata göre karmaşık olması ve kısa süreli zaman aralıklarında değişkenlik gösterebilmesidir.

Toplumda var olan çelişkilerde insan bilincinin şekillenişinin doğrudan etken olması, toplum bilimlerinde kullanılan yöntemlerin de karakterini belirler. Bu durum da pozitif bilimler ile bir ayrışım noktası oluşturur. Fizik biliminin alanı içerisindeki herhangi bir gelişmede, bilincin rolü onu tanımlama, değerlendirme ve farklı davranışlar ile ilişkilendirme üzerine şekillenirken, sosyal bilim olarak adlandırılan alanlarda bilincin rolü farklılaşır. Bir bakıma, tarih bilimi yapmak ve tarih alanı arasında büyük bir makas oluşur. Sosyal bilimlerde hakim anlayış, egemen sınıf anlayışıdır. Bu olguyu elbette pozitif bilimlerde de görmek mümkündür. Egemen sınıflar, pozitif bilimleri bir alan içerisine hapsedmeye çalışırlar. Bu alanda üretilen çalışmaların yönünü, kendi mülkiyetlerinde olan üretim araçlarını geliştirmek üzere şekillendirir, bir biçimde sömürüyü arttırmanın aracı haline getirirler. Tüm bunlara rağmen bilimsel çalışmalardan çıkacak sonuçları kabullenmek durumunda kalırlar. Yani, bilimsel bir çalışmadan çıkacak sonuç eğer sistemleri için faydasız olacaksa görmezden gelebilir veya gizleyebilirler. Bu sonucu manipüle etmek ise hem faydasız, hem de gereksiz bir durum olacaktır. Ancak sosyal alanda çalışma yürütülen disiplinlerde bu durumun karşılığı farklı olabilmektedir. Tarihsel bir gerçekliği çarpıtmak, sistemin devamlılığı için önemli bir yer tutabilmektedir. Toplumun değişim dinamiklerine dair gerçekleri gizlemek, sistem açısından hayati olabilmektedir. Hepsinin ötesinde bu müdahalelerin karşılığı vardır, sistem varlığını bir biçimde bu zemin üzerinden devam ettirebilmektedir.

Toplumsal alanın, daha geniş biçimde insan toplumunun hareket yasalarının bir haritasını çıkarmak çeşitli zaman-

larda gelişmek kaydı ile mümkündür. Yani toplumsal alana yönelik bilimsel çalışmalar, insan toplumunun gelişiminin önemli bir ayağıdır. Ancak toplumsal yaşamda hareketin temel dayanağının yine çelişki yani sınıf mücadelesi oluşu, bilimsel çalışma alanlarına da sirayet etmektedir. Toplumun gelişim ve değişiminin bilimi, Marksizm-Leninizm-Maoizm'dir. Bu gerçek sistem tarafından yalnızca gölgelenmeye çalışılmamaktadır, aynı zamanda bu gerçek ile savaşılmaktadır. Bu savaşımın, en belirgin örneklerinden biri bilimsel yöntemden yoksun, gerçekleri açığa çıkarmayı değil gölgelemeyi hedefleyen bilim alanları yaratma girişimleridir.

Marksizm'in bilimsel yöntemi ve toplumun ilerleyişine yönelik kapsamlı programına yönelik yürütülen saldırıların zırhı ise sistem tarafından genellikle Sosyoloji gibi alanlar üzerinden sağlanmaya çalışılmaktadır. Marksizmin açığa çıkardığı toplumsal yapıya dair kimi gerçekler, sosyoloji parantezine alınarak yeniden açıklanmaya çalışılmaktadır.

Bu başarısız girişimin en temel sorunu, yöntem sorunudur. Sosyolojinin ilk örnek çalışmalarından itibaren, en temel argüman olarak bilimsellik kullanılsa da, kullanılmaya çalışılan yöntem pozitivistdir. Comte pozitivistini takip eden, toplumun kendi yapısını, tarihsel ilerleyişini ve değişim sürecini görmezden gelen, neredeyse günlük yaşamda tanık olunan toplumsal gelişmeleri dahi değerlendiremeyecek derecede işlevsiz olan bu yaklaşımın yöntem edinilmesi, sosyoloji alanını neredeyse bilimsel açıdan çalışamaz hale getirmiştir.

Toplumsal alanda ampirik-pozitivist bir yöntemin güdük kalışı, öngörülemez bir durum değildir. Nihayetinde, pozitivistin sosyal alandaki karşılığı sınıf mücadelesinin gerçek toplumsal hareket üzerindeki rolünün aydınlığa kavuşturulamamasına yol açmaktadır.

Fransız devrimi ardından yükselişe geçen sosyal bilimlere dair güvensizlik, bilim olup olmadıklarına dair tartışma henüz devam etmektedir. Sosyolojinin pozitivist, deney ve gözlem önceleyen yaklaşımlarının toplumsal alanda bir karşılığı olmadığı gibi, tarih gibi alanlarda da bu durum geçerlidir. Öyle ki fiziği olmayan idari bir sınır bile, iki ayrı tarih anlayışı ortaya çıkarabilmektedir. Bu durum, bu disiplinlerin kapsama alanlarının bilimsel bir çalışma yürütülemeyecek alanlar olduğuna dair bir anlayışı beraberinde getirmez. Tarihsel bulgular açığa çıkarmaya yönelik girişimler elbette pozitif bilimlerde var olan kimi yöntemlere ihtiyaç duyabilir. Ancak yalnızca bununla sınırlanamaz. Çünkü önemli olan bulgu edinmek değildir, bu bulgunun nasıl yorumlanacağıdır. İki sınır komşusu devlet arasında geçmişte bir savaşın yaşanmış olmasına dair birçok bulgu bulunabilir. Aynı bulgular üzerinden iki farklı kahramanlık destanı, iki farklı tarihsel çalışma sonucu ortaya çıkabilir. Sırf pozitif bilimlerde kullanılan yöntemlerin kullanılmış olması bu sonuçların her ikisini de bilimsel yapabilir mi? Elbette yapamaz. Yani Comte'un metafiziğin karşısına koyduğu pozitivist yöntem, toplumsal alana uygulandığında yine metafizik sonuçlar çıkarmaktadır.

Bu yöntem, sosyolojiyi ve toplum bilimlerini toplumsal değişim arzusundan yalnızca koparmakla kalmayıp, bir bütün onu toplumsal değişimin karşısında konumlandırdı. Sosyal bilimlerin temel yönelimi artık, gözlemlenebilir veya “elle tutulur” olguları deney ve gözlem yolu ile açıklamak olmuştur. Netliklerin açıklanmasını öncelemek, bu alanların toplumsal değişim karşıtı pozisyonlarını pekiştirirken, toplumun yararına herhangi bir ürün vermelerinin de önüne geçti. Açıklama girişimlerinin eylemle olan birliğini görmezden gelen bir çalışma alanını bilim olarak adlandırmak ise bu gerekçelerle mümkün olmamaktadır. Çünkü “asıl mesele açıklamak değil, değiştirmektir.”

DEDAŞ'IN ELEKTRİK TERÖRÜ: SİVEREK HALKININ SABRI TAŞTI!

Kendi bünyesinde çalışan işçilere uyguladığı mobbingler ve bölge halkına yaşattığı zulüm ile sık sık gündeme gelen DEDAŞ, bu kez Siverek halkının Diyarbakır-Urfa karayolundaki yol kesme eylemiyle gündem oldu. Geçtiğimiz günlerde DEDAŞ'ın Siverek'teki ana trafo merkezinde "bilinmeyen bir nedenle" yangın çıktı ve ilçe genelinde günlerce elektrik kesintisi yaşandı. Yaz ayları kurak geçerken günlerdir devam eden elektrik kesintisi halkın çeşitli kesimlerinde mağduriyet yaratmaktadır. Buzdolabı, çamaşır makinası, bulaşık makinası, klima gibi temel ihtiyaçları karşılamakta olan elektrikli araçlar kullanılamamaktadır. Elektrik kesintilerinin yol açtığı sorunlar üretimi ciddi ölçüde olumsuz etkilemektedir; elektrik olmadığı için kepenklerini dahi açamayan esnaf zarar etmekte, köylüler arazilerine sondaj kuyularından su çekemedikleri için ettikleri biber, domates, mısır, karpuz, kavun, salatalık gibi ürünleri sulayamamaktadırlar. Geçimini hayvancılıkla sağlayan köylülerin ise kuraklıktan kaynaklı su ihtiyacını karşılayamadıkları hayvanları telef olmaktadır. Bu yaz bölgede etkili olan Basra ve Afrika'dan gelen sıcak hava dalgaları yaz aylarının kurak geçmesine neden oluyor. Sıcak havaların etkisiyle insanlar güneşin olumsuz etkilerine maruz kalıyor, duş veya hijyen sağlanmadığı için bu kuraklık zamanlarında hastalıklarla boğuşuyorlar. Kronik rahatsızlığı olup da diyaliz makinesine, oksijen cihazına bağlı yaşamak zorunda olan hastalar içinse durum çok daha vahim. Ölüm riski yaşayan bu insanlar yoğun sıcaklara karşı alınabilecek basit önlemlerden de mahrum kalmaktalar.

DEDAŞ'ın Siverek'te işlediği suçlar devletin Kürt halkına ve Kürt ulusal sorununa yönelik politikalarından ayrı düşünülemez. Urfa, Diyarbakır, Batman, Mardin, Siirt ve Şırnak'tan sorumlu olan DEDAŞ, devletin şovenist politikalarıyla eş güdümlü olarak bölge halkını elektriksiz-susuz bırakarak tarım ve hayvancılık alanındaki üretimden uzaklaştırmayı hedeflemektedir.

DEDAŞ, devletin Türkiye Kürdistanı'ndaki kanlı ellerinden biridir. Yaşamsal bir ihtiyaç olan elektriğin halk üzerinde bir baskı çeşidi olması, insanların bu modern

kırbaçla cezalandırılmaları bölgedeki şovenizm karşıtı yüksek bilinçle, kendi ulusal kimliğini taşımaktaki yüksek gururla da ilişkilidir. DEDAŞ devletin imha da içeren saldırılarını kendi sahasında arsızca uyguluyor. 2021 yılında Silvan'da elektrik borçları nedeniyle DEDAŞ'ın elektriğini kestiği ailenin astım hastası bebeğinin soğuktan yaşamını yitirmesi hatırlanabilir.

HALKIN ELLERİ DEDAŞ'IN YAKASINDA

Kaçak elektrik bahanesiyle çeşitli saldırılara üreticiye, yaşam alanlarına müdahale ederek, trafoları kapatarak ve haksız cezalar yazarak halkı zorlu geçim şartlarına razı eden, banka hesaplarına el koyan, köylülerin traktörlerine haciz getiren DEDAŞ, nihayet Siverek halkının sabır taşını çatlattı. Üç günlük elektrik kesintisinin ardından ilçe merkezine elektrik verilirken, köylere elektrik verilmemesi bardağı taşıran son damla oldu. Siverek halkı DEDAŞ zulmünü 6 Ağustos'ta, işçisiyle, köylüsüyle sokaklara dökülerek Diyarbakır-Urfa karayolunu trafiğe kapatarak protesto etti. Halk sanal medya üzerinden DEDAŞ'ın önünde toplanma kararı almış, ancak yol kapatma eylemi kendiliğinden gelişmiştir. Bu kendiliğinden eylem, birçok çelişkiyi de açığa çıkarmış oldu.

Urfa'yı temsil eden diğer vekillerin yanında DEM Partili vekillerin de eylem alanında olmayışı dikkat çekti. DEM Parti için başka yoğun bir gündemin varlığı bunda etken olsa da halkın, yaşamsal bir sorun karşısındaki öfkesinde yalnız kalması bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Halkla yaptığımız sohbetlerde DEM Partili vekillerin eylem yerinde olamayışlarının nedenini sorduğumuzda "Çağırdık ancak 'siz de bir gün öncesinden haber veriyorsunuz, bizim toplantılarımız var' dediler." cevabını aldık. Elektriği kesilip susuz bırakılan halka reva görülen sıtma hastalığı karşısında DEMP Parti bürokrasisi sessiz kalmayı tercih etmiştir. Halk ise DEDAŞ zulmüne karşı burjuva-feodal sınıfların çıkarlarını kollamakla görevlendirilmiş meclisten kendilerini temsil etmelerini beklemek yerine kendi iradesini koymuştur.

İŞ BİRLİKÇİLER DEVREDE

"Her yasak kendi isyancısını doğurur." diye bir söz var. Ekleyelim: Her yasak kendi iş birlikçisini de doğurur! DEDAŞ önünde toplanan halkın hak arama mücadelesine engel olmak isteyen iş birlikçiler de aramızdaydı. İş birlikçiler halkın öfkesini dizginleyebilmek için bildikleri tüm düzenbazlıkları sergilediler. DEDAŞ müdürü ile görüşmek isteyen halka polisler izin vermedi. Tepkilerin çoğalmasından sonucunda polisler halktan üç kişinin temsilci olarak seçilmesi durumunda bu temsilcilerin müdürle görüşebileceklerini belirttiler. Ardından halkın sorunlarını ve taleplerini DEDAŞ müdürüne taşıyacak olan temsilcilerin binaya girmesine izin verildi. Bu sırada iş birlikçiler boş durmuyor, gittikçe çoğalan kitleyi yatıştırmaya çalışıyordu. Ne var ki halk bu iş birlikçilerin tuzaklarına düşmedi. O sırada müdürle görüşmeden gelen temsilciler müdürün "ben bir şey yapamıyorum" dediğini aktardı. Halk protestoyu daha ileriye taşıyarak kaymakam ya da vali ile görüşme talebinde bulunarak yol kapatma eylemi yapmaya karar verdi. Yol kapatma eylemi başladığında dağınık bir halde tepkisini dile getiren halk, polislerin ve iş birlikçi unsurların tüm oyunlarını boşa çıkararak kısa süre içerisinde bir araya gelebildi.

Halk ambulans ve cenaze arabalarının geçmesine izin verirken polis bu durumu kullanmak istedi. Kapatılan yolun ardında uzun bir araba kuyruğu oluşmuştu. Polis, gelen her arabayı "hasta var" bahanesiyle geçirerek halkın direncini kırmak istedi ancak bu girişiminde de başarısız olunca bu kez alternatif yollardan tıkanıklığı açmaya çalıştı. Halk bu kez polisin açmak istediği alternatif yollara doğru sloganlarla yürüyüş yaparak bu yolları kapattı. Kaymakam veya vali ile görüşme taleplerini yineleyen halk bir kez daha "yaptığınız suç" denilerek korkutulmaya çalışıldı. Halk arasında bozgunculuk yapan iş birlikçiler ise görevlerine devam etti. Polisler, eyleme öncülük edenleri kaymakamla görüştüreceklerini belirtmişti. Ancak burada da iş birlikçilerin çabası belli ölçüde sonuç vermiş olacak ki, birileri "giderseniz sizi

bırakmayabilirler, bu eylem de burada sonlanır" gibi cümlelerle korkularını açığa çıkardı. Nihayet bu korku hali, halk geri adım atmasa da eylemin öncülerinde hâkim hale geldi. Sonuçta, tekrardan DEDAŞ'ın önüne çekilen kitlede az da olsa kopmalar yaşandı.

KİTLELERDEN ÖĞRENELİM!

Siverek'te yaşananlar halk ile patron-ağa devleti arasındaki ve halk arasındaki çelişkileri görünür kılmıştır. Halkın biriken öfkesi, iş birlikçiler ve patron-ağa devletinin ceberrut yüzü... Keskin bir saflaşma etrafında olmasa da bugün Siverek'te görülen buydu. Protesto boyunca gözlemlediğimiz en önemli sorun halkın örgütsüz ve dağınık olmasıydı. Ancak bu sorunun asıl kaynağının ise halka öncülük etme iddiası taşıyan devrimci kurumların halka sirayet etme becerisini gittikçe kaybetmesi olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim devrimci bir önderlik etrafında kenetlenmemiş bir halk, ne kadar direngen ve savaştı bir dinamiğe sahip olursa olsun, demokratik hakların talep edildiği ayaklanmalarda bile burjuva-feodal önderlikleri tarafından geriye çekilecek, düşman bilinci karartılacaktır.

Diyebiliriz ki, devletin DEDAŞ zulmü ne ilkti ne de son olacaktır. Dün Silvan'da, bugün Siverek'te yarın bölgenin başka bir yerinde devletin Kürt halkına karşı şovenist politikalarının bir parçası olarak devam edecektir. Bu doğrultuda halk içerisindeki çelişkileri doğru tespit etmeli, halktan öğrenmeli ve yine halka gitmeliyiz. Demokratik Halk Devrimini geliştirmenin yegâne yolu budur.

KRİZİ SINIRLARDA DURDURMAK: EMPERYALİZMİN ZAMAN KAZANMA ÇABASI

Emperyalist-kapitalist sistemde krizlerin etkileri belirginleştikçe buna paralel olarak çeşitli hamleler devreye sokulmaya devam ediliyor. Kapitalizm, şimdiye dek içine girdiği tüm krizlerden çıkış yolunu, bu krizlerin faturasını kitlelere havale ederek bulmuştur. Bu doğrultuda geliştirilen ekonomi-politik adımlar, tarihsel süreç boyunca her ne kadar “yeni” politikalar olarak sunulsa da, gerçekte sistemin yapısal özelliklerinden başka bir şeyi ifade etmez. Zira kapitalizm, doğası gereği sınıfsal çelişkilerin ürünü olan emek-sermaye karşıtlığına dayanır. Bu karşıtlık, üretici güçlerin gelişimini belli bir noktadan sonra frenleyen temel bir çelişkiyi barındırır. Kapitalizmin temeli, aşırı üretim üzerine kurulu olup krize açık, bu krizle bağlantılı olarak çeşitli krizler üretmeye devam eden günümüzde tamamen asalaklaşmış bir sistemdir. Dolayısıyla sistemin sınırları, üretici güçlerin gelişim sınırlarıyla doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle kapitalist sistem içinde atılan ya da atılacak her adım, krizleri çözmekten çok, kriz koşullarını mülksüzleştirme uya da yoksullaştırma yoluyla zenginleşme fırsatına dönüştürmeye, krize neden olan dengesizlikleri ise bir süreliğine ötelemeye hizmet eder.

KRİZ, TEMELDE HEP AYNI KRİZ

Dünya çapında tekelleşmenin ve finans sermayenin realize edilmesinin olanaksızlaşmasının bir sonucu olarak girilen 1974 krizi “serbest rekabetçi döneme dönüş” iddiasıyla aşılmaya çalışıldığında da aynı özellik vuku bulmuştu. Devasa boyutta birikmiş petrodoların realize edilmesinin koşulu dünya pazarlarının sermaye için koşulsuz ve engelsiz açılmasını gerektirmiş ve yeni bir mülksüzleştirme dalgası tüm dünyaya yayılmıştı. 1980’li yıllarda ABD ve İngiltere’yi temsilen Reagan ve Teatcher’da somutlaşan bu politikalar “küreselleşme” retorikleriyle buluştuğunda tüm dünya halklarına yoğun ve sürekli bir saldırının da doruğuna ulaşılmıştı.

Küreselleşme adı altında uygulamaya sokulan neo-liberal politikalarla, özellikle yarı-sömürge ülkeler başta olmak üzere sermayenin önündeki tüm engeller birer birer kaldırılmış, böylece sermayenin küresel ölçekte tamamen ayrıcalıklı ve arsızca dolaşımına zemin hazırlanmıştır. Bu süreçte özelleştirme, kamu kaynaklarının tasfiyesi, esnek çalışma rejimleri ve sosyal hakların budanması gibi adımlar eşliğinde, sömürünün dozajı da sistematik biçimde artırılmıştır.

Nitekim sermaye, yeryüzünün neredeyse tamamına bir kene gibi yapışarak hem azami kâr oranlarına ulaşmayı hedeflemiş hem de uluslararası iş bölümünü daha katı ve hiyerarşik bir biçimde örgütlemiştir. Bu bağlamda, emperyalist merkezlerde yoğunlaşan yüksek teknoloji ve Ar-Ge odaklı sektörler korunurken; düşük maliyetli, emek yoğun üretim süreçleri yarı sömürgelelere taşınmıştır. Bu taşeronlaştırılmış üretim zinciri, hem kapitalist (örneğin fabrika sistemi, ücretli emek) hem de pre-kapitalist (örneğin ataeril aile emeği, kayıt dışı çalışma, köylü üretimi) üretim ilişkilerinin iç içe geçtiği yapılar üzerinden işledi. Bu da emek maliyetlerini düşürerek kâr oranlarının görece artmasına yol açtı.

Ancak bu “çözüm”, yeni çelişkileri beraberinde getirdi. Çok uluslu şirketlerin giderek sertleşen pazar rekabeti, Çin’in devasa ihracat kapasitesi ve dünya genelinde üretim hacmindeki artış, özellikle ABD merkezli emperyalist-kapitalist sistemin kâr oranlarını baskılayan yeni bir kriz eğilimini tetikledi. Üretimdeki bu büyümeye karşın tüketimin aynı oranda artmaması, krizleri kaçınılmaz hale getirdi. Örneğin 2023-2024 yılları arasında dünya genelindeki üretim yüzde 2,6 oranında büyürken tüketim yalnızca yüzde 1,3 artış gösterdi.

Bu dengesizliğin ardında yatan temel nedenlerden biri, üretici güçlerin gelişiminde yaşanan teknolojik sıçramalara rağmen, emek gücünün aynı oranda

genişlememesi ve ücretli emekçilerin alım gücünün sınırlı kalmasıdır. Otomasyon ve dijitalleşme süreçleri, üretkenliği artırırken daha az işçiye ihtiyaç duyulmasına neden olmuş, bu da kârın kaynağı olan artık-değerin (ücretli emeğin karşılıksız kısmı) realize edilebilmesini, yani piyasada satılarak paraya dönüştürülmesini zorlaştırmıştır. Üretilen metallerin büyük kısmı satılamaz hale geldiğinde, bu durum stok birikimine, yatırımın düşmesine ve üretimde yavaşlamaya yol açarak krizin fiilen başlamasını tetiklemektedir.

Bu bağlamda, imalat sektöründen başlayarak bankacılık, borsa, emlak gibi spekülasyon sermaye alanlarına kadar uzanan döngüsel krizler, sadece sıklaşmakla kalmamış; aynı zamanda daha çaplı, daha sistemik sonuçlar doğurur hale gelmiştir. Kapitalist sistemin krizleri artık sadece üretim alanıyla sınırlı değildir; finansal balonlar, borç sarmalları ve spekülasyonlar aracılığıyla tüm küresel yapıyı tehdit eden bir hal almıştır.

MANİPÜLASYON EŞLİĞİNDE KRİZİN FATURASI ÇIKARILIYOR

ABD’nin 2024 Nisan ayında duyurduğu yeni gümrük tarifesi kararları da bu bağlamda değerlendirilmelidir. Gümrük vergilerindeki artış, küresel düzeyde düşen kâr oranlarını koruma ve derinleşen krizi baskı altına alma çabasının açık bir göstergesidir. Bu tür hamleler, kapitalist merkezlerde baş gösteren yapısal tıkanıklığın geçici önlemlerle ötelenmeye çalışıldığını gösterir.

Trump, ABD halkına “ulusal refahı artırma” ve “ekonomik büyümeyi yeniden canlandırma” vaatleriyle seslenirken, üretimi yeniden ülke sınırları içine çekme ve sanayinin canlanmasını sağlama iddiasını öne çıkarıyor. Ancak gerçekte yaşanan, ABD emperyalizminin küresel hegemonya kapasitesinde yaşadığı zayıflamadır. ABD bir dönem önce iddia edilen aksine, artık dünya pazarında rakipsiz bir konumda değildir; yeni güç

odakları, özellikle Çin’in ekonomik atılımı, bu hegemonyayı ciddi biçimde sarsmaktadır.

Bu koşullarda devlet eliyle uygulanan korumacılık politikaları, kapitalizmin bugün enflasyon ve yüksek faiz sarmalında derinleşmeye devam eden aşırı üretim krizine bir çözüm üretmekten çok, yeni kriz dinamiklerini tetikleme potansiyeli taşımaktadır. Bu kaçınılmaz bir döngüdür; kapitalist sistemin “çözüm” diye sunduğu her korumacı adım, aslında kendi iç çelişkilerinin yeniden üretimi anlamına gelir. Bir yandan küresel değer zincirleri içinde ucuz iş gücüne erişim zorunluluğu sürerken diğer yandan ulusal düzlemde işsizliği azaltma ve yerli sanayiye canlandırma iddiasıyla toplumsal öfke kontrol altına alınmaya çalışılır. Oysa bu iki eğilim birbiriyle doğrudan çelişir: Ucuz emeğe erişim ile iç pazarın korunması aynı anda ve aynı zeminde gerçekleştirilemez.

İşte bu noktada kapitalizm, kendi çelişkilerini ideolojik söylemlerle maskeleymeye yönelir. Trump gibi popülist liderlerin “ulusal çıkar”, “milli sanayi” ya da “refah devleti” gibi argümanları bu işlevi görür: Sistemsel krizi sanki dış müdahalelerden ya da iç bürokrasiden kaynaklanıyormuş gibi gösterir. Ancak sermaye için ne ulusal sınırlar ne de halkın çıkarları bir anlam taşır; onun tek ölçütü, kârın maksimize edilmesidir. Bu bağlamda “ulusal koruma” söylemi, kitlelerin geçici olarak ikna edilmesine ve olası tepkilerin soğutulmasına hizmet eden bir sis perdesinden ibarettir.

Nitekim ABD’nin son dönemde açıkladığı gümrük tarifelerinin esas hedefinde Çin yer almaktadır. Yalnızca 2023 yılı verilerine bakıldığında, ABD’nin Çin’e karşı ticaret açığı yaklaşık 285 milyar dolar civarındadır. Çin, düşük üretim maliyetleri ve ucuz emek gücü sayesinde küresel pazarda hızla hâkimiyet kurmakta; başta elektronik, makine ve tüketim malları olmak üzere birçok alanda rakipsiz hale gelmektedir.

BİNLERCE BAĞLA UĞRAŞMAK

Bu süreçte Çin için ABD pazarı kritik bir rol oynamaktadır. Çünkü Çin, özellikle yüksek katma değerli ürünlerini –örneğin akıllı cihazlar, yarı iletkenler ve ileri sanayi ürünleri– bu pazarda satarak büyük ölçüde artık-değeri realize edebilmektedir. ABD’nin uyguladığı gümrük vergileri ise yalnızca Çin’i değil, Çin’le sıkı üretim ve tedarik zinciri ilişkileri olan diğer ülkeleri de doğrudan etkilemektedir.

Bu ülkelerin başında Japonya gelmektedir. Japonya, görece artık-değer üretiminde öne çıkan ülkelere biridir. Burada kastedilen, iş gününü uzatarak ya da ücretleri düşürerek değil; teknolojik gelişme, üretim süreçlerinin otomasyonu ve verimlilik artışı sayesinde daha kısa sürede daha fazla ürün üretebilme kapasitesidir. Yani Japonya, yüksek teknolojiye dayalı üretimle, aynı emek süresinden daha fazla değer elde etme yeteneğine sahiptir. Bu, Japonya’nın rekabet gücünün temelini oluşturur.

Ancak ABD’nin uyguladığı yeni gümrük tarifeleri, hem Çin’deki üretim ağını hem de Japonya’nın bu teknolojiye dayalı rekabetçi üretim avantajını sarsmaktadır. Çin üzerinden yapılan üretim ve ihracat zincirine uygulanan vergi baskısı, Japonya’nın da bu zincir üzerinden elde ettiği ticari avantajı doğrudan zedelemektedir. Böylece yalnızca hedef alınan Çin değil, onunla ekonomik olarak iç içe geçmiş diğer kapitalist merkezler de zarar görmektedir. Bu durum, emperyalist sistemdeki yapısal bağımlılık ilişkilerini ve çelişkilerin ne kadar girift bir hal aldığını gözler önüne sermektedir.

Kapitalizmin tarihsel evreleri dikkate alındığında, bugün yaşanmakta olan kriz özgün ya da beklenmedik değildir; tersine, sistemin yapısal çelişkilerinin derinleşmiş ve birikmiş hâlidir. 1970’li yıllarda Fordist üretim biçiminin tıkanmasıyla birlikte, krizi aşmak amacıyla post-Fordist ve esnek üretim modelleri geliştirilmiştir. Ancak bu modeller krizin temel nedenlerini ortadan kaldırmamış, yalnızca etkilerini zamana yayarak geçici olarak ötelemiştir. 2008’de patlak veren finansal kriz, bu geçici çözümlerin

yetersizliğini açıkça ortaya koymuştur.

FİNANSA DAYALI KRİZ “MODELİ”

Kapitalist sistemin büyüme ve kâr marjlarını artırma eğilimi, özellikle 1970’li yıllardan itibaren üretim merkezli sermaye birikiminden uzaklaşarak, finansallaşmayı merkeze alan yeni bir birikim rejimini öne çıkarmıştır. Finansallaşma, kârın artık doğrudan üretimden değil; kredi genişlemesi, hisse senedi piyasaları, borsa hareketleri, türev araçlar gibi finansal kanallar üzerinden elde

sallaşma, reel üretimi genişletmediği gibi, üretimle teması giderek zayıflayan şişirilmiş bir değer dünyası yaratır. Bu da finansal balonlar ve spekülasyon patlamalarıyla kendini gösteren yeni tip krizleri doğurur. 2008 krizi bunun en açık örneklerinden biridir.

Dolayısıyla finansallaşma, kapitalist sistemin bulduğu ve bir “çözüm” olarak sunduğu bir ekonomi modeli değil, krizin yapısal bir yansıması ve derinleşme biçimidir.

edildiği bir evreyi temsil eder.

Bu dönüşümle birlikte, sermaye üretim sürecinden koparak spekülasyon alanlara yönelmiş, böylece emek sömürüsüne dayalı artık-değer üretimi ikinci plana itilmiştir. Bu yeni modelde bankacılık sektörü, finans şirketleri, yatırım fonları gibi yapılar ekonominin asli aktörlerine dönüşmüş; şirketler, üretim verimliliğinden çok hisse senedi performansına, kısa vadeli kârlılığa ve piyasa değerine odaklanmaya başlamıştır.

Aynı dönemde hane halkının tüketimi de krediyle desteklenmiş; borçlandırılmış kitleler yaratılarak talep canlı tutulmaya çalışılmıştır. Ancak bu borç temelli büyüme modeli, sistemin kriz eğilimini daha da derinleştirmiştir. Çünkü finan-

Bugün gelinen noktada, üretim ile tüketim arasındaki dengesizlik daha da derinleşmiş durumdadır. Geniş yığınların alım gücü artmadığı halde tüketim, büyük ölçüde borçlanma yoluyla sürdürülebilir kılınmaya çalışılmıştır. Ancak bu borç temelli tüketim modeli artık sınırlarına dayanmıştır. Kapitalist sistemin büyüme zorunluluğu ve kâr marjlarını artırma eğilimi, üretime dayalı olmayan, yani reel ekonomiden kopuk bir finansallaşma sürecini beraberinde getirmiştir. Bu süreçte spekülasyon sermaye — yani borsa, emlak, türev piyasaları gibi alanlara yönelen, gerçek mal ve hizmet üretimiyle bağıntı büyük ölçüde yitirmiş sermaye biçimi — ekonominin asli taşıyıcısı haline gelmiştir.

Sermayenin üretimden koparak spe-

külatif dolaşıma yönelmesi, kendi içinde de bir kriz doğurmuştur. Çünkü artık-değer üretimine değil, var olan değerlerin el değiştirmesine dayalı bu model sürdürülemezdir. İşte bu koşullar altında ABD’nin son dönemde attığı korumacı adımlar, yalnızca dış ticaret açığını hedefleyen teknik müdahaleler değil; aynı zamanda ulus-devletin krizi yönetme kapasitesini yeniden canlandırma çabasıdır.

Ne var ki, bu tür hamleler, 1980’lerden bu yana uygulanan neo-liberal politikalarla sınırları ve işlevleri büyük ölçüde aşındırılmış olan devletin yapısal zayıflığını ortadan kaldırmaz. Gümrük tarifeleri gibi müdahaleler, emperyalist sermayenin küresel ölçekte yaşadığı kâr sıkışmasını çözebilecek bir niteliğe sahip değildir. Tersine, bu tür adımlar, krizin eşitsiz gelişimini daha da derinleştirme potansiyeli taşır. Çünkü maliyet artışları, zincirleme bir biçimde küresel üretim ağına yayılır ve en ağır yük, her zaman olduğu gibi yarı-sömürge konumundaki ülkelere ihraç edilir. Önümüzdeki yıllar bugün yaşadıklarımızın tekrarlanmasından; ama elbette daha derin, daha çaplı ve daha büyük risklerle tekrarlanmasından ibaret kalacaktır. Emperyalist tekeller dünya halklarını, ezilen ulusları ödenemez borçlarla kölesi haline getirmiş bulunuyor. Buna aracılık edenler “parlamentar sistem” yoluyla halka seçtirilen bir avuç burjuva-feodal karakterde, “millî” görünen, gerçekte ise büyük tekellerin elinde yetişmiş, onlar tarafından devşirilmiş unsurdur. Suriye’nin “yeni diktatörü” olarak anılmakta olan Ahmed El-Şara’nın da aynı eller tarafından, bu adam henüz Colani adıyla HTŞ’ye bağlıyken eğitildiğini öğrendiğimizde elbette şaşırmadık. Çünkü benzer eğitimleri alanlar dün olduğu gibi bugün de ülkeyi yönetiyorlar. Kapitalizmin dünya halklarına sunduğu sefaletten, yoksulluktan, her türden gericilikten sonra bugün de haksız paylaşım dayanan bir emperyalist savaş olasılığıyla karşı karşıyayız. Buna karşı ekimizdeki silahların neler olduğunu tartışmak sorumluluğunu erteleyemeyiz. Halkların erişilemez devasa gücünü harekete geçirmenin yollarını keşfetmek veya açığa çıkarmak için süreklileşmiş krizin dinamiklerine vakıf olmak ve bilinçlere devrimi taşımak ertelenemez görevdir. Kriz her geçen gün karanlığı çağırıyor. Aydınlik ise şafaktaki gün ışığı kadar yakındır. Gözlerimizi yummaktan kurtulduğumuzda yolumuzun ışıklığı olduğu da görülecektir.

2. TRUMP DÖNEMİ ÇATIRDIYOR

Emperyalizm denince akla ilk gelen devlettir ABD. Bu bir rastlantı değil, tarihsel bir sonuçtur. Zorbalık, sömürü ve yağmayla anılan ABD emperyalizmi, bu sistemin en çürümüş biçimini temsil eder. Savaşların, açlığın ve kölece sömürünün temel nedenlerinden biri odur. Emperyalizmin görünen yüzü, onun markası haline gelmiştir.

ABD, emperyalizmin hem ekonomik hem kültürel damgasıdır. Dünyanın neresinde bir sömürü, işgal ya da darbe varsa altında ABD emperyalizminin imzası bulunur. Bugün bu markayı açıkça taşıyan figür ise Trump'tır. Gündemimizi sürekli olarak değiştiren güncel krizlerde Trump, bir sembol olarak karşımıza çıkıyor: Rusya-Ukrayna savaşında, Filistin'de, İran'da, Orta Doğu'da ya da bizzat ABD'nin içinde "sansasyonel" haberlerin baş aktörüdür. Onun her sözü ve eylemi yeni bir çatışma, yeni bir gerilim yaratıyor. Bu nedenle Trump'ın her absürtlüğü, aynı zamanda ABD emperyalizminin içine düştüğü krizi de gözler önüne seriyor.

Emperyalizm bugün, tekrarlar içinde kendi **çözumsuzluğuyla** baş başa kalmış durumda. Sömürüye dayalı ekonomi, çıkış yolları arayarak bu krizle baş etmeye çalışıyor. Gücünü koruyor gibi görünse de, başından beri çatlak olan temelleri giderek daha fazla sarsılıyor. ABD emperyalizmi de bu genel tablodan bağımsız değil. Trump ise, bu sarsıntının rastlantısal değil, somut bir ifadesi olarak öne çıkıyor. Yalnızca bir figür değil, özellikle ABD emperyalizminin yönetim krizinin cisimleşmiş halidir.

Covid-19 sonrası gelişmeler, ABD'nin emperyalist çıkarlarını doğrudan etkiledi. Rusya'nın Ukrayna işgaliyle birlikte emperyalistler arası rekabet yeni bir düzeye taşındı. Bu çekişmenin sonuçlarını yaklaşık altı yıldır tüm dünyada hissediyoruz. İşte bu çatışmalı süreçte Trump, yeniden ABD seçim sahnesine çıktı. Adaylığı, ABD'nin hegemonik gücünü koruma ve "markasını" sürdürme amacının açık bir ifadesiydi. Biden yönetimi zayıf iradeli, kararsız ve çözumsuzlük içinde bir görüntü

sergiliyordu. Artan savaş gerilimleri ve derinleşen ekonomik kriz, ABD egemen sınıflarını daha saldırgan bir lider arayışına itti. Trump, bu ihtiyaca en uygun aday olarak sıvrıldı.

Savaş cephelerini sonlandırma, ürettiği yeniden ülke içine çekme ve iç düzeni sağlama gibi vaatlerle, Trump bir kez daha rüzgârı arkasına aldı. Göçmen karşıtlığı ve "Yeniden Büyük Amerika" sloganı bu hamleyi ideolojik olarak pekiştirdi. Demokratlar ise, ışığı tamamen sönmüş Biden'dan güç bela ve geç kurtulabildi. Bu gecikmeyi fırsata çeviren Trump, Biden'a daha sert yüklenerek ivme kazandı. Seçim öncesi yaşanan "suikast girişimi" de Trump'a yönelik desteği büyüttü ve nihayetinde seçim onun zaferiyle sonuçlandı. Bu zaferin ardından, onun savaş ve ekonomik krize yönelik vaatleri yeniden gündemin merkezine yerleşti: Trump, bunların hepsini sonlandırma iddiasıyla öne çıktı.

EPSTEİN ÇIKMAZI

Epstein dosyası ABD gündemine geldiğinde tüm dünyada büyük yankı uandırmıştı. Jeffrey Epstein, cinsel istismar ve çocuk tacizi gibi birçok suçlamayla tutuklandı; ancak henüz yargılanırken hapishanede ölü bulundu. Bu nedenle dosyanın tamamı kamuoyuna açıklanmadı. ABD'de birçok tanınmış ismin adının geçtiği bu dosyada Trump da yer alıyor. Trump'ın geçmişte Epstein hakkında yaptığı açıklamalar da biliniyor. Kendisini aklamaya çalışsa da Cumhuriyetçi Parti'den bile Epstein dosyasının Trump için bir kırılma noktası olduğu dillendiriliyor. Dosya, içerdiği iğrençlikler kadar Trump'ın geleceği açısından da kritik önem taşıyor.

Yeni olmasa da bu dosya Trump için bir sona dönüşebilir. Tüm agresif çıkışlarına rağmen somut bir başarı elde edemeyen Trump'ın iktidarı çatırıyor. Bu dosya onun aleyhine işliyor. Görevden alınması ihtimali yeniden konuşulmaya başlandı. Bu konu gündeme geldiği ilk andan itibaren sadece Demokratlar değil, birçok toplumsal kesim tarafından da Trump

hedef gösterildi. Şimdi bu tartışmalar daha fazla gündemde. Çünkü Trump yönetimine yönelik memnuniyetsizlik artıyor. Bu huzursuzluk, Cumhuriyetçi Parti için de geçerli.

TRUMP ÇARESİZLİĞİ

Trump seçildikten sonra "dünyanın sahibi bizi" edasıyla küstahça dünyaya seslendi. Had bildirme çabaları, agresif söylemleri ve tehditkâr tutumları uzun süre gündemde kaldı. Ancak şimdiye dek attığı hiçbir adım kalıcı bir kazanıma dönüşmedi. Bu durum, Trump aracılığıyla uygulanan ABD emperyalizminin saldırgan siyasetinin de **sonuç üretmediğini** ortaya koyuyor.

Rusya-Ukrayna savaşında ise hâlâ bir sonuca ulaşılamadı. Sonuç getirmeyen ateşkesin de ABD'nin çıkarlarına ne kadar hizmet edeceği tartışmalı. Beyaz Saray'daki Trump-Zelenski gösterisinin ardından birçok senaryo tartışılmış, ancak somut bir ilerleme sağlanamamıştı. ABD bu savaş için artık fazlasıyla bütçe harcadığını düşünüyor; bu da içerideki krizi derinleştiriyor. Sonuç olarak, Trump'lı ABD'nin dış politikası da içerideki sorunları da çözmekten **uzak** bir çizgi izliyor.

Filistin meselesinde de Trump'ın, saldırgan tutumlarıyla yalnızca itici değil, suç ortağı bir pozisyonda olduğu da açıkça görülüyor. "Savaşı bitireceğim" vaatleri daha fazla kan dökülmesine yol açtı. Soykırımcı Netanyahu ile kurduğu yakın ilişki, İsrail'e silah satışlarını artırdı, Siyonist işgale açık destek verdi. Gazze yerle bir edilirken enkazın üzerinde bir kumarhane hayali kuracak kadar pervasız bir düzen tahayyül edildi. ABD içerisinde Filistin destekçilerini hedef aldı; sınır dışı etmeler, tutuklama saldırıları ile dozu artırdı.

Buna rağmen Trump'lı ABD bu konularda bir **çözüm üretebilmiş değil**.

Trump'ın bir diğer agresif hamlesi ise gümrük vergilerindeki ani artışlardı. Ülke içindeki üretimi ve yatırımı arttırma iddiasıyla, özellikle Çin'i hedef alan "Kurtuluş Günü" adını verdiği

bir dizi gümrük tarifesi uygulamaya koydu. Ancak bu hamleler, kısa sürede küresel piyasalarda sarsıntıya yol açtı. Asya borsaları tarihinin en büyük kayıplarından birini yaşarken Çin'in misillemeleriyle iki ülke arasındaki gerilim tırmandı. ABD yönetimi, bir süre sonra bu tarifeleri durdurmak zorunda kaldı; bugün ise bu politikanın yerini daha sınırlı artışlar almış durumda. Trump'ın bu saldırgan çıkışı, ABD hegemonyasının zedelenen prestijini yeniden tesis etme çabasının bir parçasıydı. Ancak sonuç yine değişmedi: Trump'lı ABD **çözüm üretemedi**.

Trump, göreve geldiğinden beri ülkeye yatırım çekme ve borç yükünü azaltma çabası içinde oldu. Körfez ülkeleri Suudi Arabistan, Kuveyt ve Katar'ı ziyaret ederek yatırım vaatleri aldı ve anlaşmalar yaptı. Ancak savaş ve iç krizler bu yatırımları engelliyor. Trump'lı ABD, ne dış ne iç politikada istikrar sağlayabildi; uzun vadeli kriz çözümleri üretemiyor, mevcut söylemler sürekli tekrar ediyor. Yeni sömürü alanı olarak değerli madenler ve yarı iletken çip üretimi öne çıkıyor. Beyaz Saray'daki Zelenski görüşmesinde, bu madenlerin çıkarılması için baskı yapıldı; bu, Çin'in teknoloji üretimine karşı stratejik bir hamleydi. Grönland'ın askerî ve ekonomik olarak ABD'nin elini güçlendirme isteği de benzer bir hedefi yansıtıyor. Ancak bu planlar henüz gerçekleşmedi.

Emperyalizmin en zorba ve aynı zamanda en sinsi temsilcilerinden biri ABD'dir. Trump'lı ABD bu zorbalığın ve küstahlığın örneğidir. Emperyalist tekeller için zenginlik, düzen var oldukça büyüyecek. Başından beri bahsettiğimiz **çözumsuzlük** tam da bununla alakalı. Emperyalist devletler çözüm üretemeyecek. Onun yazgısında yıkılmak var. ABD emperyalizmi bu zorbalığı sürdürmek adına halklara dönük saldırılarına devam edecek, çözüm üretemedikleri her hamlede gerçek çözümü ezilenler gösterecek. Bu da emperyalizmin sınanacağı ve sonu yıkım olan **devrimlerle** olacak.

TURİZM RÜYASI KABUSA DÖNÜYOR

Türkiye 1980’li yıllardan itibaren turizmi stratejik bir sektör olarak ele almış, 1990’lar boyunca bu sektöre yönelik yatırımlar hız kazanmış, 2000’li yıllarda ise turizm ülkenin döviz ihtiyacını karşılayan, istihdam üreten ve ekonomiyi dış şoklara karşı kısmen dengeleyen bir alana dönüşmüştür. Özellikle 2010 sonrası dönemde cari açıkla boğuşan ülke ekonomisi için turizm yalnızca bir hizmet sektörü değil adeta hayati bir soluk borusu halini almıştır.

Turizm Türkiye ekonomisinde 1980 sonrası dönemde giderek artan bir rol oynamaya başladı. IMF ve Dünya Bankası reçeteleri doğrultusunda geliştirilen “ihracata dayalı büyüme” modelinde turizm sektörü hem doğrudan ihracat geliri sağlayan hem de istihdam üreten bir alan olarak desteklendi. 2000’li yıllarla birlikte gelen siyasal istikrar ortamı düşük döviz kuru ve küresel turizm hareketliliği, Türkiye’yi Akdeniz çanağında en çok tercih edilen bölgelerden biri haline getirmişti.

Bu doğrultuda 2019 yılında Türkiye 45 milyonun üzerinde turist ağırlarken, turizm geliri yaklaşık 34.5 milyar dolar olarak kaydedilmiş. Bu gelir ise Türkiye’nin borçlanmaya dayalı ekonominin yüksek cari açığının kapatılmasında önemli bir kaynak işlevi görmüştür. Eklemek gerekir ki turizm aynı zamanda tarım, ulaşım, perakende, konaklama, kültür-sanat, alkol-tütün, sağlık ve inşaat gibi sektörlerle doğrudan bağlantılı çalıştığı için dolaylı istihdam üretiminde de büyük pay sahibidir. Örneğin TÜİK verilerine göre 2022 itibarıyla Türkiye’de her 100 çalışandan 8’i doğrudan turizm sektöründe istihdam edilmiştir.

DÖVİZ GELİRLERİNİN GERİLEMESİ VE EKONOMİK KIRILGANLIK

Ancak 2020’de başlayan pandemi süreciyle birlikte, turizm sektörünün ülke ekonomisi için kalıcı bir değer üretmediği açıkça görüldü. Kalıcı değer yaratmayan bu sektöre verilen aşırı desteğin, dünya piyasalarındaki yoğun dolarizasyonun zayıflamasıyla birlikte kalıcı hasarlara yol açması kaçınılmaz oldu. Sektöre, sağladığı yüksek rant nedeniyle gelişen bağımlılık, bu süreçten

itibaren açık biçimde gözlemlenmeye başladı. Turist sayısındaki düşüş yalnızca hizmet sektörünü değil, bütçe açığını ve döviz kurlarını da doğrudan etkiledi. 2021–2022 yıllarında geçici bir rahatlama sağlandıysa da, 2023’te küresel enflasyon, Rusya-Ukrayna savaşı ve Siyonist İsrail’in Gazze işgalinin şiddetlenmesi gibi bölgesel krizler Türkiye’nin istikrarsız iç politikasıyla birleşince, turizmde yeni bir gerileme süreci tetiklendi.

Turizm sektöründeki daralma, yalnızca tekil bir ekonomik göstergenin gerilemesi değil; aynı zamanda Türkiye ekonomisinin yapısal kırılganlıklarının ve emperyalist mali sermayeye olan bağımlılığının daha görünür hale gelmesi anlamına gelmektedir. Türkiye gibi, ekonomisi yüksek faizli dış borca dayalı, ithalat bağımlılığı yüksek ve yarı sömürge niteliğindeki ülkelerde, turizm gibi döviz kazandırıcı sektörler sadece birer gelir kalemi değil; aynı zamanda ekonomik istikrarın temel dayanaklarından biridir.

Bu çerçevede, yabancı sermaye açısından turizm yalnızca doğrudan bir kazanç alanı değil, aynı zamanda ülkenin ekonomik ve siyasal istikrarının da bir göstergesidir. Turist sayısındaki azalma, sektörel gelir kaybı ve özellikle Batılı turist profilinin yitirilmesi, Türkiye’nin makro ekonomik dengelerin sürmesini koşullayacak biçimde “yatırım yapılabilir” olmasına engel olmaktadır. Çokça sözü edilen “yatırım yapılabilir ülke” imajını zedelemektedir. Bu durum, sadece turizm değil, genel olarak doğrudan yabancı sermaye girişlerinde de duraksamaya neden olmaktadır.

Ekonomik kriz yalnızca tüketici talebinin aşırı artışıyla değil, aynı zamanda yetersizliğiyle de tetiklenebilir. Bugün yaşanmakta olan kriz esasen talep yetersizliğine dayanmaktadır. Reel sektörde üretilen mal miktarıyla tüketilen mal miktarı arasındaki dengesizlik, üretim lehine bir mal şişkinliğine yol açmakta; ancak bu ürünler ne iç ne de dış pazarda yeterli karşılık bulamamaktadır. Bu durum, hem ihracatı hem de ithalata rakip yerli endüstrileri olumsuz etkilemektedir.

KUR OYNAKLIĞI VE TURİZMDE GÜVEN BUNALIMI

Merkez Bankası, iç talepteki bu yetersizliği aşmak amacıyla faiz oranlarını düşürmüş ve bu hamle kısa vadede iç pazarda bir hareketlilik yaratmıştır. Ancak düşük faiz politikası, TL’nin döviz karşısında değer kazanmasına neden olmuş; bu da ihracatı pahalılaştırırken ithalatı ucuzlatmış, turizm gelirleri üzerinde de olumsuz etkiler yaratmıştır. Tıpkı ihracat kalemlerinde olduğu gibi, TL’nin değer kazanması turistin ülke içinde satın alabileceği mal ve hizmet miktarını azaltmakta; bu da toplam turizm gelirlerinde düşüşe yol açmaktadır.

Turizmdeki daralma, döviz kurlarındaki istikrarın bozulmasıyla birleştiğinde TL’nin değer kaybı kaçınılmaz hale gelmektedir. Zaten uzun süredir yapay biçimde baskılanan döviz kuru, artık tutulamaz hale gelmiş ve ciddi bir devalüasyon ihtimali gündeme taşınmıştır. Bu durum, Türkiye gibi ithalata bağımlı ülkelerde zincirleme bir maliyet enflasyonunu tetikleme potansiyeli taşımaktadır.

İthal enerji, gıda, ilaç ve teknoloji ürünleri gibi temel kalemlerde kur artışı doğrudan fiyatlara yansımaktadır. Üretimin önemli bir kısmının ithal girdilere dayanması, döviz kurundaki yükselişin maliyetleri hızla yukarı çekmesine neden olur. Bu da nihai ürün fiyatlarında fahiş artışlara yol açar. Kur şoku yalnızca halkın tüketimini baskılamakla kalmaz, aynı zamanda ücretlerin reel değerini de ciddi biçimde düşürür. Nitekim 2025’e girerken enflasyonun yeniden yüzde 60’lar sevi-

yesine yükselmesi, emekçilerin satın alma gücünü büyük ölçüde eritmiş ve iç talebi daha da zayıflatmıştır.

Herkesin bildiği üzere turizm gelirleri, yapısal bir döviz kaynağı işlevi görür. Ancak döviz kurundaki dalgalanmalar, hizmet fiyatlarını öngörülemez hale getirmekte ve Türkiye’nin turistik cazibesini zayıflatmaktadır. Dahası, turistin ülkeye getirdiği dövizin satın alma gücünün azalması, kişi başı harcamaların düşmesine yol açmaktadır.

Son yıllarda yapılan araştırmalar, özellikle Avrupa ülkelerinden gelen turist sayısında belirgin bir azalma olduğunu ortaya koymaktadır. Buna karşılık, gelir seviyesi düşük ve harcama kapasitesi sınırlı turist profili giderek ağırlık kazanmaktadır. Bu durum, ziyaretçi sayısı artsa dahi toplam turizm gelirlerinin gerilemesine neden olmaktadır. Üstelik TL’nin sürekli değer kaybettiği bir ekonomik ortamda fiyat istikrarı sağlanamamakta, buna bağlı olarak hizmet kalitesi düşmekte, turist memnuniyeti de zayıflamaktadır. Dolayısıyla sorun yalnızca fiyat düzeyinde değil, aynı zamanda istikrarsızlık ve güvensizlik ortamında kök salmaktadır.

Ekonomik kriz yalnızca yüksek enflasyonla değil, aynı zamanda talep yetersizliğiyle de şekillenebilir. Bugün Türkiye’de yaşanmakta olan kriz, hem iç talebin düşüklüğü hem de üretim maliyetlerinin yüksekliğiyle karakterize edilen; gelir dağılımındaki uçurumların derinleştiği, halkın geçim koşullarının ağırlaştığı çok yönlü bir krizdir. Turizmde yaşanan gerileme de bu kriz sarmalını daha da derinleştirme potansiyeli taşımaktadır.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Hüseyin Ceylan (Parti Militanı): 10 Ağustos 1978 yılında İstanbul Gültepe'de sabah işe gitmek için evden çıkan Hüseyin Ceylan'a faşistler tarafından pusu kuruldu. Faşist Remzi Güneş'i kimin vurduğunu soran faşistler Ceylan'a 4 el ateş açtılar. Bu kurşunlardan birisi Ceylan'ın boynundan girerek kafasında kaldı. Ceylan doktorların müdahalesine rağmen kurtulamayarak ölümsüzleşti. Devlet destekli faşist güçler Hüseyin Ceylan'ın cenazesine de ateş açtı, bu saldırıyı önlemek için hiçbir önlem almayan polis ise halktan insanları gözaltına aldı.

Katip Saltan (Parti Militanı): Almanya'da işçi olarak çalışan Katip Saltan Proletarya Partisi saflarında örgütlenerek yurt dışında bulunan işçi ve emekçiler içinde örgütlenme çalışmaları yürüttü.

Saltan, 19 Ağustos 1980'de faşistlerce 27 bıçak darbesiyle katledildi. Saltan'ın cenazesi Acshen kentinde yapılan görkemli bir yürüyüşle memleketine uğurlandı.

Hüseyin Doğan (Parti Militanı): 1944 yılında Dersim'in Pülümür ilçesinde doğan Hüseyin Doğan, ekonomik nedenlerden dolayı 1972 yılında işçi olarak Almanya'ya gitti. 1976'da Türkiyelilerin ilk örgütlenmelerinden biri olan ATİF saflarında örgütlendi. Aynı zamanda bulunduğu Ulm'de aynı amaçlar için mücadele yürüten Ulm Halk Ocağı'nın da kurucularındandır. 16 Ağustos 1982'de yaşamını yitirdi.

Tuncer Mengücek (Parti Militanı): Kars'ın Büyük Çatak köyünde yoksul bir Kürt ailesinin çocuğu olarak doğdu. Alçakgönüllü, dürüst ve çalışkanlığıyla çevresi tarafından sevilen Tuncer Mengücek Proletarya Partisi saflarında köy, semt ve mıntika komitelerinde yer alarak militan bir mücadele yürüttü. Defalarca gözaltına alındı. Her seferinde işkencehanelerden zaferle çıktı. Çalıştığı inşaatta patronun yeni malzeme almaya yanaşmadığı için kullanılan malzemelerin eski ve çürük oluşu nedeniyle 4 Ağustos 1985'te 8. kattan düşerek yaşamını yitirdi.

1 AĞUSTOS ŞEHİTLERİ

Tarih 28 Temmuz 1986. Doğan Memeçil komutasındaki 10 kişilik gerilla birliği, Sivas-Erzincan-Dersim'in kesiştiği noktaya yakın bir bölgeden hareket

etti. Yeşilyazı'dan geçerek Söğütlü'ye uğradı. Birlik, gerillaya katılmak üzere yeni gelen yoldaşlarını aldıktan sonra diğer birliklere katılmak için yola çıkarken Topuzlar köyünde konaklayacaktı. Mola verdikleri bir yerde köylüler askerlerin köye yığınak yaptığını, dikkatli olmaları gerektiğini iletti. Tarih 1 Ağustos 1986'ydı. Ancak bu arada askerler gerillaları görmüş köyün etrafına yığınak yapmaya başlamıştı bile. O dönemler zaten Dersim'de yoğun bir abluka vardı: 3. Konferansın yapılacağı duyumlarını alan devlet, kendince büyük bir darbe yapmanın hazırlığı içindeydi. Bu arada gerillalar da askerlerin yoğunlaşmasının farkına varmış ve çekilmeye başlamışlardı. Ancak TC ordusu daha önceden gerillanın geleceğini tahmin ettiği alanlarda da pusuya yattığı için geri çekilmekte olan gerilla birliği askerlerce taranmaya başlandı. TC askerlerinin çok yakından ateş etmelerine rağmen gerillalar bu ateş bombardımanı altında köye çekilmeyi başardı. TC ordusu bu kez de köyü abluka altına aldı. Köyün içinde devam eden çatışmada önce **Parti Üyesi Doğan Memeçil**, ardından da **Parti İleri Militanı İsmail Kaya** ölümsüzleştiler. Onların ardından TC ordusu karşısında kahramanca direnen **Parti ileri militanları Yusuf Yıldırım, Ali Demir, Cahit Oğuz, İmam Utan, Süleyman Kaya, Yusuf Tosun ve Cumhuri**

İçöz ölümsüzleştiler.

Hasan Ataç (Parti Militanı): 1960'ta Dersim'de doğan Hasan Ataç çok genç yaşta devrimci düşüncelerle tanıştı. Tutsak düştüğünde çok genç olmasına rağmen işkencede "ser verip sır vermeme" geleneğine bağlı kaldı. İşkencehanelerde dalgalandığı bayrağı 13 Ağustos 1985'te İstanbul'da çatışmada katledildiğinde yoldaşlarına devrederek ölümsüzleşti.

ORDU MESUDİYE ŞEHİTLERİ

16 Ağustos 1993'te Ordu'nun Mesudiye ilçesine bağlı Topçam nahiyesi Ortaalan köyü mezrasında konaklayan Halk Ordusu birliğini ihbar sonucu TC güçleriyle çatışmaya girdi. Çatışmada halk savaşçıları Nurgül Bölükbaş ve Muzaffer Kahraman ölümsüzleştiler.

Nurgül Bölükbaş (Parti İleri Militanı): 15 Ekim 1970'te Ordu'nun Fatsa ilçesinde doğan Nurgül Bölükbaş gerci ve zengin sayılabilecek bir aileye mensuptu. Ailesinin malına, mülkünü reddedip insanlığın kurtuluşu için Proletarya Partisi saflarında, sınıf savaşımında yerini aldı.

Bölükbaş, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu mezunuydu. Proletarya Partisinin düşünceleriyle 1988'de üniversite yıllarında tanıştı. Üniversiteyi bitirdikten sonra Sivas Devlet Hastanesinde çalışmaya başladı. Sivas Tüm Sağlık-Sen üyesi de olan Nurgül Bölükbaş Halk Ordusuna katıldığı 1993'e kadar birçok hastanenin birçok sağlık bölümünde çalıştı.

Muzaffer Kahraman (Parti Militanı): 1973'te Ordu'nun Gürgentepe ilçesinde doğan Muzaffer Kahraman'ın halkla kurduğu ilişkiler, kitle bağları oldukça güçlüydü. İnsanlara kendini sevdirebilen, çalışkan, yaratıcı bir insandı. Gerilla olmak istiyordu. 1993'ün temmuz ayında Halk Ordusu saflarında savaşmaya başladı.

Hakan Karabulut (Parti İleri Militanı): 1971 yılında Balıkesir'e bağlı Bigadiç ilçesinin Akyar köyünde doğan Hakan Karabulut, 10 yaşına geldiğinde ailesi tarafından Almanya'daki abisinin yanına gönderildi. 1989 yılında Almanya'da Proletarya Partisinin düşünceleri ile tanışan Hakan Karabulut dost sıcaklığı, iyimserliği ve temizliği ile herkesin sevgisini kazandı. '98 Haziran'ında Türkiye'ye gelerek gerillaya katıldı. 9 Ağustos 1998 tarihinde Halk Ordusu gerillaları ile TC askerleri arasında çıkan çatışmada Tokat Topçam'da ölümsüzleşmişti.

Muharrem Horoz (Parti Üyesi): 1967'de Sivas'ın Divriği ilçesinde doğan Muharrem Horoz, 1989 yılında Trakya Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nde okurken Proletarya Partisinin düşünceleriyle tanıştı. 1992 yılında Komsomol içerisinde faaliyet yürüterek Komsomol'un güçlenmesinde önemli katkılarda bulundu. Ölümsüzleştiği tarihe kadar Partinin pek çok görevini omuzladı. 1999 yılının ağustos ayında tutsak düştü. Proletarya Partisi Merkez Komitesi Yedek Üyesi olan Muharrem Horoz, 2000 yılında başlayan F tiplerine karşı yapılan Ölüm Orucu direnişinin 236. gününde ölümsüzleşti.

Düzgün Öztürk (Parti Militanı): 1937'de Dersim'in Geçimli köyünde doğan Düzgün Öztürk, 1938'de ailesiyle birlikte Afyon'a göç ettirildi. Öztürk, 1965 yılında ise geçimini sağlayabilmek için Almanya'ya göç etti. 1978'de Proletarya Partisinin görüşleriyle tanıştı. ULM Tohum Kültür Merkezi kurucuları arasında yer alan ve Yönetim Kurulu Başkanlığı da yürüten Öztürk, 1999 yılında yakalandığı kanser hastalığı nedeniyle 8 Ağustos 2001 tarihinde yaşamını yitirdi.

Mehtap Kara (Parti İleri Militanı): Ka-

radeniz'in Hatice'si, Dersim'in Sevdası Mehtap Kara üniversite öğrencisi iken '94 yılında Proletarya Partisi ile tanıştı ve '94 yılının çalkantılı döneminde Komsomol'da örgütlendi. Üniversite yıllarında gençliğin tartışmalarında Partinin ideolojik-politik hattına uygun durdu ve gençliğin örgütlenmesinde önde gelen kadrolardan biri oldu.

Mücadeledeki azmi ve kararlılığı onu 2000 yılının ağustos ayında gerilla mücadelesine taşıdı. Kara, yoldaşlarına ve Partiye bağlılığını Karadeniz'den Dersim'e gelerek bir kez daha gösterdi. Partiye bağlılığın, yoldaşlara bağlılığın, mücadeledeki ısrarın adı oldu. TC güçlerinin Hozat Kinzir ormanlarında gerçekleştirdiği operasyonda PKK ve Halk Ordusu gerillaları ablukaya alındı. Mehtap Kara 1 Ağustos 2007'de yaşanan çatışmada şehit düştü.

Ceren Ayfer Karatepe (Parti Taraftarı): 5 Ağustos 2015 tarihinde Yunanistan'ın başkenti Atina'da babası İbrahim Karatepe ile geçirdikleri bir trafik kazası sonucu yaşamını yitirdi. İkinci ismini Ayfer Celep'ten alan 14 yaşındaki Ceren Ayfer Karatepe, daha çocuk yaşta devrimci düşüncelerle tanışarak YDG saflarında mücadeleye katıldı.

5-6 AĞUSTOS MERCAN ŞEHİTLERİ

6 Halk Savaşçısı. Ne çok sevdiler bu halkı. Bu halk da onları... Gittikleri köylerde, yaylalarda kısa zamanda halkla bütünleşiyor, yaşanan sorunlara birlikte çözümler üretiyorlardı. Köylülerle yaptıkları toplantılarda herkesin fikrini dikkatle dinliyor, sorunların çözümüne onları da ortak etmeye çalışıyorlardı. En çok da bu yüzden güvenirdi köylüler onlara. En çok da bu yüzden çocukların ve kadınların ilgi odağı olurlardı. Çünkü onların umutlarını, özlemlerini, ifade etmekte zorlandıkları öfkelerini en güzel onlar dile getirirlerdi...

Mercan dağları, dağlardaki her canlı, kendilerinden önce bu dağlarda ölümsüzleşen her devrimci bu direnişe tanıklık etmişti. Onlar da TC ordusunun pususunu fark ettiklerinde silahlarını ateşlemekte hiç tereddüt etmediler.

Ovacık Mercan Dağları'nda bölgede bulunan Mustafa Sarıca komutasındaki Halk Ordusu gerillaları ile TC güçleri arasında 5 Ağustos akşamı başlayan ve 6 Ağustos sabahına kadar süren bu çatışmada **Parti ileri militanları Mustafa Sarıca ve İlker Tezer** ile **Parti militanları Tanju Er, Tarık Akın, Mehmet Keleş ve Zeynel Çakıl** son mermilerine kadar direnerek ölümsüzleştiler.

SOYKIRIMIN FUARI: IDEF 2025

22-27 Temmuz 2025 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen 17. Uluslararası Savunma Sanayii Fuarı (IDEF 2025), sermayenin kanlı yüzünü bir kez daha teşhir etti. Onlarca şirket, ürettikleri uçaklar, füzeler, bombalar ve yüksek teknoloji ölüm araçlarıyla fuarda boy gösterdi. Dünya halklarına yıkım, açlık ve işgalden başka hiçbir şey vadetmeyen emperyalist devletler ve onların silah tekelleri, Bakırköy'de adeta bir soykırım pazarına dönüştürdükleri bu alanda ürünlerini sergilemekten onur duydu. "2025 Yılı, IDEF Yılı" şiarıyla duyurulan etkinlik, TC Millî Savunma Bakanlığının ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı desteğiyle ve Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı'nın organizasyonuyla gerçekleştiriliyor. Fuar tanıtımında şu ifadeye yer veriliyor: "IDEF sadece bir fuar değil, daha güvenli bir dünya taahhüdümüzdür." Oysa bu cümle, Gazze'nin yıkılmış şehirlerinde yankılanan patlamalar ve katledilen yüz binlerce Filistinlinin bedeninde suskun kalan emperyalistlerin yalanlarından ibarettir.

EMPERYALİSTLERİN KANLI SOFRASI

Bu fuarda yalnızca ticaret yapılmıyor; aynı zamanda emperyalist savaşın, soykırımın ve sömürünün pazarlığı yürütülüyor. IDEF 2025'e katılan şirketler arasında öyle isimler var ki Filistin'deki her enkazda, her katliamda bu şirketlerin parmak izleri bulunuyor. Bu şirketler yalnızca teknoloji satmıyor; Filistin halkının bedenleri üzerinde yükselen sermaye kuleleri inşa ediyorlar. Fuarın katılımcıları, sadece silah değil, kanın, yıkımın ve sömürünün yüksek teknolojisini pazarlıyor. Bu şirketler, İsrail'in 77 yıldır sürdürdüğü işgalin ve özellikle son 22 ayda derinleşen soykırımın doğrudan suç ortaklarıdır.

Leonardo (İtalya), İsrail ordusunun kullandığı "Iron Fist" savunma sisteminin radarlarını sağlayarak Gazze'deki kara işgaline mühendislik hizmeti sunuyor.

Avrupa füze üreticisi MBDA'nın da ortağı olan şirket, savaş gemilerine monte edilen lazer sistemlerinden helikopter parçalarına kadar pek çok ölümcül teknolojinin üreticisi.

Lockheed Martin (ABD), İsrail'e F16 ve F-35 savaş uçakları, saldırı helikopterleri ve Hellfire füzeleri sağlıyor. Bu uçaklar, Gazze'ye düzenlenen hava saldırılarında aktif olarak kullanılıyor. Silahların büyük kısmı ABD'nin askerî yardım programlarıyla İsrail'e ücretsiz sunuluyor. BAE Systems (İngiltere), Gazze'ye binlerce top mermisi yağdıran M109 obüslerinin üreticisi. F-35 uçaklarının parçalarını, insansız deniz silah sistemlerini ve füze fırlatma kitlerini de sağlayan şirket, işgalin kara ve hava bileşenlerinin tamamına dokunuyor.

GE Aerospace (ABD), İsrail'in kullandığı savaş uçakları ve savaş gemilerinin motorlarını tedarik ediyor. Aynı zamanda işgal altındaki Golan Tepeleri'nde yasa dışı yerleşimlere yatırım yapıyor.

Honeywell, sivillere karşı kullanılan GBU-39 bombalarının yönlendirme sistemlerini üretiyor, İsrail jetlerinin motor tedarikini de üstleniyor.

HP, dijital soykırımın altyapısını kuruyor. İsrail donanmasına yazılım sağlayan HP, Filistinlilerin biyometrik verilerini toplayan sistemleri geliştiriyor. Batı Şeria'daki kontrol noktalarında, Doğu Kudüs'teki ayrımçı veri merkezlerinde HP'nin izleri var. BM raportörleri, bu faaliyetlerin insan hakları ihlali olduğunu açıkça belirtti. Teledyne, İsrail'e yüz milyonlarca dolarlık silah parçası, termal dürbün, radar ve füze sistemi bileşeni satıyor. Leupold, Gazze ve Batı Şeria'da sivilleri hedef alan keskin nişancı dürbünlerini temin ediyor. Thyssenkrupp Marine Systems (Almanya), İsrail'in nükleer kapasite taşıdığı ileri sürülen denizaltılarını üretiyor. Üstelik bu anlaşmalar, rüşvet ve yolsuzluk iddialarının merkezinde. 3 milyar avroluk yeni anlaşmayla soykırımın derin

sularına yatırım yapıyor.

Rolls-Royce Power Systems, İsrail tanklarına ve devriye botlarına motor sağlayarak kara ve deniz saldırılarının motor gücünü üretiyor.

SİYONİZM'İN SADIK ORTAĞI: TC DEVLETİ

Bu şirketler, IDEF 2025'te sergiledikleri silahlarla Gazze'de katledilen on binlerce insanın, sakat kalan yüz binlerin ve yerle bir edilen hastanelerin, okulların, altyapının doğrudan failleridir. Onlar sadece silah değil; kan, kül ve yıkım satmaktadır. Filistin Eylem Komitesi'nin fuarın ilk günü için yaptığı çağrıyla gerçekleşen eylem, bugüne dek uygulanan en yoğun ablukayla karşılaştı. Fuar alanına ulaşımı sağlayan metro, otobüs ve ring seferleri durduruldu. Bakırköy Kaymakamlığı, eylem çağrısını gerekçe göstererek 6 günlük eylem yasağı ilan etti. Bu yasağın niteliğini açıkça ortaya koyuyor: TC devleti emperyalist ve Siyonist dostlarını rahatsız edecek hiçbir adıma müsaade etmeyeceğini yeniden ilan etti. Bununla yetinmeyen faşist diktatörlük, uluslararası zirveler dahil hemen her yerde Filistin dostu olduğu yalanıyla suçunu gizlemeye çalışırken Filistin'in gerçek dostlarının 22 Temmuz'da Yenibosna'da gerçekleştirdiği eylemde 16 kişi hakkında gözaltı kararı verdi. 8 kişi gözaltına alındı, 1 kişi tutuklandı. 1 kişi ev hapsine, 6 kişi imza yükümlülüğüne mahkûm edildi. TC'nin iş birliği öylesine teşhir oldu ki bunun teşhirini engellemek için her adımı en saldırgan biçimde boğmaya çalışıyorlar. Ancak eylemciler yanıtlarını verdi: 2025 yılı IDEF yılı değil, Filistin direnişinin yılı olacak dediler; Filistin bayrağını hem içeride hem dışarıda dalgalandırdılar.

Peki, tüm bunlar yeterli mi? On binlerce Filistinli katledilirken, bir çuval un için her gün yüzlercesi yaşamını yitirirken, doktorlar, gazeteciler hedef gözetilerek katledilirken katillerin burnunun

ucunda çıkan bu cılız ve dağınık sesler yeterli mi? TC, emperyalist kampın ileri karakolu, Siyonist İsrail'in bölgedeki en yakın müttefiki, en sadık suç ortağıdır. IDEF fuarı yalnızca silahların sergilendiği bir vitrin değil; halklara karşı işlenen suçların, soykırımların pazarlık masasıdır.

Peki, bu masayı gerçekten devirmek için ne kadar çabalıyoruz? Bu alçak ticareti durdurmak için ne kadar samimiyiz? Kaçımız bu yükü omuzlamak için adım atıyor, kaçımız öfkesini örgütlü bir güce dönüştürüyor?

Soru açıktır: Bu kadarına tahammül etmek bizden neyi eksiltir?

Filistin bayrağını taşımak yetmez; onu anti emperyalist mücadelenin bayrağı olarak sahiplenmek, ona yönelen her saldırıyı durdurmak gerekir.

Eylemlere katılmak yetmez; direnişi büyütecek, kalıcı ve örgütlü halk güçlerini yaratmak gerekir. Filistin eylemlerinin sıkıştığı pratiğin darlığını tartışmak, bu sıkışmışlık içinden yolu hep birlikte açmak zorundayız. Bu mücadele birkaç insanın omzuna yüklenerek sürdürülemez. Hepimize, her mahalleye, her kampüse, her fabrikaya düşen sorumluluklar var. Ajitasyona değil, örgütlenmeye; öfkeye değil, devrimci hazırlığa ihtiyacımız var. Görevimiz, bu topraklardan yükselen bir anti emperyalist cepheyi örmektir.

Gazze'yi savunmak, emperyalizme ve iş birlikçilerine karşı sınıf mücadelesi vermektir. Filistin'e sadakat, her günün ajandasına bu mücadeleyi koymakla mümkündür. Bu yüzden bu fuar karşısında sessizlik suç, örgütsüzlük zaftır. Filistin davası bizim davamızdır. 2025 yılı onların değil, bizim yılımız olacak. Direnenlerin, ayağa kalkanların; yakan, yıkan, kuranların yılı! Dünya halklarına karşı kurulan her saldırı hattını, direnişin siperine çevirelim. Filistin'in kurtuluşu, emperyalizme karşı halkların enternasyonal devrimci direnişinden geçer!

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU. OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi1

yeni_demokrasi3

yenedemokrasigazete

yenedemokrasi35.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasigazetesi@gmail.com

KIZIL KİTAP

ÇIKTI

“ Sizi bir kez daha çağımızın büyük Marksist-Leninistlerinden Başkan Mao Zedong’un seçme sözlerinden oluşan Küçük Kızıl Kitap’la buluşturuyoruz.

Başkan Mao’dan 33 başlıkta ve 417 alıntıyla derlenen bu kitabın amacı, halk kitlelerine kendilerini en iyi şekilde ifade etmelerinin ve gerçekleştirmelerinin yolunu göstermektir. İlk kez Halk Kurtuluş Ordusu Gazetesi’nin bir ofisi tarafından derlenen bu eser, zamanla tüm Çin’e yayıldı ve ardından dünyaya açıldı; devrim arzusunun filizlendiği her yerde Küçük Kızıl Kitap, ezilenlere umut verdi, kurtuluş için mücadelenin ilham kaynağı oldu.

www.umutyayimcilik3.com

